

KATOLIČKI LIST

mlc-leerke

ZVONIK

GODINA: VI

BROJ: 2 (52)

Subotica, veljača (februar) 1999.

Cijena: 7,00 N. din.

Oče, izjeda me revnost za Dom tvoj !

KORIZMA - VRIJEME POVRATKA U OČEVU KUĆU

Papa Ivan Pavao II, govoreći u svojoj enciklici "Nadolaskom trećeg tisućljeća" (br. 49) o smjernicama za treću godinu pripreme za Veliku jubilej, Ističe kako je "sav kršćanski život kao veliko hodočašće prema Očevoj kući, čija se bezuvjetna ljubav prema svakom ljudskom stvorenju svaki dan ponovo otkriva, a posebno prema 'izgubljenom sinu'". U tom smislu Papa potiče da svi u ovoj godini "poduzmu korake autentičnog obraćenja" te na nov način otkriju i intenzivnije slave sakrament Pomirenja, tj. ispovijedi.

Dobro bi bilo kad bi kršćani odgovorili na ovaj Papin apel i učinili KORIZMU '99. doista vremenom MASOVNOG POVRATKA U OČEVU KUĆU. Sama Korizma, naime, započinje jasnim i glasnicu: "Sada, govori Gospodin, vratite se k meni svim srcem svojim..." I Prorok poziva narod da poslušaju ovaj Božji zov: "Vratite se Gospodinu, Bogu svome, jer on je nježnost sama i milosrđe, spor na ljutnju, a bogat dobrotom..." (usp. Joel, 2,12-18).

Ova Božja riječ upućena je svakom pojedincu i bilo bi vrlo korisno da kršćani ove Korizme jedni druge potiču riječima - Hajde da se vratimo Bogu, hajde da se vratimo Ocu! Osobito bi bilo dobro da oni revniji potiču i pozivaju one koji su se od Boga i od Crkve udaljili i koji se već dugo nisu ispovjedili da to učine ove Korizme. U župi koja mi je povjerena nazvali smo ovu godinu "Godinom masovnog povratka u Očevu kuću". Govorio sam o tome već na ponoćnoj misi za Božić i pozivao na ispovijed one koji se nisu ispovjedili dugo - pet, deset, petnaest godina... Bio sam presretan kad su mi dvije takve osobe već na drugi dan Božića došle na ispovijed. A nije teško vratiti se Bogu koji je dobri Otac, Otac kojeg je Isus tako divno opisao u glasovitoj priči o "izgubljenom sinu" (usp. Lk 15,11-32). Svaki put kad od njega odlutamo svojim grijesima, Otac nas pogleda. Nestrpljivo očekuje naš povratak i moli da "dođemo k sebi"; poziva nas da mu se vratimo. A kad "još izdaleka" ugleda da mu se vraćamo, onda nam trči u susret. Grli nas i ljubi. I gozbu priređuje! Eto čudesne slike i čudesnog prizora sakramenta Pomirenja ili sv. Ispovijedi. Zato volim reći da je ispovijed BOŽJI ZAGRLJAJ I BOŽJI POLJUBAC. Ne budimo, dakle, srca tvrda ove Korizme. Vratimo se Bogu svim srcem svojim! Učinimo to bez straha jer Bog je naš Otac. On je "nježnost sama i milosrđe, spor na srdžbu, bogat dobrotom". Volio bih kad bismo svi u ovoj Korizmi Iskusi! kako je divno imati mirnu savjest, čisto srce; kako je divno biti u Božjem zagrljaju...

Posljedice grijeha u našem osobnom životu, u životu naših obitelji pa i cijele ljudske zajednice očiti su. Zato i Papa naglašava: "Navještaj obraćenja kao neodgodivog zahtjeva kršćanske ljubavi posebno je važan u sadašnjem društvu, u kojem često izgledaju izgubljeni i sami temelji etičke vizije ljudske egzistencije." Mnoge bolesti, osobito duševne, posljedice su grijeha. To svjedoče mnoga istraživanja. Porastom grijeha pojedinaca raste i "grijeh svijeta". Zato su posljedice grijeha tako očite u svijetu: porast kriminala, krvoprolića, nemoralna, društvenih nepravdi, droge...

Povratak u Očevu kuću! Povratak Bogu svemogućem koji može ozdraviti pojedince, naše obitelji, može ozdraviti društvo... Može dati novi zamah izgradnji civilizacije ljubavi! Zar da ne iskoristimo ovu tako lako dohvatljivu PONUDU?!

Dragi čitatelji! Ovak "Zvonik" dajemo vam u ruke u pokladno vrijeme, u vrijeme prela i maskenbalova, ali i na pragu Korizme. Zato je on obilježen "prelom" i "korizmom". Naslovna stranica potiče nas na "čišćenje". Isus je očistio Hram od trgovaca; dopustimo mu - već na "Čistu srijedu" - da očisti naše blće, koje je hram Duha Svetoga, od svih grijeha. Tema ovog broja je "ekumenizam". I na ovom području mnogima treba "obraćenje". Bilo bi nam drago da tekstovi koje nudimo budu svima nama poticaj da "premislimo" svoje stavove prema kršćanima drugih Crkvi. Proljeće još nije blizu, ali naši mladi najavljuju "proljeće" svoga rada, a onda, vjerujemo i njegovo "ljetno" i "jesen" pune plodova. Dobili su još jednu stranicu. I kad sam vidio kako su uredili svoje tri stranice, nisam se pokajao što su baš oni dobili jednu od četiri nove stranice. Čudesno je i to što smo dobili - tek što smo najavili - četiri nove stranice - i sponzora (anonimnog) za njih. Želimo na "novim" stranicama dati više prostora i vašim pismima, priložima, razmišljanjima... Javite se. Možda će ovo obradovati neke čiji prilozima već dugo čekaju u "ladici".

Eto, sve u svemu, u rukama vam je NOVI "Zvonik". Čitajte ga i preporučite i drugima. Ako vam netko zbog "Zvonika" zakuca i na vrata, znajte da je to zato što je proradila ozbiljnije i naša MARKETING-SLUŽBA.

Želim vam svima plodnu Korizmu. "Zvonik" vam želi pomoći da ona stvarno takva i bude!

Uz srdačan pozdrav,

Vaš urednik

RIJEČ KAO BISER

"Nikoga ne hvali prije no što progovori, jer govor je kušnja ljudi." (Sir 27,7)

Tako je govorio mudri Sirah o značaju i snazi govora. Govor je dar koji je Svemogući dobri Bog darovao samo nama ljudima - miljenicima svojim. Koliko i kako mi taj dar - tu rijetku dragocjenost čuvamo i njegujemo?

Nedavno mi se povjerila majka jedne krasne osmogodišnje djevojčice da joj se kći potužila na grubost i psovke jedne odrasle osobe koja joj je trebala biti uzor. Dijete nenaviklo na psovanje i proste riječi u svom domu ne "uklapa" se u društvo vršnjaka, biva izolirano, pa čak, ponekad i ismijano. Agresivnost dominira u ophođenju mnogih roditelja prema djeci, ali i među samom djecom.

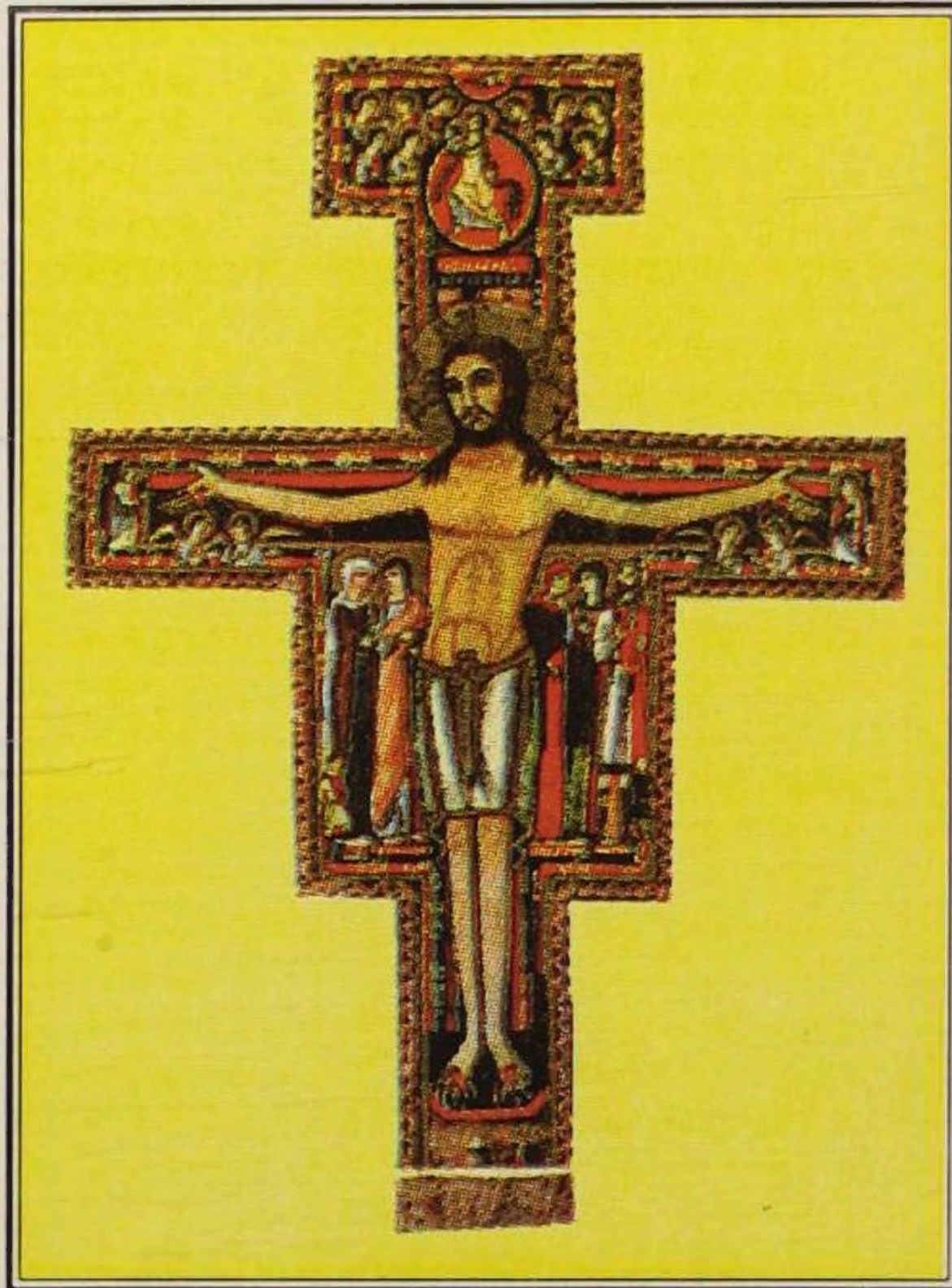
Mi kršćani imamo načina da se borimo s ovom napasti. Govor Evanđelja je govor LJUBAVI. Radosna

vijest je istkana od riječi kao biser čistih, bijelih, nježnih. One podučavaju, ozdravljaju, hrabre, potiču na dobrotivost, tješe... Možemo ih i mi naučiti, podučiti i našu djecu da ih upotrebljavaju.

Riječ je moćno oružje kojim se, nažalost, mogu zadati i rane teže od onih nanijetih mačem. Riječ preobučena u laž i klevetu okretala je tijekom povijesti narode protiv naroda u krvavim ratovima. Zavidna i ohola riječ udaljila je mnoge prijatelje. A kolike su se ljubavi zbog ljubomorne i grube riječi pretvorile u tužne i ružne uspomene?! Riječ smo izobličili u psovku kojom često ranjavamo i našeg Stvoritelja.

Zaustavimo se ove Korizme prije svake izgovorene grubosti i pretvorimo je u LIJEPU RIJEČ. Njome podarimo svoje bližnje, obradujmo svoju djecu, zagrlimo stare roditelje. Riječju blagom i divnom slavimo Gospodina. Učimo to na sv. misi, vjeronauku, susretima molitvenih zajednica. Upijajmo lijepe riječi iz Svetog pisma, Katekizma Katoličke Crkve, katoličkog tiska. I širimo tu RIJEČ da nas osvoji i preplavi sretnim osjećajima. Tako će i naša djeca naučiti govor ljubavi i dijeliti ga sa svojim vršnjacima gradeći LJEPŠI I BOLJI SVIJET.

Bernarda

Piše: Andrija Kopilović ✍

07. 02. 1999.

5. nedjelja kroz godinu

Iz 58,7-10; 1 Kor 2,1-5; Mt 5,13-16

ZORA, NAGOVJEŠTAJ DANA

Najčešći prigovor upućen vjernicima je neugodan, ali opravdan. Prigovor je da govore ali ne čine ono što govore. Tako otprilike u odlomku današnjega dana i knjiga proroka Izaije vidi nakaradnost svoga naroda. Imaju prelijepu nauku i za nju imaju Božju garanciju. Imaju, dapače, poziv, pa čak i zapovijed, da opslužuju; međutim, oni jedno govore, a čine drugačije. Stoga su svjetlo pretvorili u tamu. Najblaže rečeno, tmurni oblaci prekrili su žarko svjetlo. Zato prorok daje uputu kako će zora navijestiti dan. A to biva tako što će prvo početi činiti ono što govore pa će i drugi, vidjevši njihova djela, primijetiti izvor svjetla. To je, dakle, narod u službi svjetla. Tada će ne samo njihova služba biti prepoznatljiva, nego i njihov život blagoslovljen, molitva uslišana, posao uspješan, međuljudski odnosi sređeni, život skladan. Kada se kao kršćani zapitamo zašto nam molitva biva neuslišana, zašto smo u životu nezadovoljni, pročitajmo ovaj tekst proroka Izaije, pa će nam vjerojatno sinuti svjetlo da je glavni problem u sukobljavanju naših riječi, naše vjere s našim djelima. Zato je i kod nas prečesto oblačno, hladno i tamno. A Isus kaže: Ne zaboravite, vi ste svjetlo svijeta!

21. 02. 1999.

1. korizmena nedjelja

Post 2,7-9; 3,1-7; Rim 5,12-19; Mt 4,1-11

ISKUŠANA KUŠNJA

Otvaramo ove nedjelje u prvom čitanju prvu stranicu Knjige postanka. Najdramatskiji izvještaj najveće tragedije čovjeka. Pred nama je živopisna drama koja se može nasloviti riječju "kušnja". Pred nama je opis tragedije koju opravdano nazivamo izvorni, odnosno Istočni grijeh. Čovjek - Božji prijatelj, slobodan i bogoobličan, uživa osobitu Božju naklonost. To prijateljstvo i to povjerenje i on treba uzvratiti svome Bogu. Zašto bi Bog bio prosjak čovjekove ljubavi ako se ta ljubav ne bi rađala u slobodnom opredjeljenju čovjekova srca?! Kušnja je upravo prilika da to srce slobodno izabere Božju ljubav sagledavši svoju veličinu i dostojanstvo. Međutim, đavao - zavidnik, ne može podnijeti toga čovjekova dostojanstva i na dramatičan način napada čovjeka da ipak posumnja u svoje dostojanstvo i u Božje namjere. Budući da se pokolebao u takvoj situaciji, i borbu je izgubio. U času kada je posumnjao čovjek je donio i odluku: pokušati ipak biti veći od Velikoga. U tom času čovjek je spoznao ono što spoznaje Veliki. A to je da je on samo čovjek a ne Bog. Spoznao je svoju poraznost i primio svoju kaznu: ostao je on sam, ali i svo njegovo potomstvo bez osobite i izvanredne, nezastužene Božje ljubavi. Isus je na isti izazov pokazao u čemu je čovjekovo dostojanstvo i kako je moguć njegov povrat u zagrljaj Božje ljubavi - samo u i po Njemu.

14. 02. 1999.

6. nedjelja kroz godinu

Sir 15,15-20; 1 Kor 2,6-10; Mt 5,17-37

ZAHTEJVNA SLOBODA

Čovjek je po naravi biće zahtjeva. U sebi nosi velike potrebe i velike želje za ostvarenjem sebe i svojega. U tom izboru ne samo da bira iz sebe, nego bira i ono što mu se nudi izvana. U tom izboru bitnu ulogu igra čovjekova sloboda. Sloboda je jedan od najvećih darova a u isto vrijeme i jedan od najvećih zadataka ostvarivanja čovjeka. Sloboda je bogooblična. Ona čovjeku omogućava suradnju s Bogom. Međutim, sloboda je i njegova odgovornost. Stoga čovjek mora odgovorno uvijek odabrati od onoga što mu je ponuđeno, ono što ga ostvaruje onakvim kakvim ga je zamislio i stvorio Bog. Čovjek, naime, ne može biti do kraja ostvaren, osim po slici Božjoj. Slobodom se opredjeljuje za Boga, a da bi do njega mogao doći, izabire onaj put koji je sadržan u ponudi Božje riječi. I zato je naš slobodni odabir Božjih zapovijedi život, a odbacivanje te ponude smrt. Svatko, dakle, živi i spašava se ili umire i propada, svojim izborom. U tom nam izboru bitno pomaže Božja milost koju trebamo tražiti i moliti. Zato je knjiga Sirahova u ovom odlomku jaka porukom i poticajem za slobodno opredjeljenje za Božju riječ koju će Isus u Evanđelju današnje nedjelje navijestiti kao vrlo izazovnu i posve novu.

28. 02. 1999.

2. korizmena nedjelja

Post 12,1-4a; 2 Tim 1,8b-10; Mt 17,1-9

HRABRI PUTNIK

Današnje prvo čitanje predstavlja nam Praoca naše vjere: Abrahama. Čovjeka koji će ostati dostojan divljenja svim naraštajima. On je bez potomstva i bez sigurnosti vlastite domovine. Na njemu počiva Božji pogled i želja velikih obećanja. Ispunjenje tih obećanja moguće je samo ako Abraham ima snage napustiti sve i poći za glasom - u nepoznato. Jedini koga poznaje je onaj koji daje obećanje koje će se ispuniti ako mu bezpridržno povjeruje. Abraham, ponešen snagom povjerenja, pristaje na to nadahnuće i taj glas te ostavlja svoj zavičaj, ide u nepoznatu zemlju, u nepoznate okolnosti, u nepoznati pravac. Ide zato što vjeruje obećanju da će u njemu biti blagoslovljen i on i njegovo potomstvo. Pedagoški, Bog je čudni odgojitelj. Prije traži pristanak nego li daje dokaz. No, upravo je u tome ta mudra božanska pedagogija da se u Boga i samo u njega može imati takvo povjerenje jer on ne može prevaren biti, niti koga prevariti. I sa Tabora će danas odjeknuti Božja riječ da u Isusa imamo povjerenja i samo u njega. Sva naša vjerska tragedija počinje onda kada čovjek na Božju volju ima svoj "ali...ako...kako". Bog samo jedno želi od svog stvorenja prema komu je spašenijski naklonjen: neograničeno povjerenje, jer je On neograničenog povjerenja dostojan.

Iz sadržaja

- Poruka pape Ivana Pavla II. za korizmu 1999.4
- Molitvena osmina za jedinstvo kršćana4
- Hoće li se kršćani ikada ujediniti?5
- Papin šestodnevni pohod Meksiku i SAD-u7
- Brojni kršćani gotovo ništa ne znaju o svojoj vjeri7
- Biskup poziva na molitvu za mir na Kosovu8
- "Zvonik" na Hrvatskom radiju .9
- Albe Vidaković na dvostrukom CD-u10
- Bunjevac u svijetu filma11
- Slamarke u Beču11
- Riječ čitatelja12
- Sićanje na prvo Bunjevačko prelo posli II. svjetskog rata ...13
- Zasjedanje sudišta SB Gerarda Tome Stantića u Zagrebu ...15
- Sveta Julijana16
- Crkva kao ovčinjak i stado ...18
- Sakrament Potvrde ili Krizme .19
- Duhovni život sjemeništaraca .21
- Dječja strana22
- Plodovi duhovne obnove25
- Sv. Valentin - Dan zaljubljenih 26
- Lipo ponašanje28
- Međunarodna godina starih ...29
- Somborska župna crkva - biser franjevačkog graditeljstva30
- Što je to iscjeliteljska metoda "reika"?31
- Istinita pripovijest32
- Upoznajmo naše redovničke zajednice33

OPASKA: U nizu sljedeće tri godine slijedit ćemo na zajedničkoj liturgiji prvo liturgijsko čitanje i to samo njegovu poruku bez želje da ova razmišljanja budu egzegeza biblijskoga teksta. Prvo čitanje redovito je kratka podloga za evandeosku poruku određene nedjelje.

Poruka pape Ivana Pavla II. za korizmu 1999.

GOSPODIN ĆE SPREMITI GOZBU SVIM NARODIMA

Korizma koju se spremamo slaviti još je jedan dar od Boga koji nam želi pomoći da ponovno otkrijemo svoju narav njegove djece, stvorene i obnovljene u Kristu po Očevoj ljubavi u Duhu Svetomu.

Gospodin će spremati gozbu svim narodima (usp. Iz 25,6). Te riječi, koje nadahnjuju ovu korizmenu poruku, potiču nas ponajprije razmišljati o providonosnoj Očevoj ljubavi za sve ljude. /.../

Korizma je prikladno doba za očitovanje iskrene zahvalnosti Gospodinu za čudesna djela u korist čovjeku u svim povijesnim razdobljima, a osobito u otkupljenju glede kojega nije poštedio ni svoga vlastitog Sina (usp. Rim 8,32).

Otkrivanje Božje spasiteljske prisutnosti u ljudskim zbivanjima potiče nas na obraćenje. Ono nam svima daje osjetiti se primaocima Božjega predodabranja i potiče nas hvaliti ga i slaviti. /.../

Korizmeni put nas pripravlja na proslavu Kristove Pashe, otajstva našega spasenja. Predokus tog otajstva je gozba koju je Gospodin slavio sa svojim učenicima na Veliki četvrtak, prikazujući samoga sebe u znaku kruha i vina. U euharistijskom se slavlju, kao što sam napisao u apostolskom pismu *Dies Domini*, "ostvaruje stvarna, bitna i trajna prisutnost uskrsloga Gospodina... i prikazuje onaj kruh života koji je zalag buduće slave" (br. 39).

Gozba je znak radosti, jer se tu očituje silno zajedništvo svih koji u njoj sudjeluju. Tako Euharistija ostvaruje gozbu za sve narode koju je predskazao prorok Izaija (usp. Iz 25,6).

/.../ Mnoga naša braća i sestre mogu podnositi svoje stanje bijede, nesreće, bolesti samo jer su sigurni da će jednoga dana biti pozvani na vječnu nebesku gozbu. Korizma stoga usmjeruje naš pogled s onu stranu sadašnjosti, s onu stranu povijesti, s onu stranu obzorja ovoga svijeta, prema savršenom i vječnom zajedništvu s Presvetim Trojstvom.

Blagoslov koji u Kristu primamo ruši za nas zid prolaznosti i otvara nam vrata konačnog sudjelovanja u Božjem životu. "Blago onima koji su pozvani na svadbenu gozbu Jaganjčevu" (Otk 19,9): ne smijemo zaboraviti da naš život u toj gozbi - koju unaprijed blagujemo u otajstvu Euharistije - nalazi svoj konačni cilj... Korizma nas poziva svladati napast promatranja stvarnosti ovoga svijeta kao konačne i priznati da je "naša domovina na nebesima" (Fil 3,20). Dok promatramo taj divni poziv koji nam Otac upravlja, u Kristu, ne možemo ne primijetiti ljubav koju ima prema nama. Ova godina pripreme za Veliki jubilej 2000. želi nam pomoći obnoviti svijest da je Bog Otac koji nam u ljubljenoj Sinu priopćava svoj vlastiti život. Iz povijesti spasenja koju on dopunjava s nama i za nas, učimo s novim žarom živjeti život djelatne ljubavi (usp. 1 Iv 4,10 slj.), teološku krepost koju sam u apostolskom pismu *Tertio millennio adveniente* preporučio produbljivati u 1999.

Iskustvo Očeve ljubavi potiče kršćanina da bude, po logici služenja, živim darom suodgovornosti koja ga otvara prihvaćanju braće. Ogromna su područja u kojima je Crkva, u tijeku stoljeća, riječju i djelima svjedočila ljubav Božju. I danas se pred nama otvaraju ogromni prostori u kojima djelatna Božja ljubav mora postati prisutnom po djelima kršćana. Novi oblici siromaštva i teška pitanja koja muče mnoga srca očekuju konkretne i prikladne odgovore. Oni koji su osamljeni, koji su na rubu društva, koji gladuju, koji su žrtve nasilja, koji nemaju nade, moraju, u skrbi Crkve, moći doživjeti nježnost nebeskoga Oca koji je, od početka svijeta, mislio na svakog čovjeka kako bi ga ispunio svojim blagoslovom. Korizma tako postaje, gledana očima uprtim u Oca, jedinstveno vrijeme djelatne ljubavi koja se ostvaruje po tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa...

Nemaju samo pojedinci priliku pokazati svoju spremnost pozvati siromašne da sudjeluju u njihovu blagostanju, nego moraju također međunarodne ustanove, vlade u narodima i središta za usmjeravanje svjetskoga gospodarstva poduzeti hrabre korake i projekte za pravedniju raspodjelu zemaljskih dobara, kako unutar pojedinih država tako i u međunarodnim odnosima.

Braćo i sestre, započinjući korizmeni hod, upravljam vam ovu poruku kako bih vas ohrabrio na putu obraćenja koji vodi sve potpunijoj svijesti o otajstvu dobra koje Bog čuva za nas. Neka Marija, Majka milosrđa, podupre naše korake. Ona je upoznala i prva prihvatila Očev naum ljubavi, ona je vjerovala i jest "blažena među ženama" (Lk 1,42). Bila je poslušna u patnji i tako prva postala sudionicom slave djece Božje.

Neka nas Marija svojom prisutnošću jača; neka bude "sigurni znak nade" (*Lumen gentium*, 68) te nas kod Boga zagovara kako bi se nad nama obnovilo razlijevanje božanskoga milosrđa.

Ivan Pavao II.

MOLITVENA

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana održana je u Subotici od 18. do 25. siječnja na tradicionalan način, ali ove godine i u sve tri nekatoličke Crkve. Na molitvama se svakodnevno okupljao velik broj vjernika.

Neka se širi ljubav, neka se ispuni Isusova želja - da svi budu jedno! Ovim je riječima preč. Beretić, subotički katedralni župnik završio ovogodišnju molitvenu osminu i približio srca molitelja izvoru jedinstva - Bogu.

U Godini pomirenja

I ove godine su se vjernici različitih kršćanskih Crkvi okupljali na zajedničku molitvu po subotičkim crkvama. Novina je bila samo u tome da je ove godine molitva bila i u sve tri nekatoličke crkve, tj. pravoslavnoj, evangeličkoj i reformatskoj, dok je prijašnjih godina uvijek bila u samo jednoj od tih crkava. Organizatori su ove godine odlučili učiniti ovako jer je za katolike ova godina i Godina pomirenja, pa je ovo bilo očitovanje želje za pomirenjem i žarče molitve za jedinstvo.

Molitvena osmina održana je pod geslom: "On će prebivati s njima, oni će biti njegov narod, a On će biti Bog s njima" (Otk 21,3).

Svečano u pravoslavnoj crkvi

Na svim molitvama za okupljene vjernike je svakako bilo i dirljivo i poticajno kad su u reformiranoj i evangeličkoj crkvi čuli da propovijedaju katolički svećenici, a u katoličkim crkvama njihovi pastori. Osobito svečano bilo je u pravoslavnoj crkvi, u nedjelju 24. 01. gdje se na Večernju molitvu okupilo oko 200 vjernika različitih kršćanskih Crkava grada. Prigodnu homiliju održao je paroh Slavko Pajović, a o "bogosluzju Večernje" u Istočnoj Crkvi govorio je župnik Ehmman Imre na mađarskom jeziku, dok je župnik Andrija Kopilović okupljenim vjernicima govorio o temi dana: "Ja sam Alfa i Omega, početak i svršetak". Na kraju ovog molitvenog susreta sve je pozdravio i svima zahvalio paroh Milivoj Mijatov, koji je izrazio želju da ovakav

OSMINA ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

molitveni susret bude u njihovoj crkvi svake godine a ne samo svake treće kako je to do sada bio običaj.

Zanosni završetak u subotičkoj katedrali

Molitvena osmina je završila u katedrali-bazilici sv. Terezije u Subotici u ponedjeljak, 25. siječnja. Budući da je biskup **Pénzes** službeno odsutan iz biskupije, svečanu koncelebriranu sv. misu predvodio je generalni vikar mons. **Bela Stantić**. On je na početku sv. mise pozdravio sve prisutne katolike, koji su toga dana slavili zaštitnika biskupije sv. Pavla, a posebno srdačno je pozdravio predstavnike svih ostali kršćanskih Crkvi, a napose pastoricu Reformirane kršćanske Crkve - gospođicu **Katalin Reti**.

Katalin Reti u zanosnoj molitvi za jedinstvo

Na misi u kojoj su koncelebrirali svećenici grada prigodne homilije održali su **Stjepan Beretić**, katedralni župnik - na hrvatskom jeziku i katedralni župski vikar **Ervin Kovač**, na mađarskom jeziku.

Preč. **Beretić** je u svojoj propovijedi među ostalim rekao: "Sveti Otac papa želi da proučavamo prošlost, da u prošlosti otkrijemo krivicu svojih predaka u vjeri. Krivice ne otkrivamo zato da bilo koga osudimo, već da priznamo da su i katolici doprinijeli rasulu i neslozi. Negativne pojave nećemo veličati. Veličat ćemo i radovati se onome što je lijepo i pozitivno, kako u nas, tako i u drugoj Crkvi. Neka se širi ljubav, neka se ispuni Isusova želja - da svi budu jedno. U isto vrijeme smo svjesni da naši suvremenici nisu krivi za neslogu. Zlim primjerima iz prošlosti ne smijemo opravdavati svoju zatvorenost prema drugima. Otvorimo li ono najdublje mjesto u Svetom pismu, zagledamo li se u Isusa u onom trenutku kad se boji smrti i patnje, vidjet ćemo što mu je najviše na srcu: 'Da svi budu jedno'. Svi kršteni ljudi su Božja čeljad. A stari su govorili o krštenom čeljadetu. S krštenim čeljadetom se postupa kao s rođenim. I jest rođeni brat. I nije samo rođeni već je i preporođeni vodom i Duhom Svetim. Nikada, ni za što, ni u kojoj prilici, baš nikada nećemo govoriti ništa negativno o krštenim ljudima. Ni o onima koji su s nama u istoj Crkvi, a niti o onima koji su u kojoj drugoj kršćanskoj Crkvi. Kako će itko poželjeti s nama, kako će itko poželjeti krštenje ako zna da smo zloradi, da ogovaramo braću svoju."

Svoju propovijed završio je molbom, koju je uputio sv. Pavlu, zaštitniku Subotičke biskupije: "Sveti Pavle, brate naš u vjeri, uči nas i moli za nas da sav svoj život i rad posvetimo Gospodnjoj riječi, riječi slušanoj i življenoj. Amen."

U okviru sv. mise zahvalnu molitvu je uputila Bogu pastorica **Katalin Reti** iz Reformirane kršćanske Crkve. Ona je u molitvi zahvalila Bogu za proteklih osam dana molitve za jedinstvo i

molila Gospodina da se ta molitva nastavi i u daljnjem našem svakodnevnom životu. Ona je na kraju izrekla nad okupljenim vjernicima i blagoslovnu molitvu.

Na misi nisu bili prisutni evangelički pastor g. **Dolinski**, zbog bolesti, kao ni pravoslavni parosi, budući da im je u gostima prigodom "svetosavske nedjelje" u gostima bio episkop. /A. A./

HOĆE LI SE KRŠĆANI IKADA UJEDINITI (EKUMENIZAM DANAS)

Obiteljski susret u Sv. Roku
s rekordnim brojem posjetilaca

Na redovitom mjesecom OBITELJSKOM SUSRETU u župi sv. Roka u Subotici 15. siječnja govorio je poznati grkokatolički svećenik iz Novog Sada i ekumenski radnik, **Roman Miz**, profesor ekumenskog i istočnog bogoslovlja na Teološko-katehetskom institutu Subotičke biskupije.

Na ovom susretu bilo je 110 posjetilaca, od mladih do staraca. To je najviše ljudi otkad se održavaju ovakvi susreti. U svom predavanju na temu "Hoće li se kršćani ikada ujediniti (Ekumenizam danas)" predavač je najprije u kratkim crtama prikazao "put razjedinjavanja", od Velikog istočnog raskola do Lefevrea. Zatim je prikazao "korake" zbližavanja i ciljeve i nakane ekumenizma. Predavač je istakao da su mu moto u ekumenskom radu bile riječi prof. dr. Tomislava Šagi Bunića: "Mi sjeme ekumenizma bacamo makar nam se zbog toga i smijali i smatrali nas utopistima, ali mi to sjeme danas bacamo, iako ne znamo šta će iz toga biti. Mi tu svoju kršćansku dužnost i obavezu ispunjavamo poticani od Isusa koji nam to nalaže činiti."

Gospodin Miz je naglasio da postoje različiti ekume-

nizmi - teološki, ekumenizam ljubavi, suradnje... Svi oni vode ostvarenju onog savršenog cilja: "Da svi budu jedno".

Dajući konkretne upute, kako pojedincima tako i zajednicama, glede ekumenskog djelovanja, g. Miz je rekao da najprije treba poznavati svoje i voljeti svoje. To je vrlo važno. Važno je biti posve svjestan što to znači kad izgovaram Vjeronanje svoje Crkve; treba nadalje poštivati slobodu drugoga i potruditi se upoznati i nauk drugoga. Mnogi problemi bi se izbjegli da su ljudi poznavali jedni druge. Onda treba voljeti čovjeka, makar on pripadao drugoj zajednici, pa makar i nekršćanskoj, te stalno sebe usavršavati i vršiti neku konkretnu misiju navješćivanja evanđelja u sredini u kojoj živimo.

Na pitanje hoće li se kršćani ikada ujediniti, predavač je odgovorio: "Ne znam hoćemo li se ujediniti ovdje na zemlji - u mojem životu i vašem?! To već spada u sferu proročanstva. U Crkvi, u životu, povijesti eonima se mjeri vrijeme, ne godinama. To su naše godine, naše mjerenje vremena... Mnoge stvari su se u toku proteklih 2000 godina promijenile. Možda će se za sljedećih 2000 godina opet neke stvari promijeniti. Možda će biti samo dvije tri kršćanske varijante... Ne znam."

Poslije predavanja uslijedila je duga i plodna diskusija koja je očitovala aktualnost ove teme u sredini u kojoj žive kršćani - pripadnici različitih Crkava kao i mnogi ateisti.

Na ovom susretu bile su prisutne i četiri grkokatoličke sestre "Službenice Bezgrešne Djevice Marije" koje djeluju u Novom Sadu i Ruskom Krsturu. **S. Josafata** je predstavila prisutnima u kratkim crtama povijest ove Družbe i njihov apostolat u ovim krajevima.

/A. A./

Ekumenizam i u Odžacima

Svjetska molitvena osmina za jedinstvo kršćana održana je i u Odžacima od 18. do 24. siječnja. Predavanje na temu "Ekumenizam u krilu Boga Oca" održano je u pravoslavnom hramu sv. Save a potom u katoličkoj crkvi sv. Mihovila.

Na temu ekumenizma održano je i predavanje u sali "Continental banke". Predavanje je održao glavni urednik lista "Pravoslavlje" protođakon Radimir Rakić.

Antika, Odžaci

Zagreb

ODRŽANA 26. KATEHETSKA ZIMSKA ŠKOLA

U Zagrebu je od 5. do 8. siječnja održana 26. katehetska zimska škola. Organizator ovog značajnog pastoralnog susreta bila je Pastoralna komisija pri Hrvatskoj uniji viših redovničkih poglavarica u suradnji s Nacionalnim katehetskim uredom i Katehetskim institutom Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Tema 26. katehetske zimske škole je bila "Kateheza u cjelovitom pastoralu Crkve". U radu je sudjelovalo više od 600 redovnica i drugih katehista i vjeroučitelja.

Prvo predavanje pod nazivom "Uloga župne zajednice u katehetskom pastoralu - novi oblici" održao je mons. dr. Milan Šimunović. Drugo predavanje održala je dr. Gabrijela Šabić s temom "U potrazi za 'novim' govorom vjere". Navedena, kao i sva ostala predavanja naišla su na lijepo prihvaćanje okupljenih slušatelja. Zaključeno je da svaki djelatnik u pastoralu mora biti sam zanešen kako bi oduševljavao sve zainteresirane vjernike i nevjernike.

Zadnjeg dana rada 26. katehetske zimske škole okupljene je pohodio zagrebački nadbiskup mons. Josip Bozanić. On je poslije kratkog pozdrava odgovarao na postavljena pitanja sudionika. U vrlo otvorenom razgovoru naglašeno je kako Crkva mora odgovoriti novim potrebama čovjeka današnjice. U župskoj zajednici mora biti skladan odnos između svećenika, katehista i drugih djelatnika u pastoralu. /GK/

BISKUPI IZ BOSNE I HERCEGOVINE U VATIKANU

Biskupi iz Bosne i Hercegovine boravili su u višednevnom službenom pohodu "ad limina" u Vatikanu. Na čelu Biskupske konferencije BiH bio je kardinal Vinko Puljić, a uz njega su bili biskupi Pero Sudar, Franjo Komarica i Ratko Perić.

Prvog dana Papa je primio svakoga biskupa pojedinačno. Posljednjega dana boravka u Vatikanu Papa je slavio svečanu misu sa svim biskupima iz Bosne i Hercegovine. Misnom slavlju pridružio se i umirovljeni mostarsko-duvanjski biskup Pavao Žanić.

Biskupi su pojedinačno pohodili pojedine kongregacije i druga tijela Crkve te iznijeli činjenično stanje u svojim biskupijama. U svom govoru Svetom Ocu kardinal Puljić iznio je činjenice koje govore o tome kako je Crkva u Bosni i Hercegovini raspeta i da se veliki dio vjernika raselio u posljednjih nekoliko godina. Najsvjetliji i nezaboravan događaj za Crkvu u Bosni i Hercegovini svakako je pastoralni pohod Svetog Oca Sarajevu.

U svom obraćanju okupljenim biskupima Papa je izrazio svoje divljenje i podržavanje svih plemenitih nastojanja Crkve u Bosni i Hercegovini. U svakoj mjesnoj Crkvi najveća odgovornost leži na biskupima. Oni se trajno moraju zauzimati za prava svih vjernika za koje su odgovorni. Svaki čovjek je "najdragocjenije blago svake zemlje" i zato se za njega Crkva mora zauzimati, rekao je Papa. Biskupi, kao i svi vjernici, moraju biti "neumorni glasnici praštanja i pomirbe". /GK/

Vatikan

NOVI DOKUMENT

Papinsko vijeće za laike objelodanilo je novi dokument pod naslovom "Dostojanstvo starca i njegovo poslanje u Crkvi". O njemu smo izvijestili u prošlom broju "Zvonika", a u ovom možete čitati o strukturi tog dokumenta na str. 27.

Poznato je da su Ujedinjeni narodi ovu, 1999. godinu proglasili Međunarodnom godinom starih. Papinskom vijeću za laike povjereno je usklađivanje djelatnosti Svete Stolice sa Godinom starih. (GK)

Meksiko - SAD

PAPIN ŠESTODNEVNI PASTORALNI POHOD

Na svoje pastirsko-pastoralno putovanje Papa je krenuo iz Rima u petak 22. siječnja ove godine. Ovo je bilo Papino osamdeset peto međunarodno pastoralno putovanje. Papa je do sada već dvadeset dva puta bio na američkom kontinentu, a ovo mu je bio i četvrti pohod Meksiku.

U Americi danas živi blizu pola milijarde katolika. Uskoro će na ovom kontinentu biti najviše katolika na svijetu.

Papa Ivan Pavao II. je stigao na američko tlo s tekstom pobudnice "Crkva u Americi" koja je nastala kao plod biskupske sveameričke sinode koja je održana u Vatikanu koncem prethodne godine. U tekstu te pobudnice spominju se sve najvažnije poteškoće koje pritišću Crkvu u Americi, ali se istovremeno naglašavaju sva pozitivna nastojanja oko boljitka života ljudi u Americi. Papa je po dolasku u Meksiko u apostolskoj nuncijaturi potpisao tekst nove pobudnice. Vrhunac Papina pohoda bila je svečana misa koju je služio u svetištu Gospe Guadalupske u Meksiku. Ovo svetište Papa je već ranije pohodio u dva navrata. Navedeno Marijino svetište najveće je na cijelom svijetu i u njega svake godine hodočasti oko 20 milijuna katolika iz cijeloga svijeta. Ogromna bazilika, koja je podignuta na istom mjestu gdje je bila i stara, u obliku je velikog šatora podignutog u pustinji. U samu baziliku može stati više od 12.000, a oko bazilike 30.000. osoba.

Papa je govorio na španjolskom, portugalskom, francuskom i engleskom jeziku i posebno se zauzeo za ukidanje smrtne kazne koja je sramota današnjice. Ljudska osoba mora biti uvijek u središtu svakog društvenog poretka. Kršćani se moraju uvijek djelatno zauzimati za širenje kulture života.

U tijeku svog boravka u Meksiku Papa je održao svečanu misu u čuvenom autotrkalistu "Hermanos Rodriguez". U svojoj propovijedi Papa je ponovno rekao svima okupljenima i onima koji ga slušaju putem sredstava javnog priopćavanja da se kršćani moraju zauzimati za dostojanstvo svake osobe i poštivanje njezine slobode. Poslije višednevnog boravka u Meksiku Papa je pohodio američki grad Saint Luis gdje nadbiskupija u tom gradu ove godine obilježava tri stoljeća postojanja. Papa se prigodom boravka u ovom gradu susreo i s američkim predsjednikom.

NA SVIJETU 100 MILIJUNA DJECE ŽIVI NA ULICI

"Veće ulaganje ljudskih, intelektualnih i gospodarskih izvora za stvaranje ozračja koja će pospješiti rast novih mogućnosti za sve mlade", zahtjev je to koji su međunarodnim organizacijama i svim vladama i parlamentima svijeta uputili salezijanci u pozivu na završetku međunarodnog susreta o "Djeci s ulice". Salezijanci podsjećaju da na svijetu 100 milijuna djece živi na ulici od čega 10 milijuna u industrijskim zemljama. Od svih zahtijevaju "primjenu Opće deklaracije o pravima djeteta iz g. 1989. putem prisilne i prikladne politike programa i pothvata na društvenome, odgojnom, radnom, zdravstvenom i gospodarskom području".

17.000 salezijanaca u svijetu rade s djecom. Zbog toga traže mogućnost da se vlade o tom pitanju savjetuju s predstavnicima djelatnika zauzetih za mladež. Od međunarodnih i nacionalnih organizacija salezijanci također traže "političke i zakonske pothvate usmjerene ponovnoj obnovi obitelji i društva koja će omogućiti rast najmanjih"; "odlučno i stalno zauzimanje za borbu protiv izrabljivanja maloljetnika" te "konkretno zauzimanje da se odmah zaustave svi sukobi u svijetu koji su prouzročili milijune izbjeglica i djece s ulice". "Sve je to", zaključuje se u pozivu, "kako bi proslava 50. obljetnice Opće deklaracije o ljudskim pravima bila shvaćena kao poticaj da se svakom čovjeku i svim ljudima vrati njihovo dostojanstvo počevši od posljednjih - djece i mladeži na ulici".

SVETA STOLICA NA KONFERENCIJI O AIDS-U

Sveta Stolica je sudjelovala od 9. do 11. prosinca na izvanrednom zasjedanju Vijeća združenog programa Ujedinjenih naroda (UNAIDS) u New Delhiju.

Prema posljednjim dostupnim podacima, broj oboljelih od AIDS-a u svijetu je u porastu, a Crkva im posvećuje veliku pozornost, te osobito želi pomoći u skrbi i zbrinjavanju djece, nevinih žrtava koje fizički trpe od te bolesti, a često su i bez roditelja što znatno otežava i njihovo psihičko, društveno i obiteljsko stanje. Istaknuo je to u razgovoru za Radio Vatikan predsjednik Papinskog vijeća za pastoral zdravstvenih djelatnika nadbiskup Javier Lozano Barragan. "AIDS je izazov za znanost, ali i za cijelo čovječanstvo. Zato borba protiv te teške bolesti zahtijeva ulaganje velikih sredstava, koje sve zemlje nemaju na raspolaganju. Stoga je potrebna uska suradnja između bogatih i siromašnih zemalja, kako bi se ostvarili barem neki planovi Svete Stolice koje ćemo na zasjedanju u New Delhiju ponoviti. Među prvima jest strategija sprečavanja širenja SIDE, a potom slijede planovi o medicinsko-zdravstvenom i psiho-sociološkom zbrinjavanju oboljelih, kao i znanstveno istraživanje kako bi se pronašao odgovarajući lijek. No, nisu manje važni niti programi za odgojitelje, kao i kampanje za posvećivanje ljudi, te zdrava i odgovorna politika rađanja koje će ići u prilog obitelji i poštivati bračne vrijednosti", istaknuo je mons. Barragan.

Sveta Stolica je svjesna da su znanstvena istraživanja od prvotne važnosti u borbi protiv AIDS-a, ta potiče znanstvenike i stručnjake da izdrže u potrazi za pravim lijekom koji bi spriječio širenje te bolesti. Pri tome, upozorava Sveta Stolica, opće dobro svih ljudi i uzvišeni ideal čovječnosti moraju biti iznad uskih interesa određenih zemalja ili skupina. Nadbiskup Barragan ističe kako je za sada jedini "sigurni put kako bi se spriječilo širenje AIDS-a prevencija usmjerena prema mladima i njihovim obiteljima. Drugo preventivno rješenje koje se nudi, a to je upotreba prezervativa, jest nemoralno. Zato mi mislimo da je potrebno trajno se zauzimati u odgoju na odgovornost i poštivanje prema sebi i prema drugima, na bračnu vjernost, na čistoću u svim životnim razdobljima, na molitvu. Riječ je o izboru autentičnoga životnog stila, riječ je o izboru samoga života", rekao je mons. Barragan.

Na zasjedanju u New Delhiju UNAIDS će se morati baviti tragičnom brojkom od 30 milijuna i 600 tisuća oboljelih od AIDS-a. Svakoga se dana zarazi još 16.000 ljudi, a svi su mlađi od 25 godina. Među njima 1.600 su djeca. Samo 1997. godine od AIDS-a je umrlo 2 milijuna i 300 tisuća ljudi. (IKA)

BROJNI KRŠĆANI GOTOVO NIŠTA NE ZNAJU O SVOJOJ VJERI

"Ako se vjera umanjuje to ne ovisi toliko o susretu različitih kultura i ideja već o našem svjedočenju koje je malo po malo postalo sve slabije, manje uvjerljivo i manje provokativno", rekao je biskup Savona-Nolija Dante Lafranconi u svojoj propovijedi na blagdan Bogojavljenja. "Brojni kršćani", nastavio je biskup, "premda nedjeljom idu na misu, gotovo ništa ne znaju o svojoj vjeri." Smisao za Boga nasuprot tome "mora se vratiti u društveno tkivo povijesti i mora prožeti svo naše iskustvo koje mora svakodnevno biti življeno u svjetlu slavljenja mira, praštanja i pravde". U posljednjem broju biskupijskog tjednika "Il Letimbro" objavljeno je biskupovo razmišljanje o obitelji u kojem se izjašnjava o rastavi braka, pobačaju te se opredjeljuje za pravo na izbor vrste obrazovanja za djecu. "Sadašnja kultura", piše biskup, "pretvorila je rastavu u pravo, zanemarivajući činjenicu da ona uvijek predstavlja promašaj. Pitam se je li u svijesti onoga koji traži rastavu također pravo djece." Glede obiteljskih politika, prema Lafranconiju, potrebno je "prijeći na činjenice" koje se ne mogu ograničiti samo na novčana rasterećenja koja, među inim, riskiraju da izjednače "obitelj utemeljenu na braku (crkvenom ili građanskom) između muškarca i žene te ostalih načina zajedničkog života". Na području školske jednakosti, napokon, za biskupa Lafranconija "razborito je da država prepozna i podupre, i gospodarski, društvenu dobrobit i ne-državnih škola". /IKAV

Vijesti priredio: Franjo Ivanković

Kotorska katedrala bit će obnovljena do kraja godine

Monsinjur Ilija Janjić, biskup kotorski, izjavio je nedavno kako je realno očekivati da će sanacija i obnova kotorske katedrale biti završena do kraja ove godine, odnosno da će se novogodišnja misa služiti u renoviranoj katedrali svetog Tripuna, te da će polovicom 2000. godine biti obavljeno i njena posvećenje. Prema riječima monsijora Janjića, Odbor za obnovu katedrale je prošle godine, nakon što je dobivena pomoć Vlade Crne Gore u iznosu od 200.000 njemačkih maraka, ubrzao aktivnosti koje će osigurati skoro stavljanje u funkciju tog najvećeg sakralnog spomenika u Crnoj Gori i na jugoslavenskom dijelu Jadrana.

Tomislav Žigmanov

Božićno pismo niškog župnika episkopu Irineju

U povodu božićnih i novogodišnjih blagdana predsjednik Skupštine grada Niša Zoran Živković i niški episkop Srpske Pravoslavne Crkve Irinej uputili su božićne i novogodišnje čestitke niškom župniku župe Presvetog Srca Isusova Antunu Pečaru. Niški župnik Pečar je također u povodu Božića, koji pravoslavni vjernici slave prema julijanskom kalendaru 7. siječnja, uputio božićno pismo episkopu Irineju. Čestitajući božićne blagdane i ističući misterij Kristova rođenja, niški župnik poručuje: "Pišem Vam ovo u velikoj čežnji da, zahvalni Bogu za milost života, za milost vjere, za dar spoznanja Boga, za blagodat što nas je pozvao i uvrstio po krštenju i posvećenju u red svojih učenika i apostola, da u ovoj jubilarnoj godini, koju ćemo slaviti za dvanaest mjeseci, budemo zajednički svjedoci svemu narodu onoga što Bog po svome Sinu želi i darivati svakome čovjeku, milost i mir - vječno Spasenje." Istaknuvši kako mala katolička zajednica djeluje u niškom području na kojem živi veća i brojnija pravoslavna zajednica, župnik Pečar je izrazio želju da "u ovoj godini dođe do snažnijih i očitijih naših nastojanja da kao Kristovi poslanici budemo izazov, poziv svim ljudima dobre volje, da upravo po našem prednjačenju mnogi spoznaju poruku i poziv, dar i milost, koju Bog u svoj punini želi dati svakome ljudskom biću". Dodao je kako će u narednom dobu sigurno doći do još kojeg poticaja za ono što "kao Kristovi sljedbenici možemo učiniti na dobro onih kojima smo pozvani biti nositelji Radosne vijesti". /IKA/

Blagdan sv. Anastazije proslavljen u gradu njezina mučeništva

Blagdan sv. Anastazije (sv. Stošije) posebno je svečano proslavljen 15. siječnja misnim slavljem u gradu njezina mučeništva, Srijemskoj Mitrovici. Misu je u konkatedralnoj bazilici sv. Dimitrija predvodio župnik Josip Matanović, uz sudjelovanje 23 ministranta te župe, dok je misno slavlje pjevanjem uveličao mješoviti Konkatedralni zbor. Na kraju mise odana je počast moćima sv. Anastazije, dijelu njenih posmrtnih ostataka koji su 1976. godine, zauzimanjem tadašnjega đakovačkog i srijemskog biskupa Ćirila Kosa i tadašnjega zadarskog nadbiskupa Marijana Oblaka, preneseni u mitrovačku konkatedralu. Blagdan te srijemske djevice i mučenice obilježava se u mitrovačkoj župi i kao Dan ministranata, za koje je nakon mise priređeno prigodno druženje. Svi ministranti, pjevači i vjernici sudjelovali su zatim i u božićnom blagoslovu prostorija župnog doma. /IKA/

Sveti Otac o stanju na Kosovu

Papa Ivan Pavao II. uputio je 21. siječnja brzojav beogradskom nadbiskupu Francu Perku, u kojem se osvrće na najnovije nasilje na Kosovu. Sveti je Otac izrazio svoju duboku bol zbog ponovnog zaoštavanja stanja u regiji, te izražava svoju sućut svima koje su pogodila najnovija tragična događanja. Istodobno, Papa je uputio i poziv svima odgovornima kao i svjetskoj javnosti, na očuvanje neotuđivih prava svakoga ljudskog bića. /IKA/

Biskup poziva na molitvu za mir na Kosovu

Pomoćni skopsko-prizrenski biskup Marko Sopi zamolio je katolike u svijetu, a posebno one u SAD-u, da se mole za što skoriji mir na Kosovu. U razgovoru za američku katoličku novinsku agenciju CNS, biskup Sopi, koji se pastoralno skrbi za katolike na Kosovu, zamolio je američke katolike i za materijalnu pomoć u hrani, odjeći i lijekovima za tisuće kosovskih izbjeglica.

"Stanovnici na Kosovu uvijek su bili siromašni, a rat ih je učinio još siromašnjima", rekao je biskup. Njegove riječi potvrdio je i voditelj američkoga Caritasa za područje Jugoslavije. Nick Ford je istaknuo kako je od početka sukoba na Kosovu CRS podijelio pomoć za oko 300.000 stanovnika toga područja, od kojih su većina muslimani. Katolika je na Kosovu oko 63.000. Ford je izvijestio i o novim izbjeglicama kojima hitno treba pronaći hranu i smještaj. Američki Caritas surađuje i sa Srpskom Pravoslavnom Crkvom na Kosovu, rekao je Ford, ali samo u podjeli humanitarne pomoći. Svi inozemni humanitarci nastoje biti "diplomatski neutralni" kako bi mogli neometano izvršavati svoju dužnost pomoći ugroženome stanovništvu, istaknuo je voditelj CRS-a za područje Jugoslavije.

Apostolski nuncij u SR Jugoslaviji nadbiskup Santos Abril y Castello izjavio je za CNS kako on i njegov ured "čine sve da bi se postigao mir, jer to je poruka Evanđelja, poruka Svete Stolice i cijele Crkve". Nuncij je, kako je rekao, više puta pokušao susresti se s predstavnicima Srpske Pravoslavne Crkve i surađivati s njima, no jednostavno "nisu bili ostvareni povoljni uvjeti". "Katolici su u velikoj manjini u Srbiji, pa su i mogućnosti našega djelovanja male. Teško da ikoja Crkva može učiniti nešto u smirivanju kosovskih događanja. Jednostavno ne postoje uvjeti za uključivanjem neke Crkve u pregovore sukobljenih strana. Postizanje mirovnog sporazuma bit će vrlo teška zadaća budući da je sve paralizirano", rekao je apostolski nuncij u Beogradu u razgovoru za američku katoličku novinsku agenciju. /IKA/

Zavjetni dan u Srijemskoj Kamenici

Vjernici župe Našašća sv. Križa u Srijemskoj Kamenici slave na blagdan sv. Vinka, đakona i mučenika, te zaštitnika vinograda i vinogradara, 22. siječnja, svoj Zavjetni dan. Svečano misno slavlje tom je prigodom predvodio pomoćni đakovački i srijemski biskup Đuro Gašparović, u zajedništvu s biskupskim vikarom za Srijem mons. Stjepanom Milerom, domaćim župnikom Ivanom Bešlićem te nekoliko ostalih svećenika Srijema. Prije misnoga slavlja biskup Gašparović se susreo sa svećenicima koji pastoralno djeluju u Srijemu, te s njima razgovarao o zajedničkim pitanjima i problemima svećeničkoga i vjerničkoga življenja na tim prostorima. /IKA/

Ekumenski susret u Šapcu

Na blagdan obraćenja sv. Pavla apostola u ponedjeljak 25. siječnja svečanim misnim slavljem u crkvi sv. Ane u Šapcu mala skupina katolika dala je svoj prinos Molitvenoj osmini za jedinstvo kršćana. Misno slavlje predvodio je mons. dr. Albert Rauch u zajedništvu s mons. dr. Nikolausom Wywollom, domaćim župnikom fra Bonom Mazićem i župnim vikarom za Šabac Girolanom Jacobucci-jem. Mons. Rauch i mons. Wywoll su zaduženi, između ostalog, u sklopu Njemačke biskupske konferencije i za njegovanje ekumenskog dijaloga s pravoslavnim kršćanima. Na misi je također bio nazočan i šabačko-valjevski episkop Lavrentije Trifunović. /IKA/

Zrenjanin

UZ PRVI BLAGDAN BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Velečasni Andrija, uredniče "Zvonika"!

Za godišnjicu smrti njegove uzoritosti kardinala Alojzija Stepinca šaljem vam sličicu s njegovim vlastoručnim potpisom koji sam dobio kao sjemeništara sred-njoškolač na Šalati u Zagrebu, 1955. godine. Ova sličica s njegovim potpisom neka vam ostane kao blaženikova relikvija.

Predlažem da u drugom ovogodišnjem broju "Zvonika", koji će izići pred sam PRVI BLAGDAN bl. Alojzija Stepinca, tiskate sličicu s molitvom njemu u čast i darujete je svakom čitatelju "Zvonika"...

Srdačno vas pozdravljam uz preporuku u molitve i želje za dobro zdravlje vama i blagoslov za daljnji plodonosni rad u "Zvoniku"!

Antun B.

Odgovor

Sličicu s likom našeg blaženika nismo u mogućnosti tiskati, ali smo je već objavili uboji u posebnom prilogu "Zvonika" br. 48. Službenu (zbornu) molitvu njemu u čast objavljujemo na ovom mjestu uz njegovu sličicu.

MOLITVA U ČAST BL. ALOJZIJA STEPINCA, biskupa i mučenika

Svemoguć i milosrdni Oče, Ti si nam u blaženom Alojziju dao sjajni lik Dobrog Pastira koji, učvršćen jakošću Duha Svetoga, daje svoj život za svoj narod.

Daj nam slijediti primjer njegove slobode i čvrstoće ispovijedanjem prave vjere u jedinstvu Katoličke Crkve, da ti tako ostanemo vjerni sve do smrti. Amen.

NAKON DUŽEG VREMENA ZORNICE OPET U BAČU

Iako više nismo u božićnom vremenu, nisam mogla odoljeti da vam ne napišem svoj osoban doživljaj Božića.

Iščekivanje Božića ove godine doživjela sam na poseban način. Nema tih riječi kojima se to može opisati, to treba doživjeti.

Naš novi župnik Miroslav Orčić iznenadio nas je i obradovao. Za vrijeme Došašća imali smo "zornice" ujutro u 6,30 sati. Kako sam se obradovala! Bogu hvala! Sa svojom obitelji u Baču živim 18 godina i za to vrijeme nije bilo misa zornica. U mom rodnom selu odlazila sam na zornice ("roraty") u 6 sati ujutro. Svih ovih godina mi je to nedostajalo. Zato sam ovog Došašća svakim danom bivala radosnija i bliža malom Isusu koji se trebao roditi za nas. Bilo je divno rano ustajati sa svojom djecom i još po mraku gaziti snijeg koji je škripao pod nogama. Pahuljice snijega su nas pratile do crkve. A pred crkvom se skupljaju djeca, kojih je bilo i najviše, sa svih strana. Nije im smetala zima, ni daljina, ni klizav put, ni mrak. Pratila ih je ljubav prema Isusu, pratila ih je zvijezda Zornica. Za vrijeme mise čula se pjesma "Srca gore, evo zore...". Nakon evanđelja župnik je imao kratku propovijed kroz koju nas je lijepim i dirljivim riječima polako približavao Božiću. Na kraju sv. mise izmolili smo "Anđeo Gospodnji" a po izlasku iz crkve vidjeli smo da je već svanulo divno jutro. S Isusom u srcu započinje novi dan... Pun nade i radosti jer se ima roditi malo dijete Isus koji će svima nama donijeti toliko potreban MIR i u naša srca.

Ana Gašparovsky

Mala Bosna

O POLJOPRIVREDI

Prva ovogodišnja tribina u župskim prostorijama u Maloj Bosni održana je 17. 01. 1999. godine s temom o poljoprivredi i predstojećim poljoprivrednim radovima. Gosti predavači bili su Branko i Alojzije Stantić te Damir Kopilović, radnici privatnog poljoprivrednog poduzeća "AGRIS". Tribina je bila podijeljena na tri izlaganja. Najprije je Alojzije Stantić govorio o povijesti i razvoju poljoprivrede s kratkim osvrtom na svoja istraživanja. Nakon njegovog zanimljivog i poučnog izlaganja o đubrenju zemljišta i zaštiti bilja raznim pesticidima, govorio je Damir Kopilović. Na njegovo izlaganje nadovezao se Branko Stantić koji je posebno govorio o herbicidima za zaštitu suncokreta i kukuruza. On je upozorio i na važnost higijene uređaja za prskanje.

Poslije predavanja bila je duga i živa diskusija, a nastavljena je i za vrijeme druženja koje je uslijedilo uz piće i kolače.

Josip Skenderović

Sombor - sv. Križ

VAŽNOST VJERSKOG ODGOJA KROZ ŽIVOTNE DOBI

U župi sv. Križa u Somboru održana je 10. siječnja tribina na kojoj je preč. Josip Pekanović govorio o važnosti vjerskog odgoja kroz životne dobi.

Predavač nas je proveo kroz sve životne faze i naglasio da Crkva mora biti prisutna stalno u našem životu a ne samo u nekim životnim dobima. Veliku pažnju treba posvetiti vjeronauku mladih kao i vjeronauku mladih bračnih parova, jer Crkva mora najprije odgajati roditelje da bi oni znali svojoj djeci prenositi istine vjere. Roditelj je dužan i odgovoran za prenošenje vjere svojoj djeci. Prepustiti djetetu odluku hoće li ići na vjeronauk ili ne, znači okrnjiti svetu roditeljsku ulogu, naglasio je predavač.

Monika Vekonj

"ZVONIK" NA HRVATSKOM RADIJU

U Subotici su sredinom siječnja nekoliko dana boravili g. Zvonimir Kurečić, novinar Hrvatskog radija i snimatelj g. Blaško Vuković (rodnom iz Tavankuta). Oni su za to vrijeme razgovarali s predstavnicima hrvatskih institucija. Tom su prigodom posjetili i uredništvo "Zvonika" i snimili intervju s Andrijom Anišićem, glavnim urednikom, te s članovima Uredničkog vijeća mr. Ervinom i Katarinom Čeliković, koji već pet godina ustrajno "grade" "Zvonik".

Ovaj će razgovor biti emitiran na ultrakratkim valovima radio Zagreba (ne znamo kada) da bi ga mogli čuti - kako su istakli - naši ljudi diljem cijelog svijeta. "Želimo upoznati cjelokupnu hrvatsku javnost kako se i u skromnim (amaterskim) uvjetima mogu činiti velika djela kao što je ovaj List", rekli su naši dragi gosti. /Zv/

ALBE VIDA KOVIĆ

NA DVOSTRUKOM CD-u

Dvostruki CD "Albe Vidaković: Duhovne skladbe" u izdanju "Svete glazbe" iz Zagreba predstavljen je 23. siječnja u Hrvatskome glazbenom zavodu u Zagrebu. Glazbeni producent CD-a maestro Iuzak Špralja govorio je o žrtvi svećenika bunjevačkog Hrvata Albe Vidakovića za Katoličku Crkvu i svoj hrvatski narod, koji je za sobom ostavio trajnu vrijednost i neizbrisiv trag na svim područjima na kojima je bio zauzet, odnosno kao skladatelj, dirigent, znanstvenik muzikolog, publicist, pedagog i osnivač Instituta za crkvenu glazbu u Zagrebu. Maestro Špralja istaknuo je da je Vidaković bio pobornik čiste liturgijske glazbe. Muzikologinja prof. Rozina Palić-Jelavić iznijela je ukratko Vidakovićevu biografiju, a posebno je istaknula Vidakovićevu sklonost i kompliciranijim orkestralnim skladbama, suradništvo na glazbenoj enciklopediji za koju je napisao četrdesetak priloga, te sve-

strani pedagoški rad. Akademik dr. Lovro Županović pohvalio je nositelje projekta CD-a što rade na očuvanju hrvatskoga glazbenog nasljeđa. Istaknuo je da je Vidaković u hrvatsku duhovnu glazbu unio nove kvalitete i elemente folkloru, imajući pritom snažnu polifoniju, ravnotežu ideje i forme, što mu je dalo prednost pred suvremenicima.

Dr. Stanislav Vitković govorio je o svećenicima piscima tekstova na koje je Vidaković skladao - Stjepanu Bakšiću iz Zagreba i Jerolimu Komeru iz Herceg Novog. Pročelnik Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidaković" Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Zagrebu

maestro Miroslav Martinjak napomenuo je kako se ne smije smetnuti s uma da je svim Vidakovićevim duhovnim skladbama isti cilj - slavljenje Boga, te da je CD dobar početak afirmiranja Vidakovićeve glazbe. O Vidakoviću i CD-u govorili su još prof. Zlatko

Stahuljak, inž. Krešimir Haramina i maestro Josip degl' Ivello, a zatim je održan i prigodni koncert Vidakovićevih skladbi. Skladbe za CD snimane su u zagrebačkoj katedrali i sjemenišnoj crkvi Srca Isusova na zagrebačkoj Šalati. Urednik CD-a izdanog u seriji "Zbirka Aleluja" je prof. Alojzije Prošli.

Izdavač je jedan primjerak CD-a darovao Uredništvu programa na hrvatskom jeziku Radio Subotice.

I. J. Š./IKA/

Nova knjiga

Razgovori s odličnicima pismom

Papa Ivan Pavao I. (Albino Luciani), *Pisma / Illustrissimi*, Naklada Moderna vremena, Zagreb 1997, s talijanskog preveo Tvrtko Klarić, 304 str.

Albino Luciani. Ili na hrvatskom Zoran Svijetlić. Ivan Pavao I. Papa. 264. nasljednik sv. Petra u službi ovozemaljska Kristova namjesnika. Sjedenje mu je na svetoj stolici trajalo među najkraćima. To znači i upravljanje najvećom kršćanskom zajednicom svijeta. Katoličkom Crkvom. Svega 33 dana. Od 26. kolovoza do 19. rujna 1978. A dok je bio nadbiskupom venecijskim, u prvoj polovici sedamdesetih godina, u katoličkom je padovanskom mjesečniku *Glaznik svetog Antuna* redovito objavljivao, pomalo neuobičajena, pisma. Naime, potaknut činjenicom iz životopisa ili pak djelom nekoga velikana iz povijesti, on im se putem pisma obraćao. I tako razgovarao. Na koncu, sva je ta pisma-razgovore s poznatim i svijetlim likovima ljudske povijesti sabrao, te ih objavio 1976. u knjizi, jednostavno je nazvavši *Illustrissimi*. Dakle, Pisma. Lapidarno izloženim sadržajem, univerzalnošću tema koja dotiče svakog čovjeka, te prisutnim ozračjem optimizma, što po mišljenju ovoga Pape mora biti osnovna značajka karaktera kršćanina, ova je knjiga ubrzo postala bestsellerom. Doživjela je nekoliko izdanja u samoj Italiji, a netom su je počeli prevoditi na druge jezike. Sada, istina nakon tridesetak godina, zahvaljujući privatnom agilnom nakladniku *Moderna Vremena* iz Zagreba, te prevoditelju Tvrtku Klariću, inače našem zavičajniku rođenom u Bačkoj Palanci, ova je viševrsno poticajna knjiga dostupna i čitateljima u Hrvatskoj.

I tako u njima, epistolama ili pismima dakle, mudro je razgovarao budući Ivan Pavao I. s odličnicima u duhu ili djelu o važnim pitanjima i problemima života. Pred njih, kao i pred nas, postavljani. Ali, naravno, u njih osebujno rješavani. Čak njihovi su odgovori bili takvi da su se pokazali inspirativnima i aktualnima i danas. Jer, plijene ljudskošću i veličinom. Stoga u kontekstu onih pitanja koja tište ranjenoga i zastrašenoga čovjeka danas, Papa

mirnim okom sagledava i lucidno promišlja uzorne odgovore iz povijesti. Dajući smjerokaze. Nama, suvremenicima. A ono "uzorne" u smislu da su odgovori tih ljudi, bilo u samome životu ili u idejama koje su zastupali, bili u duhu najistinskijega kršćanskoga razumijevanja života. Tako imamo prilike u ovome štivu, koje je novinarski lagano pisano ali teološki duboko i ozbiljno, susresti se s gorućim pitanjima "suvremenog svijeta: ljudskoga rada (pismo Dickensu), potrebnog odmora (Pavlu đakonu), čovjekove isprazne umišljenosti i ispravne mjere (Twainu), pravde na ovome svijetu (Chestertonu), ispraznosti ženske mode (carici Mariji Tereziji). Govori o bolesti, lijeku i temperamentu (Hipokratu), o ulozi filma (Goetheu), o patnji (a kome o tome ne piše?), o katekizmu vjere (Dupanloupu), o neugasivoj nadi (Peguzu), o vjernoj ljubavi (Penelopi, koja danju sukno tka, a noću ga para da bi dočekala svoga lutajućeg Odiseja), ispravnome poimanju rodoljublja (Hoferu), o borbi protiv oholosti (Davidu)...", kako dio motiva u pismima točno imenuje mostarski biskup, naš, bački, novo (s)tečeni prijatelj i propovjednik na prošlogodišnjoj Dužijanci, Ratko Perić u Predgovoru. Ukupno, knjiga sadrži 40 Lucianovih pisama, u kojima osvještava po jedno veliko pitanje života. Tako, dakle, Ivan Pavao I. slično, svojem poluimenjaku, apostolu Pavlu, pismima komunicira s vjerujućim pukom, krijepeći vjeru i vršeći nagovor za ispravno kršćansko postavljanje spram izazova života. Trebamo još reći kako knjiga još sadrži informacije o ranije pojedinačno objavljenim pismima u periodici, zatim kratku kronologiju Papina života i rada, osnovne životopisne podatke o svakom ugledniku kome je Papa pisma pisao, te uvijek korisno kazalo osobnih imena. Sve ovo posljednje navedeno pedantno i točno je priredio prevoditelj Klarić.

Dakle, čitajući ovu knjigu, mnogostruko vrijednog sadržaja, puno se toga može dobiti na planu rasta vlastite duhovnosti. Osobito to vrijedi za kršćane. Stoga je prava šteta što se je ne može kupovati kod nas. No, tom bi se ipak nekako moglo doskočiti. Recimo, da se nabavlja prilikom naših odlazaka u Hrvatsku. Neka se donesu i poklanjanju. U svećanim trenucima života. Kod mladih. Jer, u većini je to vrednije od, recimo, zlatnog lančića. Ono ukrašuje tijelo. Ovo, pak, uresuje duh.

Tomislav Žigmanov

BUNJEVAC U SVIJETU FILMA

Filmska večer Tavankučanina Branka Ištvančića u Zagrebu

Tavankučanin Branko Ištvančić je početkom siječnja s najvišom ocjenom (pet) obranio diplomsku radnju pod nazivom "Poetski dokumentarizam Zorana Tadića" na zagrebačkoj Akademiji dramskih umjetnosti, Odsjek za filmsku i TV režiju. U povodu uspješnog svršetka studija, Društvo podunavskih i vojvođanskih Hrvata u Zagrebu u suradnji s Hrvatskom maticom iseljenika priredilo je 22. siječnja u Studentskom centru Sveučilišta u Zagrebu filmsku večer na kojoj su prikazani najbolji studentski filmovi ovog talentiranog redatelja.

U prepunoj Multimedijalnoj dvorani, uz veliki broj Bunjevaca u Zagrebu, prikazana su tri Ištvančićeva studentska ostvarenja. Dokumentarni film "Plašitelj kormorana" (1997) govori o neobičnom zanimanju čuvara ribnjaka, kojem je jedini zadatak plašiti ptice kako ne bi hvatale ribe. Na 7. danima hrvatskog filma ovaj film je dobio glavnu nagradu i nagradu Oktavijan u konkurenciji dokumentarnog filma, koju dodjeljuje Hrvatsko društvo filmskih kritičara. U dokumentarcu "Slavonski žetveni običaji" (1995/96) prikazani su starinski načini žetve u Donjim Andrijevcima kod Slavenskog Broda, očito neka vrsta njihove Dužijance. Film je na 5. danima hrvatskog filma dobio nagradu Zlatna uljanica, koju za promicanje etičkih vrijednosti dodjeljuje žiri katoličkog tjednika "Glas Koncila". Treći prikazani film bio je kratki igrani film "Rastanak", koji je Ištvančić snimio na drugoj godini studija.

Na ovoj svečanosti, pored autora, govorio je i profesor filmske dramaturgije Ivo Škrabalo, koji je podrijetlom iz Sombora, te Zoltan Šifliš, savjetnik za kulturu u subotičkoj općini, inače Brankov prvi učitelj filma. Kao gost, nazočan je bio i Lazo Vojnić Hajduk, ravnatelj Hrvatskog kulturnog centra "Bunjevačko kolo".

Tomislav Žigmanov

"LITERARNA GRUPA" U BAČKOM MONOŠTORU

Sredinom mjeseca siječnja u Bačkom Monoštoru predstavljena je "Literarna grupa" koja, za sada, ima 25 članova. Ova grupa ima namjeru otrgnuti iz zaborava duhovno nasljeđe Monoštora i svega onoga što Monoštor čini specifičnim. Cilj grupe je i razvijanje ljubavi prema književnosti i drugim vidovima kulture i umjetnosti. Od posebnog značaja je i zapisivanje starih običaja, izvornih bečaraca, recepata šokačke kuhinje i šokačkih riječi i izraza. Uskoro će izići iz tiska "Antologija šokačke lirike (1938-1998)".

Po programu rada ove literarne grupe, koji je također usvojen, prvo sljedeće predstavljanje javnosti bit će za dan sv. Valentina, kada će se održati literarno posijelo.

Iz ovog programa izdvajamo još i raznorazna gostovanja po školama i domovima učenika, učešća u kulturnim manifestacijama, izdavanje foto-novina, suradnja s časopisima "Miroljub" i "Dometi", suradnja s PČESOM, KUD "Vladimir Nazor" i klubom "Ravograd", posijela uz gitaru, književne večeri uz prigodne izložbe i gostovanje somborskih književnika i još niz drugih manifestacija vezanih za ovo "lipo, malo misto".

Antun Kovač, Sombor

SLAMARKE U BEČU

Prvi puta "slikanje slamom" mogu vidjeti i žitelji Beča. Naime, nakon izložbe u Mjenovu, slammarke HKPD "Matija Gubec" - Tavankut, izlažu svoje slike u gradišćansko-hrvatskom centru, Schwindgasee 14, od 27. 01. do 17. 02. 1999. godine.

U srijedu 27. siječnja otvorena je izložba "NAIVNA UMJETNOST U SLAMI KOD BUNJEVACA" uz prisutnost većeg broja, kako Gradišćanaca i Austrijanaca, tako i ljudi porijeklom iz Subotice i Vojvodine koji duži niz godina borave u ovom gradu.

Na otvorenju su uz pozdrave domaćina i tamburašku glazbu govorili i Branko Horvat, predsjednik HKPD "Matija Gubec" ("O porijeklu Bunjevaca"), Jozefa Skenderović, slamarka ("O tehnici slikanja slamom") te Marija Hečimović, ispred Hrvatske matice iseljenika.

Miroljub Milodanović, Branko Horvat i Jozefa Skenderović

Na kraju treba reći da je ovoj kulturnoj suradnji Bunjevaca i Gradišćanaca "kumovala" ljubav dvoje mladih ljudi (jednog Bunjevca i jedne Gradišćanke).

Jozefa

Iz života

U čekaonici

Svi sjedimo u čekaonici. U tišini čekamo. Do mene sjedi mlada majka. U krilu joj sinčić, star oko tri godine. Odjednom mali glasno i jasno OPSUJE svoju ROĐENU MAJKU! Na to se prisutni bolesnici stadoše glasno cerekati. Umalo ne popađaše sa stolica.

Ja, zaprepašćena, šutim.

Ubrzo zatim malom se "razvezao" jezik te započe SVOJU "ČUDESNU" PRIČU: "Kad ja budem velik, imat ću pištolje, pa ću pucati na svakog čovjeka; ubit ću ih sve! Ta, ta, ta, ta..." I stade ručicama nišanići kao da puca iz mitraljeza...

Nisam mogla izdržati da ne reagiram na tu "čudesnu priču". Obratim se malom riječima: "Ti nećeš UBITI, ti ćeš LJUBITI! Ljubiti ćeš sve ljude, i životinje, i cvijeće, i sve oko sebe..." Na to se javi i jedan stari "čika" i mudro upita: "A je li, mali, od koga si ti to naučio?"

Nastala je nijema tišina.

Marta, Sombor

**Predstavljamo redovite
čitatelje "Zvonika"**

OBITELJ MIKULIĆ IZ KAĆA

Rado objavljujemo jedno pismo naših stalnih čitatelja iz Kaća.

Hvaljen Isus!

Dragi urednici! Obraćam Vam se povodom dostavljanja lista "Zvonik" na našu adresu. Molim Vas da to više ne činite jer mi Vaš list kupujemo u našoj crkvi u Kaću preko našeg župnika Roberta Erhardta. Primjerak koji ste slali na našu adresu nekom će biti potrebniji. Mislim da ste nam počeli slati "Zvonik" onda kada Vam se moj otac obratio jednim kratkim pismom. On je to učinio samo zato da znate da i u Kaću ima katolika Hrvata i ni zbog čega drugoga. Ipak, hvala Vam i Bog Vas blagoslovio za sve ove primjerke Lista do sada. Mi smo ih davali na čitanje onima koji ih do tada nisu čitali.

Sada bih Vam napisao nešto o našoj obitelji. Otac i majka, Ivan i Finka Mikulić, doselili su se iz Bosne, iz okolice Bugojna. Brat i ja, Miroslav i Berislav smo oženjeni. Miroslav je oženjen Bernardom iz okolice Vinkovaca a ja Rozalijom iz Titela. Moja djeca Ivan i Vedran su 15 i 12 godina. Pričešćeni su u Kaću, a Ivan se i krizmao. Miroslav također ima dva sina, Borisa i Luku (7 godina i 3 mjeseca). Kao što vidite, ima nas desetoro i svi živimo u jednoj kući, u slozi i ljubavi, hvala Bogu. Velika smo obitelj pa nas ima i u Subotici. Moj stric Mijo Mikulić s obitelji živi tu već godinama. Časna sestra Zrinka Glavaš je očeva rođaka i na službi je također u Subotici.

Za ovaj put toliko o nama. "Zvonik" je veoma dobar i uvijek mu se radujemo. Predložio bih Vam da ponekad pišete o poznatim ličnostima (glumci, pjevači...) koji su katolici i pravi vjernici.

Berislav Mikulić, Kać

"Zvonik" je jako dobar list. Čitam ga od riječi do riječi... Vidjelo se da ga pišu jako stručni ljudi. Ipak, usuđujem se i ja poslati jedno svoje jednostavno razmišljanje.

PRAVI PUT

Isus stoji na raskršću.
Prolaznicima pokazuje
ruke svoje probodene.
Pogledajte ruke probodene,
sjetite se:
radi vaših grijeha raniše me
i na križ, na Golgoti,
raspeše me...

Vrijeme brzo leti.
Ponoć otkucava.
Prolaznici!
Možda od vas nikom živom
neće osvanuti zora plava.
Zalud ćete zato
u jezeru ognjenome
pokajničke suze liti,
al za vječnost
kasno će vam biti.

**Pogledajte, pogledajte
ruke probodene.
Prolazniče!
Okreni se i pogledaj mene!
Nije kasno!
Podi za mnom.
Povest ću te
pravim putem!**

Janja Župarić, Novi Sad

MASKE

Ostao mi je u sjećanju jedan događaj iz djetinjstva. Bili su nečiji svatovi. Kao dijete popela sam se na drvenu "kapiju" da ih vidim. Vrata su se mogla zatvoriti iznutra zaporom. No, preko dana bila su otvorena. U povorci koja je plesala ili se barem u taktu njihala, najednom opazim dva lika s maskama na licu. Tako sam se uplašila da sam prolijedila. A kad su ta dva lika načinila kretnju kao da će otvoriti vrata i ući u dvorište, strah je bio na vrhuncu. Instinktivno sam posegnula za zaporom i veoma brzo zatvorila iznutra vrata. Onda sam odahnula. Konačno sam bila sigurna!

Dugo sam u sebi nosila taj strah od maske, ali kasnije sam ih i sama pravila. Bile su to prigodne maske za Poklade ili slične zgođe.

S vremenom sam uočila da osim tih prigodnih maski znam na sebe navlačiti svakodnevne maske. Znam igrati Poklade cijele godine.

Ovih mi se dana dogodilo nešto neugodno. Netko mi je "skresao u brk" istinu o meni. Osjećala sam se kao da mi je strgnuta maska s lica koju sam stalno navlačila da bih bolje izgledala. Ta je maska toliko srasla sa mnom da sam osjećala kao da je ona dio mene, kao da je moja narav. Činilo mi se da mi je ta osoba s maskom oderala kožu s lica. Golo je lice bilo sada izloženo vjetru i studeni. Do sada me je maska štitila. Osjećala sam se ogoljenom. A ipak, maska nije bila moja prava slika, moj pravi lik, moja narav. Pravi izgled mogao lica nalazio se ispod maske. Ispočetka sam se ljutila na osobu koja mi je skinula masku s lica. Kasnije sam uvidjela da joj zapravo moram biti zahvalna. Ta otkrila mi je moje pravo lice!

Janko Nikola Bubalo rođen je 1913. godine u Hercegovini, u selu Turčinovići. Gimnaziju završava na Širokom Brijegu. Teologiju studira u franjevačkoj bogosloviji u Mostaru i Wrocławu. Za svećenika je zaređen 1938. godine.

Pjesme objavljuje pod različitim pseudonimima. Od 1936. izišlo mu je više zbirki pjesama: "Koraci od jučer" (1973), "Na rubu ništavila" (1974), "Prema sidrištu" (1977). Zbirka izabrane poezije tiskana mu je 1983. godine pod naslovom "Blagoslov darivanja".

SUOŽENJE

Ako te upitaju: zašto si takav,
zašto se ne bojiš prošlosti svoje,
pokaži im svoje lice
prapročišćeno
u rosi zvijezda.

Pokaži im dlanove, pokaži stopala,
tvoja golotinja
začet će poštovanje u srcu
i onih koji se boje tvoje čistoće!

Jer, naučili smo: izvor je najljepši
kad se za njega ne zna,
dok nitko ne oskvrni njegovog duha.
Zato, vjetrovi, neka vam je jasno:
ja sam se pronašao
i čas se sprema, kad
više nitko ne može učiniti da me nema.

Janko N. Bubalo

Korizma je poziv da malo pogledamo sebi u lice. Liturgija stavlja preda me ogledalo u koje se mogu zagledati. To je riječ Božja i nadasve Isus - Patnik. U svjetlu njegova Križa i njegova probodena Srca vidim jasno tko sam i što sam. Jedno je jasno: samo ako budem češće stajala pred tim ogledalom, crte njegova lica odražavat će se i na meni.

U protivnom, padat ću u napast da se i u korizmi igram - Poklada!

*S. M. Margita Gašparovska,
Đakovo*

(Od s. Margite, koja je inače rodom iz Selenče, dobili smo dvadesetak različitih priloga, rado objavljujemo ovaj koji je prigodan baš za ovaj broj!)

SJEĆANJE NA PRVO BUNJEVAČKO PRELO ODRŽANO POSLI II. SVITSKOG RATA

Pošto je vrijeme prela, želio bi napisati nekoliko riči o prvom prelu održanom posli II. svitskog rata, odnosno prija 53 godine ili kako bi kazali više od pola vika. To prelo održano je 17. II. 1946. godine u tadašnjem hotelu "Jagnje" (sadašnji Dom vojske Jugoslavije), a u organizaciji "Bunjevačkog momačkog kola". Inače, na ovom prelu nije bilo nikakve večere - ni ića ni pića, jer smo u to vrijeme živili od "tačkica" i "bonova" koje smo dobijali za nabavku namirnica i svega drugog. Program i igranka su se održavali u velikoj i maloj sali hotela, jer su u to vrijeme to bile najlipče sale u gradu. Nakon otvaranja i pozdravnog govora održan je kratak program na kojem je prikazana humoristička jednočinka "Prosjak", koja se svidila publici, što se vidilo po smijanju i tapšikovanju. Ovu jednočinku su izveli, kako bi se sada kazalo, omladinci iz Kera i to: **Josip Rudić Vranić** i **Stipe Poljaković**, koji sada žive u Novom Sadu, zatim **Joso Dulić**, koji se sada nalazi u Hrvatskoj u mistu Jordanovo kod Crikvenice, pa **Marica Marcikić**, sada već pokojna, i **Nesto Orčić**, naš poznati umjetnik kipar koji je živio, radio i umro u Zagrebu 1993. godine, dok je **Ivica Čović** recitovao stihove ove pisme.

"TAMBURICA KAD ZAPLAČE"

*Tamburica kad zaplače usred noći, mirne noći,
bunjevačko srce puca sve od bola i od tuge;
tiho škrinu pendžer mali, cura čeka da će doći
mili dragi izdaleka u jesenjske noći duge.*

*Tamburica kad zaplače u osvit na Materice,
bunjevačko srce puca, stara majka sina čeka
i otvara širom vrata. Tužno cvile tanke žice:
"Čekaj, majko, sina svoga, vratit će se izdaleka."*

*Čekala je majka sina; zaručnica zaručnika,
dok se nisu umorile dvije žene nesretnice.
Sin se nije povratio, curi nije došo dika,
sad zatvara majka vrata, cura svoje pendžerice.*

*Tamburica kad zaplače, plače svaka duša mlada.
Svi bi kola momačkoga i bećarca, krvi jače.
Popucaše tanke žice od žalosti i od jada...
Nema pjesme, nema kola. Muk... i srce samo plače.*

Ovu pismu je napisao naš pisnik **JAKOV KOPILOVIĆ** za vrijeme II. svitskog rata u Zagrebu. Naravno da su goste pored ovog programa zabavljali i tamburaši i to do kasno u noć. Razumljivo da su svi bili veseli i zadovoljni nakon oni ratni strahota i patnji.

Na sve ovo što pišem podsutila me je jedna slika (fotografija) na kojoj se nalaze svi naprid navedeni učesnici. Na poleđini ove slike je napisan tekst: "Spomen od Bunjevačkog momačkog kola u učestvovanju programa na 'Momačkom prelu' - 17. II. 1946." sa štambiljem na kojem piše "Bunjevačko momačko kolo - 1920 - Subotica". To znači da je Bunjevačko momačko kolo osnovano 1920. godine. Mislim da bi bilo interesantno reći i to da su divojke i pored tog što se rat tek završio, ipak bile lipo obučene u bunjevačke nošnje razni vrsta. Od moje mame i majke sam čuo nakon Prele komentare da su divojke povadile posakrivana ruva i da su zato bile lipo obučene, jer se u to vrijeme još nije moglo dobit odgovarajućeg materijala da bi se šila nova ruva. Momci su takođe

Stoje: Josip Rudić Vranić, Joso Dulić i Ivica Čović
Sjede: Stipe Poljaković, Marica Marcikić i Nesto Orčić

povadili prijeratna odila a što se vidilo i po tome da su se našle po koje lipe brič čakšire a takođe i dobro sačuvane čizme tvrdi i mekani sara.

Svemu ovom moram dodati još nešto, što je danas nepojmljivo. Naime, u to vrijeme, pa i na ovom Prelu, bile su prisutne i mame i majke, tetke i strine koje su bile pratilje svojim ćerkama, unukama ili nećakama, jer cure, odnosno divojke, nisu mogle bit same bez pratilja na ovakvim javnim skupovima. Sve te mame, majke i ostale pratilje su zauzele mesta tako da su sidile pored zida oko čitave sale da bi mogle vidit i pratit šta njevo dite radi, sa kim divani, sa kim igra, kako se gleda sa momkom i drugo. Naravno, nakon ovog bilo je raznorazni komentara ili bolje rečeno plećaka koje su se prinosile od mame do mame, od tetke do tetke. No, bez obzira šta sam kazo za mame i tetke, posli ovog Prele mnoge cure su našle momke koji su bili po čudi i po volji svoji roditelja kao i obratno - momci su našli curu po volji svoji roditelja. To znam sigurno da su već nakon po godine ili godinu dana posli ovog Prele sklopljeni veoma uspih brakovi.

Posli održanog Prele sam od stariji čuo da su svi učesnici bili veoma zadovoljni sa organizacijom ove zabave. Možda i zbog toga što je to bila prva zabava organizovana nakon dužeg vrimena, odnosno posli više godina, a mladi ljudi su se konačno mogli sastat i dati oduška svojoj mladosti.

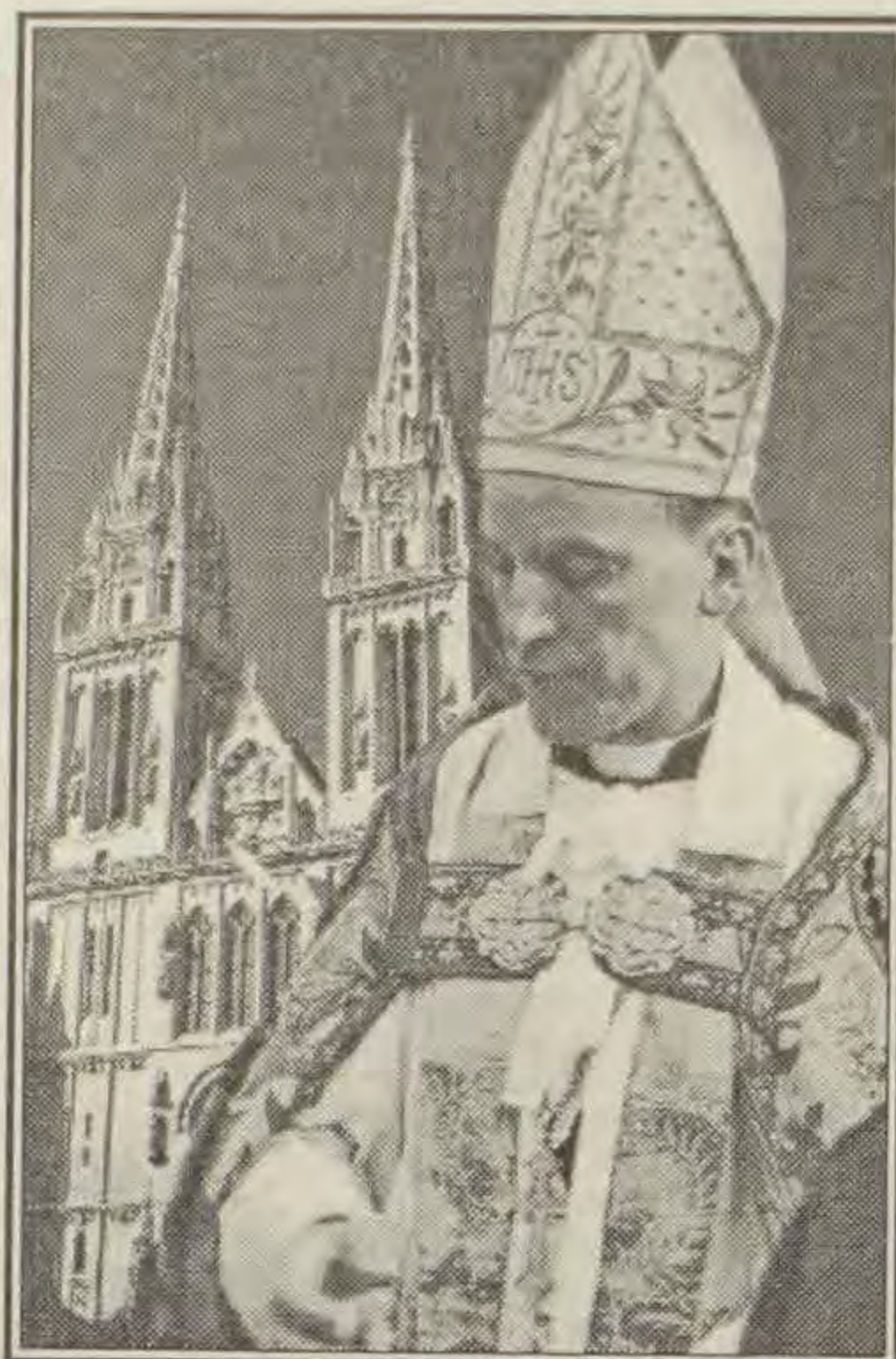
Ivica Čović

Piše: Franjo Ivanković ✍

STEPINAC I POSLIJERATNA VLAST

Tito i kardinal Stepinac

Početak lipnja 1945. godine u Zagreb dolazi predsjednik Tito. On je pozvao na razgovore svećenike i biskupe. Oni su mu se oštro usprotivili i rekli da ne žele razgovarati s njim niti o jednom važnom problemu bez svog nadpastira Alojzija Stepinca. Tito je predočio okupljenim svećenicima i biskupima svoje namjere glede Katoličke Crkve - kako je treba odvojiti od Svete Stolice. Biskupi su Titu otvoreno iznijeli brojne dokaze i činjenice oko ubijanja i zatvaranja nevinih žrtava od strane nove vlasti. Tito je pristao da Stepinac bude pušten iz zatvora, kao i svi ostali Hrvati koji nisu ni za što krivi.

Narednog dana, 3. lipnja Stepinac je pušten iz zatvora. Istoga dana Tito je primio Papina izaslanika i njegova tajnika koji mu je prenio zamjerke kako nova vlast biva sve više ateistički nastrojena prema svim vjernicima, posebno prema katolicima. Sljedećeg dana, 4. lipnja Tito je primio Alojzija Stepinca. U razgovoru Tito traži da se zadovolji pravda i raskinu veze sa Svetom Stolicom. Nadbiskup Stepinac prigovara Titu za mnoga zlodjela koja počinja komunistička vlast: zatvaraju se svećenici i vjernici, čak i nekoliko biskupa. Tisak stalno napada Katoličku Crkvu, a posebno Papu i nadbiskupa Stepinca.

U vrijeme izbora za novu Skupštinu postojala je samo jedna lista kandidata i to ona komunistička. Nitko joj se nije smio usprotiviti. Stepinac neumorno šalje žalosne vijesti u cijeli svijet o teškom stanju u novoj Jugoslaviji. Veliki broj vjernika i svećenika je ubijen bez ikakvih prethodnih sudskih procesa. Mnogi intelektualci su izgubili položaj i bili teško proganjani.

Borba za vjerska prava

Koncem mjeseca lipnja 1945. godine Stepinac šalje okružno pismo svim svećenicima svoje nadbiskupije koje su dužni pročitati bez komentara. U pismu se ističe kako roditelji imaju pravo i dužnost tražiti vjerski odgoj u školama.

Početak srpnja 1945. godine u Rim odlazi apostolski vizitator uz pratnju svećenika Lackovića, koji je obnašao službu nadbiskupova tajnika. Kada su stigli u Rim, apostolskom vizitatoru i nadbiskupovom tajniku jugoslovenska vlast je putem svog konzulata u Rimu oduzela putne isprave kako se više ne bi mogli vratiti u Zagreb.

Nadbiskup se sredinom kolovoza 1945. godine susreo s Bakarićem i tom prigodom iznio niz teškim optužbi na račun ponašanja nove vlasti. Stepinac prigovara da se u Beogradu slobodno predaje vjeronauk, a u Zagrebu je najstrožije zabranjen! Stepinac se pita: "Da li su ovi gradovi u istoj državi?" Nažalost, ni ovaj, kao ni oni prethodni prosvjedi nisu urodili plodom. Nacionalizirano je veliko crkveno bogatstvo. Zatvorene su sve crkvene tiskare i zabranjeno je tiskanje bilo kojeg vjerskog lista.

Na svom zasjedanju biskupi Jugoslavije su uputili pismo Titu u kojem traže temeljna prava svih vjernika. Na završetku Biskupske konferencije 20. rujna 1945. godine uputili su pastirsko pismo svim vjernicima. O sadržaju tog pisma bit će riječi u narednom nastavku.

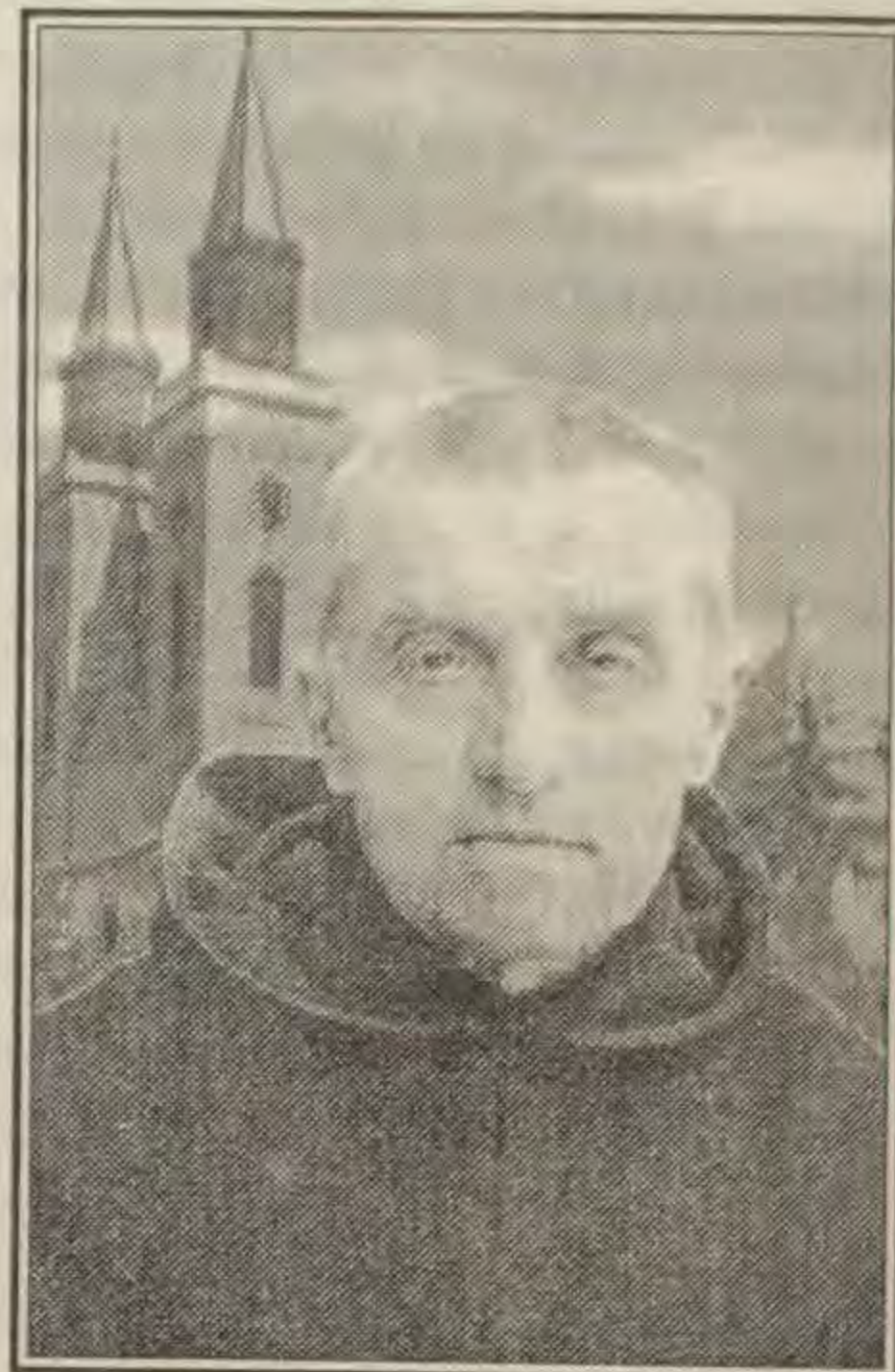
GOVORI VAM SLUGA BOŽJI
O. GERARD TOMO STANTIĆ

DUHOVNI LIK

Sluge Božjega
o. Gerarda Tome Stantića
karmelićanina

/iz "Razgovora, kao rukopisa" s o. Antom Stantićem OCD, vicepostulatorom u kauzi o. Gerarda, s kojim je razgovarao o. Branko Zebić, rukopis je objavljen 19. III. 1998. god./

Sljedeći zapis o. Gerarda još snažnije pobija "observantizam" ili "strogost" u negativnom smislu te riječi, i ističe duboku svijest o odgovornosti koju ovaj čovjek osjeća za budućnost Karmela koji u tadašnjoj Jugoslaviji, te u Hrvatskoj, stavlja prve korake i treba biti u temeljima Karmela na ovim našim prostorima.

Govoreći o karmelskom Škapularu kao odjeći, na jednom redovničkom oblačenju, ističe da Škapular treba nositi onako kako Ivan od Križa preporučuje u "Tamnoj Noći" II, 21, 5-10 kada govori o oblačenju odjeće vjere, ufanja i ljubavi, i piše: "Škapular je najskupocjenije ruho jer ga je Majka darovala. To ruho krasi dušu, kako bi bila rumena i ljubazna, plava i pokorna, zelena, puna nade i pouzdanja. Čudnovato je to ruho jer se preko njega prelijevaju najljepše boje: sad crvena, sad plava, sad zelena, baš onako kako hoćeš. Što to ruho više nosiš, sve je novije, mirisavije i ljepše."

Ako karmelićanin ne oblači ruho (vjere, ufanja i ljubavi), zanemariće meditaciju, samoću, molitvu. Nestat će karmelskog duha i početak će karmelićanin nositi fino odijelo kao što su ga nosili karmelski profesori kad su napustili karmelski duh (Redovnik, str. 62). Očito je da SB želi voditi svoju zajednicu, koja nosi Gospin Škapular, "bogoslovnim putem" Ivana od Križa i da vjernost Pravilu ili Konstitucijama, na koju poziva o. Gerard, nije isto što i materijalna vjernost. Upozorava svoju zajednicu gdje može svršiti ako tim putem ne kroči, aludirajući na godinu 1432, koja predstavlja simbol srozavanja redovničkog karmelskog života i kada je jedan od uzroka pada Reda bio preveliki broj sveučilišno obrazovanih redovnika koji su koristili privilegije svoga staleža, onoga vremena, a koje su bile u suprotnosti sa zajedništvom i siromaštvom.

Pozdravni govor vicepostulatora u povodu zasjedanja sudišta SB Gerarda Tome Stantića - u Zagrebu, 13. siječnja 1999.

Dužnost mi je zahvaliti našim subotičkim biskupima: pokojnom Matiši Zvekanoviću, koji je zauzeto pokrenuo postupak za proglašenje blaženim i svetim o. Gerarda Tome Stantića, jednako tako našem sadašnjem subotičkom biskupu Ivanu Péntzesu, koji je jednom prigodom istakao da postupak o. Gerarda Tome nije samo stvar karmelićana nego i stvar Subotičke biskupije. Zahvalni smo i jednom i drugom biskupu na ovoj pažnji i podršci.

Dužan sam zahvaliti članovima sudišta, bivšima i sadašnjima, koji su zauzeto radili i rade za postupak. Trud koji je sadašnje sudište uložilo da dođe u Zagreb, kako bi saslušalo perite i primilo njihova izvješća, dokaz je da su našli vremena unatoč odgovornim pastoralnim zaduženjima u svojim župama. Hvala svima od srca. Htio bih još posebno zahvaliti preč. gosp. Gereu, koji je izvrsno vodio kauzu, i molim da mu pri povratku u Suboticu prenesete naše pozdrave i zahvalu.

U ovom svečanom i važnom danu kada je obavljen vrlo važan posao u postupku o. Gerarda, dozvolite da istaknem ukratko lik SB i neke njegove poruke koje se jasno pokazuju kroz dosadašnji rad.

Smatram da sada posjedujemo bitne elemente dokumentacije koja je izvan iskaza svjedoka pod zakletvom, a služi da konkretnije upoznamo lik SB. Treba istaknuti da je SB prije svega autentični kontemplativac, koji želi, kako na to upućuju dokumenti koja sam i ja osobno proučavao i proučavam, zdušno

se pripremiti na nadnaravnu kontemplaciju, na sjedinjenje duše s Bogom, kako uči Ivan od Križa. Da pri tome u koncepciju njegova života ulaze posebno sljedeći elementi: Riječi sv. Terezije Avilske - "svi koji nose karmelski habit da su pozvani na molitvu i kontemplaciju"; "da molitva i udobni život ne idu skupa"; put "duhovnog ogolićenja" prema Ivanu od Križa, "Mali put" Terezije od Djeteta Isusa, i da su konkretna sredstva za ostvarenje toga kontemplativnog poziva Pravilo i Konstitucije njegova vremena, koji u svom proslovu ističu da je pretežiti dio karmelskog života kontemplacija a manji dio djelatnost. Vrlo je važno naglasiti da je cijeli smisao tog i tako strukturiranog stila njegovoga života, na spomenutim temeljima, duboko ukorijenjen u Kristovom vazmenom otajstvu, u suobličavanje s Kristom, i življen za Crkvu, Kristovo otajstveno Tijelo.

Za mnoge je Gerard samo asketa a to je zato jer gube iz vida, "mistične elemente", kako o. Gerard sam naznačuje riječima: "što je mistično, nije razgovitno". To je utjecalo da ga neki nisu razumjeli a možda još i danas ne razumiju. Za Gerarda je kontemplacija na prvom mjestu; ona osmišljava, koordinira sav konkretni život, a istodobno, ona je zahtjevna.

Iz ove njegove kontemplativne perspektive proizlaze mnoge poruke. U ovoj prigodi ću, ukratko, istaknuti samo neke.

Redovnicima, osobito karmelićanima, on poručuje da priprema za kontemplaciju nije lagan posao nego ozbiljan i ogroman duhovni napor uz milost Božju, jer bez dovođenja ljudske volje u suglasnost s voljom Božjom, i suobličavanja s Kristom,

Zagreb

Zasjedanje sudišta Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića

U Zagrebu je 13. siječnja održana sjednica sudišta Sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića. Tom prigodom članovi sudišta iz Subotice: Andrija Kopilović (biskupski delegat), Stjepan Beretić kao branitelj pravde i Jakob Pfeifer kao zapisničar, na čelu s vicepostulatorom o. Antom Stantićem, karmelićaninom, obavili su razgovor s tzv. peritima u postupku za proglašenje blaženim o. Gerarda. Tako su saslušali mišljenje dr. Ante Sekulića, Jakova Mamića, dr. Ivana Pavla Strilicha, mr. Zdenka Križića te o. Branka Zebića.

Objavljujemo u cijelosti pozdravni govor o. Stantića.

S lijeva na desno:

Stjepan Beretić, Andrija Kopilović, Jakob Pfeifer, o. Ante Stantić i dr. Ante Sekulić

nema sjedinjenja s Bogom, ni plodnog življenja i rada za Crkvu.

Svećenicima poručuje da je "Optima pastorisatio pessima pastorisatio", ako je bez molitvenoga i duhovnog života pastira. "Ljubav otvara sve tamnice, zemaljskim rajem čini sve bolnice", piše o. Gerard.

Ovo načelo vrijedi i za laike koji se posebno nadahnjuju na karmelskoj duhovnosti.

Za kraj u kojem je nikao, živio i djelovao, vrijedi poruka suživota višenacionalne zajednice. U šarolikosti nacija on vidi bogatstvo koje na zemlji treba međusobno dijeliti i živjeti u svjetlu suživota u nebeskoj Crkvi sastavljenoj od svakoga plemena, naroda i jezika.

Tko bi mogao zaniijekati da tako shvaćen život i takve poruke nisu i danas aktualne? Činjenica je, u odnosu na redovnike, da su se poprilično relativizirale i njihove duhovnosti i sredstva duhovnog življenja, a da je porastao individualizam. Mnogobrojna i nova pastoralna problematika ne smije se izgubiti samo u organiziranju pastoralnog rada nego se mora očitovati i u identitetu svećenika, kao i u životu kršćanina. Da i ne govorim o problematici suživota nacija i ekumenizma pod ovim podnebljem pod kojim živimo.

Ovim što sam izrekao nisam imao namjeru dramatizirati situaciju ni kod redovnika, ni kod svećenika i kršćanskih laika, niti kod suživota ljudi raznih nacija, nego samo naglasiti važnost kontemplativne dimenzije i njezine zahtjevnosti u kršćanskom življenju i djelovanju kojoj je o. Gerard davao veliko značenje i po tome imao veliki ugled i među laicima i svećenicima kraja u kojem je živio i djelovao.

16. veljače

SVETA JULIJANA

(+ oko 303)

- djevojka velike učenosti - uživala je i u književnosti i u filozofiji - draži joj bio kršćanski Bog od svih poganskih bogova -
- ponosna kći ponosnoga oca - mlada kršćanka pred ledom mješovitoga braka - djevojka raspete ljubavi -
- zaručniku i ruku i srce, sve osim Boga - htjela je skladan brak - između zemaljskog i nebeskog Oca -
- ni ljubav ni batine je ne odvojiše od Krista - zaručnik joj više držao do položaja nego do njezinoga srca -
- u diku nebesku je povelala sto trideset Kristovih svjedoka - voli oca i poslije smrti -
- svojih je osamnaest djevojačkih godina okrunila s dvije krune -

Lijepo ime Julijana...

U posljednje vrijeme se rijetko čuje ime Julijana. Latinski Julianus znači ono što pripada bogu Jupiteru. U Bačkoj se ime Julije i Julijana još susreće, kako u svom izvornom obliku, tako i u izvedenicama: Julka, Jula, Julkica, ali se čuje i kao Đula. Taj nas oblik imena podsjeća na staru postojbinu - Hercegovinu i Dalmaciju. Srazmjerno rijetka primjena toga imena ne znači da je Julijana rijetko ime u svijetu. U Italijana se čuje kao Giulia, Giulietta (Đulija, Đuljeta), muški oblik toga imena u Francuza je Jules (Žil), ženski Julienne, Juliette (Žilien, Žiliet). Julijanino ime je osvojilo svijet. Minula stoljeća su ljepotu njezinoga života sve više odijevala u ruho legendi. Uzaludna je demistifikacija. Kršćani su lijepo ime lijepo Julijane upamtili i davali ga svojim kćerima.

Rade mučeništvo nego mješoviti brak

Poganski roditelji Julijanini su se radovali svojoj jedinici. Bili su uvjereni da su im bogovi obdариli dijete najljepšim darovima duha, srca i tijela. Djevojčica se upoznala s filozofijom, s pjesništvom. Bila je izuzetna u poznavanju svojih poganskih bogova. A onda se pogled njezine duše okrenuo prema novoj vjeri. Kršćanski joj se Bog učinio beskrajno ljepšim, jednostavnijim. Ta Bog je ljubav. Kad je izrasla u djevojku, njezin je otac ponudi za ženu novoimenovanom gradskom prefektu. Dobra se Julijana nije protivila. Udalala bi se ako se njezin zaručnik krsti. "Ta kako bih svoju ruku mogla položiti u ruke čovjeka koji žrtvuje poganskim bogovima? Kako bih glavu svoju naslonila na grudi u kojima nema žara božanske ljubavi? Kako bi se među nama razvila bračna ljubav dok smo nesložni u najintimnijim potrebama duše i srca? Kakav bi to brak bio? Pred svijetom bismo bili jedno a u duši razdvojeni." Kad je zaručnik otkrio tajnu lijepo Julijane, otac je svim snagama svoga srca pokušao odvratiti Julijanu od kršćanske vjere. "Naše bi zajedništvo bilo stalno izloženo neslozi i svađi. Bojim se da bi ledeni dah praznovjerja ugušio najljepše osjećaje moga srca. Surova bi ruka udarala po najnježnijim žicama moje duše, a dostojanstvo i snaga ženina leži upravo u svetoj i posvećujućoj ljubavi. Istom u Kristu postaje ženidba milostima bogat sakrament." Julijanin otac nije mogao razumjeti svoje dijete. Molio je da se predomisli. Onda je tukao do krvi. I tako gotovo dotučenu predao je njezinu nesuđenu mužu. Svom je nježnošću obasuo svoju zaručnicu. Julijana se nije dala pomesti. Voljela ga je. "Krstiš li se, dat ću ti i ruku i srce!" Iz straha za položaj, mladi prefekt nije popustio. Onda je uslijedilo ono što je moralo biti. Prefekt je kao gradski sudac naredio Julijani da žrtvuje poganskim bogovima. Julijana je ostala Isusu vjerna. Bičevali su je vojnici. Objesiše je o vlastitu kosu. Vatra su pod njom palili. Kidali su joj tijelo užarenim kli-

ještima. Bilo joj je osamnaest godina. Sva je bila u ranama i opekotinama. U tamnicu su je bacili. Prefekt je očekivao da će Julijana pritisnuta mukama odustati od kršćanske vjere. Kad je ponovno došla u sudnicu, stajala je Julijana potpuno zdrava, ljepša, dražesnija i čudesnija nego prije. Njezin je zaručnik platio novom ljubavlju. Nježno je nagovarao, grubo joj prijetio, da ostavi kršćanstvo. Julijana nije mogla ostaviti svoju jedinu ljubav - onu prema Kristu. Onda je mučenje počelo ispočetka. Sto

trideset svjedoka je promatralo okrutni prizor. Krv mučenika - sjeme je novih kršćana. Julijanina svjedočka ljubav je urodila stotukim plodom: "Isus Krist, kome se Julijana klanja, pravi je Bog. I mi vjerujemo u njega!" - povikali su oduševljeni svjedoci svi u jedan glas. Razjareni Julijanin zaručnik je zapovjedio da se Julijana i svih stotinu i trideset svjedoka pogube mačem. Mlada Julijana je hrabrila svoje drugove mučenike. Prije smrti dala je poručiti svome ocu da ga voli i poštiva. Molit će za njega. Krvnikov mač joj je namakao dvostruku krunu: djevičansku i mučeničku. U diku je nebesku pošla sa sto trideset drugova.

Julijana je zaštitnica roditelja (zato što su je mučitelji rasporili bili). Obraćaju joj se vjernici u mješovitom braku.

Prema: 1. Antun Jarm, *Imena i imendani*, Zadar, 1996, str. 119-120; 2. Diethard Klein, *Julijana, Das grosse Hausbuch der Heiligen*, Aschaffenburg, 1984, str. 93-96; 3. Augustin Blazović, *Sveta Julijana divica i mučenica, Sveci u crkvenom ljetu, I. dio*, Beč, 1966, str. 268-269; 4. Maria Kreitner, *Julijana, Heilige um uns*, Wien, 1956, str. 203.

U mjesecu veljači slave imendan:

1. Brigita, Miroslav, 2. Svjetlana, Marin, Marijan, Marinko, Marina, Marijana, 3. Blaško, Blaž, Vlaho, Tripun, Oskar, 4. Veronika, Andrija, 5. Jaga, Agata, Dobrila, Goran, Silvan, 6. Pavao, Doroteja, Dorica, 7. Držislav, Rastimir, 8. Jeronim, Jerko, Mladen, 9. Apolonija, Sunčica, Borislava, 10. Alojzije, Lojzija, Skolastika, 11. Marija, Mirjana, 12. Zvonko, Zvonimir, 13. Katarina, 14. Valentin, Zdravko, Balint, 15. Kladije, 16. Julijana, Đula, 17. Viktorin, 18. Bernardica, 19. Bonifacije, Blago, 20. Leon, Lav, Lea, 21. Eleonora, Damir, 22. Petar, Tvrtko, 23. Romana, Polikarp, Grozdan, 24. Montan, Goran, 25. Viktorin, Hrvoje, 26. Aleksandar, Sandra, Branimir, 27. Gabriel, Gavro, Gabor, Tugomil, 28. Roman, Teofil, Bogoljub, 29. Hilarije, Radovan

UPOZNAJMO BIBLIJU

Uređuje: Andrija Kopilović

SINOPTIČKA EVANĐELJA

/Nastavljamo prikaz nastanka sinoptičkih evanđelja prema Jeruzalemskoj Bibliji/

EVANĐELJE PO SVETOM LUKI

Posebna je vrijednost trećeg evanđelja privlačna osoba pisca koji se iz njega stalno nazire. Sveti je Luka veoma nadaren pisac i čovjek profinjene duše. Priređivao je svoje djelo na izvoran način: želi informirati i rasporediti građu "sve po redu" (1,3). To ne znači da je on građu koju je preuzeo iz predaje dao "povijesniji" raspored nego Matej i Marko. To mu nije dopustilo poštivanje izvora i način kako ih je slagao jedne kraj drugih. U svom planu preuzeo je velike crte Marka uz izvjesna premještanja i ispuštanja. Neki su prizori drukčije razmješteni (3,19-20; 4,16-30; 5,1-11; 6,12-19; 22,31-34; i dr.), dijelom radi veće jasnoće, dijelom zbog utjecaja drugih predaja, među koje valja ubrojiti onu što se odražava u četvrtom evanđelju. Neki su prizori ispušteni ili stoga što nisu bili važni za čitaoce poganskog porijekla (Mk 9,11-13) ili stoga što su se već nalazili u izvoru Q pa ih je radije uzeo odatle nego iz Mk (Mk 12,28-34; usp. Lk 10,25-28) ili pak nadasve stoga što ih Luka vjerojatno nije našao u svom primjerku Marka (tako npr. Mk 4,26-30) ili je pak htio ukloniti nepotreban duplikat (npr. Mk 8,1-10 zbog Mk 6,32-34). Svi bi ti razlozi mogli protumačiti zašto u Lk nema odlomka Mk 6,45 - 8,26. Ali se Lk od drugog Evanđelja najviše razlikuje po velikom umetku (Lk 9,50 - 18,14), za koji se Luka služi Zbirkom izreka, u koju uklapa podatke iz svoga vlastitog izvora. Taj središnji dio Lk prikazan je u obliku puta u Jeruzalem, na koji više puta podsjeća (9,51; 13,22; 17,11), što preuzima iz Mk 10,1. Ti podsjećaji nisu toliko zbiljski spomen na različita putovanja Isusova koliko namjerno naglašavanje misli Luki drage: Sveti je Grad mjesto gdje se ima dovršiti spasenje (9,31; 13,33; 18,31; 19,11). Tu je Evanđelje počelo (1,5sl) i tu treba završiti (24,52s) - ukazanjima i boravkom koji se ne zbivaju u Galileji (24,13-51; usp. 24,6 s Mk 16,7 i Mt 28,7.16.20) - jer odatle ima krenuti navještaj Radosne vijesti u sav svijet (24,47; Dj 1,8).

Kad Luku do u pojedinosti uspoređujemo s njegovim izvorima - bilo s Markom koji nam je najbolje poznat, bilo s onima koje su upotrijebili Mt i Lk u zajedničkoj građi - pratimo ustopice pomna pisca koji malim preinakama, ispuštanjima i dodacima oblikuje građu na vlastiti način, zaobilazeći ili ublažavajući ono što bi moglo povrijediti tankočutnost njegovu ili njegovih čitalaca (8,43 usp. s Mk 5,26; ispustio je Mk 9,43-48; 13,32 i dr.) ili pak ono što bi potonjima bilo manje razumljivo (Mt 5,21s; 35s; Mk 15,34 i dr.). On šteti apostole (ispustio Mk 4,13; 8,32s; 9,28s; 14,50) ili ih ispričava (Lk 9,45; 18,34; 22,45). Tumači nejasne izraze (6,15) ili pojašnjava zemljopisne naznake (4,31; 19,28s.37; 23,51) i dr. Ovim brojnim tankočutnim preinakama, a osobito građom koju je sam pronašao, Luka nam očituje svoje osobne poglede i nakane. Točnije rečeno, Duh nam Sveti Lukinim odabirom na zoran, naukom tako bogat način prikazuje evanđeosku poruku. Nije toliko riječ o velikim teološkim tezama, jer su glavne misli u Luke jednake kao i u Marka i Mateja, koliko o "religioznoj psihologiji" u kojoj nalazimo crte Lukina temperamenta isprepletene s vrlo blagim utjecajem Pavla, koji je bio Lukin učitelj. Kao pravi "scriba mansuetudinis Christi - pisac Kristove blagosti" (Dante), on rado naglašava Učiteljevo milosrđe prema grešnicima (15,1s.7.10) i prikazuje prizore opraštanja (7,36-50; 15,11-32; 19,1-10; 23,34.39-43). Rado ističe Isusovu naklonost prema malima i siromasima, dok isti Isus nastupa vrlo strogo prema oholima i bogatima (1,51-53; 6,20-26; 12,13-21; 14,7-11; 16,15.19-31; 18,9-14). Ipak pravedna će

osuda nastupiti tek nakon strpljiva i milosrdna odgađanja (13,6-9; usp. Mk 11,12-14). Čovjek se samo treba obratiti i odreći se sebe. Velikodušni i muževni Luka ovdje ponavlja potrebu odlučna i posvemašnjeg odricanja (14,25-34), posebno napuštanjem bogatstva (6,34s; 12,33; 14,12-14; 16,9-13). Trećem su evanđelju svojstveni i odlomci o potrebi molitve (11,5-8; 18,1-8) i primjerima Isusove molitve (3,21; 5,16; 6,12; 9,28). Napokon, kao u svetog Pavla i u Djelima apostolskim, Duh Sveti ima prvorazrednu ulogu, koju naglašava samo Lk (1,15.35.41.67; 2,25-27; 4,1.14.18; 10,21; 11,13; 24,49). Sve se to u Lk događa u ozračju priznavanja Božjih dobročinstava i duhovne radosti, kojim je prožeto cijelo treće Evanđelje (2,14; 6,26; 10,17; 13,17; 18,43; 19,37; 24,51s). Ono Lukinu djelu daje žar koji dira u srce i grije ga.

Tko je pisac toga dragocjenog djela? On sam, kao ni drugi evanđelisti, ne spominje svojeg imena. Iz Dj se vjerojatno u staroj Crkvi izvodilo da je pisac Luka, Pavlov pratilac. Ta jasno je da treće Evanđelje potječe od istoga pisca kao i Dj, a u potonjima ima tzv. mi-odsječaka, tj. odlomaka u kojima pisac o Pavlovim putovanjima izvješćuje u 1. licu množine. Zbog toga se smatralo da je pratilac velikoga apostola pogana pisac Evanđelja po Luki i Djela apostolskih. Ali je pomnije proučavanje Djela apostolskih dalo povoda za sumnju je li Pavlov suradnik zaista napisao tzv. "Lukino dvodjelo". Iz Evanđelja se daje zaključiti da mu je pisac kršćanin obraćen s poganstva i grčki obrazovan te da je možda (jer dobro poznaje grčki prijevod SZ) prije prihvaćanja vjere u Krista duže vremena bio bliz sinagogi (možda kao sljedbenik ili pridošlica, usp. Dj 2,11). Pojednostavnjeno ćemo ga odsad zvati - Luka. Napisao je Evanđelje za kršćane bar pretežno poganskoga podrijetla.

Lk pretpostavlja Mk pa je dakle napisan nakon njega. I u Lk i u Mt postoje pokazatelji da razorenje Jeruzalema 70. g. promatra kao već dogođeno (21,20-24; usp. i 19,43s; 23,28-31). Općenito se drži da je Lk nastao nakon 80. g. Budući pak da su Dj napisana nakon njega, a iz njih je samih jasno da su jedva mogla biti napisana nakon 90. g., nije ni Lk mogao nastati mnogo nakon 80.

Stil svetog Marka je opor, protkan arameizmima, često i pogreškama, ali neposredan, živahan i pun ljupkosti. Stil svetog Mateja također je isprepleten arameizmima, ali je uglađeniji, manje slikovit i ispravniji. Stil je svetog Luke složen: izvrstan kad je izvorno njegov, a manje dobar ondje gdje se savjesno drži izvora, pa tako i njihovih stilskih nesavršenosti, sve ako ih i popravlja. Konačno, on namjerno i začudno dobro oponaša stil Septuaginte. Mi smo se u prijevodu trudili da poštujemo ta svojstva u najvećoj mogućoj mjeri, a tako i da odrazimo literarne sličnosti i razlike koje sadrži grčki izvornik triju sinoptičkih Evanđelja.

/usp. JERUZALEMSKA BIBLIJA, KS, Zagreb 1994, str. 1389-1391/

Luka evanđelist, djelo A. Mantegne Milano, Brera

CRKVA KAO OVČINJAK I STADO (LG 6)

"Crkva je ovčinjak, kojemu su jedina i nužna vrata Krist (Iv 10,1-10). Ona je i stado, o kojemu je sam Bog unaprijed rekao da će biti pastir (usp. Iz 40,11; Ez 34,11) i čije ovce, iako njima upravljaju ljudski pastiri, neprekidno vodi i hrani sam Krist, dobri Pastir i Knez pastira (usp. Iv 10,11; 1 Pt 5,4), koji je svoj život dao za ovce (usp. Iv 10,11-16)" (LG 6,2).

Moderna industrijska civilizacija istisnula je prastaru pastirsku civilizaciju, kakvu poznajemo iz Biblije. U modernim urbanim sredinama rijetko je i gotovo nemoguće vidjeti kako ovce pasu travu na proplancima brda i dolina, te kako pastir vodi svoje stado. Urbana djeca gotovo da i ne poznaju tu blagu životinju koja uz mlijeko, sir i meso, hrani ljude, a svojom vunom odijeva i grije u hladnim danima. A o pastiru da i ne govorimo. Urbana djeca mogu još vidjeti ovca kao rijetku životinju samo u zoološkim vrtovima, ili u slikovnicama učenja predmeta Prirode. Pa ipak, Crkva i najviši autoritet Učiteljstva Crkve, II. vatikanski sabor, da bi bolje osvjetlili sliku Crkve, služe se prastarim biblijskim slikama i usporedbama. Ovdje ćemo nešto reći o tim pralikovima Crkve, a u svjetlu prijašnjeg članka: o prisporobama, ili parabolama.

Isus je s neba došao na svijet da konkretnom čovjeku, učenom i neukom, slikovito približi otajstvo Kraljevstva Božjega služeći se pastirskim, poljodjelskim, obiteljskim i zaručničkim slikama. Koncilski dokument (LG 6,2), pazeći na teološku misao koja se krije u prisporobama, biblijskim pralikovima i simbolima želi osvjetliti Crkvu koja je Kraljevstvo Božje već prisutno na zemlji. Zato je s vjerničke strane jako važno čitati Sv. pismo, upoznavati se s biblijskim slikama i usporedbama i upoznavati otajstvo Crkve, koje je već u SZ naznačeno a u NZ ostvareno u Isusu Kristu i njegovoj Crkvi.

Tumači Svetoga pisma otkrili su u NZ oko 42

prisporobe, ovisno o tome što oni smatraju prisporobom. Tako kod evanđeliste Marka nalazimo 6 prisporoba, kod Mateja 22 prisporobe, a kod Luke 31 prisporobu. Uzevši u obzir Ivanovo evanđelje, egzegete nalaze sve skupa oko 80 prisporoba Sv. pisma NZ, što ih je izgovorio Isus. Te slike katkada se jedna s drugom manje više poklapaju, kao: *Hram Božji - Šator Božji s ljudima*; katkada jedna izražava što i druga s malim razlikama: *maslina - loza*; katkada jedna slika odskače od druge, kao: *stado - zaručnica*.

Sve te slike i usporedbe upozoravaju nas da nismo još potpuno zahvatili cjelinu Crkve, njezino neiscrpivo bogatstvo, kao Otajstveno tijelo Kristovo, koje je mnogo dublje od našega razumskog shvaćanja.

Biblijski govor o ovčinjaku i pastiru ima svoju prapovijest iz doba civilizacije pastirstva, u kojem je uzgoj ovaca uz poljodjelstvo bio izvor ekonomskog prestiža. Vuna, meso i mlijeko cijeni su se u obiteljskoj privredi. Ovcina životinjska psihologija, kao njezin individualni i kolektivni život, toliko su se sličili s čovjekovim životom da je ovca postala simbolom krotkosti, strpljivosti i žrtve.

U biblijsko doba, na starom Istoku Babilonije, Asirije, Egipta i u staroj Grčkoj, kraljevi i faraoni nazivali su se "pastiri naroda"; koji svoje podanike "pasu"; raštrkane "saboru"; a klonule "podizuju i nose". U Izraelu, "Jahve" gotovo nikada ne nosi naslov pastira, osim u dvije iznimke: "Ali luk mu čvrst ostaje, mišice mu ojačale, rukom Jakog Jakovjeva, imenom Pastira, Stijene Izraela" (Post 49,24), i: "Tako je davao svoj blagoslov Josipu govoreći: Bog čijim su putovima hodili oci moji Abraham i Izak, Bog, koji mi je pastir bio" (Post 48,15). Naziv pastir za ime Boga Izraelova nalazimo još u Psalmu (23,1 i 80,2). Naslov Pastir bio je rezerviran onome koji ima doći, a to je Mesija, Krist. Mada se taj naslov nije izričito pripisivao Jahvi, on se u obliku prisporobe o dobrom pastiru upotrebljavao za opis Božjeg odnosa s njegovim narodom, kako to nalazimo kod Jr 50,19; Zah 10,8; Iz 56,8; Ps 28,9.

Isus za sebe izjavljuje da je Pastir: "Ja sam pastir dobri, poznajem svoje ovce i ovce moje poznaju mene" (Iv 10,14). Isus ulazi kroz vrata u ovčinjak: "Tko ulazi na vrata, on je pastir ovaca" (Iv 10,2-3). Isus je izaslanik ljubavi Očeve onima koji su njegovi. On ne nudi bilo kakvu ideologiju i ne preskače ogradu da ju pošto poto proturi. On je sama vrata: "Ja sam vrata" (Iv 10,9); "Lopov ne dolazi, osim da ukrade, zakolje i uništi. Ja sam došao da ovce imaju život i da ga imaju u izobilju" (Iv 10,10).

Crkva je ovčinjak, sigurno mjesto u kojem borave vjernici, a Krist je vrata tog ovčinjaka, Crkve. Između Isusa i vjernika postoji duhovna bliskost i jedni druge savršeno poznaju. Njihov je život utemeljen na međusobnoj ljubavi, koja je odsjaj ljubavi Oca i Sina. Nikada još ovce nisu imale takvoga Pastira, jer još nikada nisu bile uvedene u takvu ljubav. Isus daje za njih život, on čini sve da bude jedno stado i jedan Pastir. Poslije Isusa dolaze drugi pastiri, kojima samo on daje pastirsku vlast. Ti pastiri imaju zadaću da bdiju nad Crkvom. Oni su starješine i nadglednici Crkve. Slijedeći Isusa, oni moraju tražiti izgubljene, bdjeti da ne dođu grabežljivi vuci i lažni učitelji što odvlače u krivovjerje. Sam naziv "Pastir" doziva u svijest svojstva pastira. Pastir treba pasti Božju Crkvu poletna srca i nesebično. Pastir treba biti uzor stadu. Pastir žrtvuje svoj život za svoje stado, kao i njegov uzor Isus.

Mato Miloš, OCD. ✍

SAKRAMENT POTVRDE ILI KRIZME

Sakrament sv. Potvrde ili Krizme tvori cjelinu sakramenata kršćanske inicijacije zajedno sa sv. Pričešću i Krštenjem. Po Potvrdi krštenik prima utvrđenje u krsnoj milosti. Krštenici po sakramentu Potvrde bivaju još jače ukorijenjeni u vjeri te se snažnije vežu uz Crkvu i primaju posebnu jakost Duha Svetoga. Tek tako kršćani postaju sposobni za svjedočenje svoje vjere.

Isusov cjelokupni život na zemlji, od trenutka začeća u Marijinu krilu do preminuća, proveden je u Duhu Svetom. Proroci su već unaprijed prorekli da će na Mesiji počivati Duh Gospodnji. Ta ista punina Duha Svetoga izlila se na sav vjernički narod. Od dana Pedesetnice (Duhova) apostoli na krštenike polažu ruke i podjeljuju im dar Duha koji upotpunjuje krsnu milost.

Vrlo rano se u kršćanskoj praksi koristi za podjeljivanje Potvrde mazanje mirisavim uljem (krizmom). Biti kršćanin znači biti "pomazanik". Ovaj sakrament sačuvan je do današnjih dana i na Zapadu i na Istoku.

Znakovi i obred Potvrde

U samom obredu ovog sakramenta razlikujemo samo pomazanje i ono što pomazanje označuje i utiskuje, tj. duhovni pečat.

Prema biblijskom značenju ulje je znak obilja, radosti, čišćenja, ozdravljenja, nove snage... Po pomazanju u Potvrdi prima se pečat Duha Svetoga. Pečat je znak ili simbol neke osobe, znak njezina autoriteta ili vlasništva nad nečim. Tako su vojnici bili opečaćeni znakom vojskovođe. Pečat je i znak potvrde vjerodostojnosti nekog pravnog čina. Tako Isus kaže za sebe da ga je Otac opečatio. Svi krštenici koji primaju sakrament Potvrde jesu opečaćeni Duhom Svetim.

Krizmano ulje ili sveta krizma posvećuje se na Veliki četvrtak. Krizmano ulje posvećuje biskup u misi posvete ulja zajedno sa svojim svećenicima. U Crkvama Istoka samo patrijarh posvećuje krizmano ulje.

Kod samog podjeljivanja Krizme biskup širi ruke nad potvrđenike. Širenje i polaganje ruku znak je dara Duha Svetoga, a potječe još od apostolskih vremena. Biskup kasnije u molitvi moli za izlivanje Duha Svetoga.

Sam obred sakramenta odvija se tako što potvrđenik biva pomazan krizmom po čelu i djelatelj izgovara riječi: "Primi pečat Dara Duha Svetoga." Poslije samog obreda slijedi cjelov ili koji drugi znak mira koji označuje zajedništvo potvrđenika s biskupom, tj. s cijelom Crkvom.

Učinci potvrde

Potvrda doprinosi trajnom rastu i produbljivanju krsne milosti. Učinak sakramenta je punina izlivanja Duha Svetoga. Po Potvrdi osoba postaje čvršće povezana s Bogom Ocem, kojega smije zvati svojim Ocem. Potvrda čini osobu čvršće sjedinjenom s Kristom i umnaža u njoj darove Duha. Potvrđenik biva kvalitetnije povezan s Crkvom.

Kao i Krštenje, i Potvrda se podjeljuje samo jednom. Potvrda utiskuje u duši osobe koja ju prima neizbrisiv duhovni pečat.

KATEKIZAM
KATOLIČKE
CRKVE

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Tko može biti potvrđen?

Potvrdu može primiti svaka krštena osoba koja još nije potvrđena. Sakramenti Krštenja, Potvrde i Euharistije čine skladno jedinstvo. Kršćanska inicijacija se dovršava primanjem sva tri sakramenta. U latinskoj praksi Crkve Potvrda se podjeljuje onim osobama koje su sposobne valjano rasuđivati. U smrtnoj pogibelji Potvrda se može podijeliti i onima koji još nisu dosegli taj stupanj životne dobi.

"Priprava za Potvrdu treba ići za tim da kršćane dovede do tjelesnog sjedinjenja s Kristom, do življe prisnosti s Duhom Svetim, s njegovim djelom, darovima i pozivima, kako bi bolje mogli preuzeti apostolske odgovornosti kršćanskog života."

Za primanje Potvrde potrebno je da krštenik bude u milosnom stanju. Zato se preporuča da se kandidat prethodno ispovijedi i iskreno pomoli kako bi bio što raspoloživiji za primanje sakramenta.

Preporučuje se da krizmanici sebi zbog duhovne pomoći potraže kuma ili kumu. Dobro je da kum bude isti kao i kod krštenja jer se time naglašava jedinstvo dvaju sakramenata.

Služitelj (djelatelj) Potvrde

U praksi Crkve na Zapadu redoviti djelatelj Potvrde je biskup. Sam biskup može, ako postoje razlozi, dati ovlast nekim svećenicima da budu djelatelji Potvrde. Biskupi su nasljednici apostola koji su primili puninu Reda te se zato preporučuje da oni podjeljuju ovaj sakrament.

Na Istoku je praksa da svećenik koji krsti odmah podjeljuje kršteniku i sakrament Potvrde. Pri tom se ne zaboravlja da svećenik krizma uljem koje je posvetio patrijarh ili biskup i tako opet očituje jedinstvo s cijelom Crkvom i svojim biskupom.

Ako se netko odrastao uvodi u kršćanstvo u Zapadnoj Crkvi, onda se preporučuje da mu krstitelj podijeli sva tri sakramenta kršćanske inicijacije.

"Kada je kršćanin u smrtnoj opasnosti, bilo koji svećenik mora mu podijeliti Potvrdu. Crkva, naime, hoće da nitko od njezine djece, pa ni ono najmanje, ne pođe s ovog svijeta a da nije po Duhu Svetom usavršeno darom Kristove punine."

Prema Katekizmu Katoličke Crkve br. 1285-1321

Priredio: Franjo Ivanković

PO MARIJI K ISUSU

/Prikaz enciklike "Nadolaskom trećeg tisućljeća" - 35/

U svojim završnim sugestijama Sveti Otac za Godinu Isusa Krista i proživljavanje njegovog Otajstva spominje SVETU DJEVICU. Vjoran svom životnom opredjeljenju, Sveti Otac ne zaobilazi ni povijesnu ni otajstvenu istinu da je Bog ušao u našu povijest po ženi, Djevici iz Nazareta. Ovaj Papa ni u jednoj prilici ne želi zanijekati ili zaobići činjenicu da je Bog postao čovjekom po ženi. Porod Djevičin je novi Adam i začetnik novoga reda. Taj novi Adam, imajući bogočovječnu narav, postaje sin Čovječji a ostaje i Sin Očev. Stoga je bezgrešno krilo te žene ona transverzala kojom se Bog služi da bi ušao u našu ljudsku egzistenciju. Tu se susrećemo s najvećim otajstvom Marijinoga dostojanstva, a to je njezino bogomaterinstvo. Sigurno je i za Mariju ostala uvijek tajna taj čudesni Božji zahvat: biti majka a ostati djevica. I još veća tajna: biti majka onome koji je odvijeka i bez kraja a ulazi u povijest upravo preko nje. Ako je Bog u tom velikom i čudesnom djelu koje će ostati otajstvom za sva vremena povijesno izabrao Mariju, onda je bezrazložno da ljudi umanjuju taj značaj Božjega djela i umanjuju ulogu koju je u tom Božjem djelu imala Presveta Majka. Iz toga Otajstva proizlazi sva Marijina veličina. Njezina veličina je od Boga a njezino dostojanstvo od Krista, jedinoga Posrednika. Tako je ona Majka Utjelovljene Riječi u isto vrijeme i najposlušnija službenica te Riječi. Kakvog li čudesnog odnosa Boga i čovjeka. Takve Majke i takvog Sina.

Iz tog povijesnog i otajstvenog izvire i pastoralna datost. Naime, zbog toga kršćani, napose katolici, niti žele niti mogu zaobići Marijinu ulogu u djelu spasenja i uskratiti poštovanje prema Mariji - onakvo kakvo joj je iskazivao Sin, naš Gospodin Isus Krist. Stoga je naše štovanje Marije uvijek kristološko. Marija je trajni uzor življenja vjere jer je u odnosu prema svome sinu imala neprestance i odnos vjere i odnos naravi u savršenom skladu odnosa majke i sina. Izvor, dakle, našega štovanja je taj prekrasni dijalog života majke i sina. I zato nam je posve razumljivo, a to je ujedno i velika milost, što je Isus svoju Majku testamentom nama dao za majku. Kršćani stoga u Mariji uvijek gledaju velika Božja djela i časte veliku Božju ljubav, ali časte i nju kao model življene vjere, kao majku Utjelovljene Riječi i kao majku Mističnoga Tijela Kristova - Crkve. U Mariji kršćanin nalazi nadahnuće, uzor i poticaj svoga odnosa prema Riječi i prema Utjelovljenju. Jednako tako kršćanin u Majci Mariji nalazi i moćnu zagovornicu na svom putu vjere i u svom odnosu prema Riječi. A Crkva kao Zaručnica Kristova vidi u Mariji i svoj prauzor. I ona, poput Marije, mora ići putem vjere i dijaloga s Kristom kao što je Marija hodala putem vjere u odnosu na Otajstvo Krista. Stoga i Marija i Crkva u izvjesnom smislu prema Kristu imaju odnos zaručništva i majčinstva. Dokument doslovno kaže: "Crkva, pobožno misleći o Njoj i promatrajući je u svjetlu Riječi, koja je postala čovjekom, s poštovanjem prodire dublje u veliki misterij Utjelovljenja i sve više postaje slična svome Zaručniku."

Ostaje nam, dakle, kao trajna vrijednost kršćansko vjerovanje, doživljavanje i svjedočenje da je Marijin put najprikladniji za ostvarenje onoga što je Bog svojim darovao upravo po njoj. Tako je najjednostavnije ostvarena i prastara istina da se po Mariji dolazi k Isusu. (br. 43)

M. V. ✍

KATOLIČKA CRKVA
U PRIPRAVI
ZA VELIKI JUBILEJ

UNATOČ SVOJIH 2.000 GODINA CRKVA NIJE UMORNA!

Jubilej 2.000. događaj je koji postavlja pitanje o današnjem vjerskom stanju u svijetu, te potiče vlade na razmišljanje o aktualnim problemima, među kojima je svakako i inozemni dug zemalja u razvoju. To je izjavio mons. Crescenzo Sepe, generalni tajnik Središnjeg odbora za Jubilej 2.000, u svom izlaganju na još jednom u nizu susreta "Biti veleposlanicima pri Svetoj Stolici danas". Mons. Sepe je podsjetio da je Jubilej "cilj koji ujedno označava i početak", tj. obnovu pastoralnoga i duhovnog djelovanja cijele Crkve. "Ne osjećamo se umornima i 'teškima' zbog povijesti od 2.000 godina, već novom snagom hitimo ususret novom tisućljeću", pojasnio je mons. Sepe.

Zbog doista "kapilarne" nazočnosti Crkve u cijelome svijetu (Sveta Stolica ima, naime, predstavništva ili nuncijature u više od 130 zemalja) i Jubilej će svakako imati neke političke, socijalne i kulturalne naznake, s osobitom pozornošću na ekumenski dijalog i međureligijski dijalog. "Ovo je izazov s poviješću. Jaki je to događaj koji želi nadići pesimizam i krizu koja muči veliki dio našega društva", istaknuo je mons. Sepe koji je govorio i o naporima glede organizacije toga velikog događaja. Pri tome je spomenuo da se i Sveta Stolica služi Internetovom mrežom kako bi odmah mogla razgovarati s nuncijaturama i biskupskim konferencijama cijeloga svijeta, te je izvijestio o pripremi vodiča za hodočasnike kojim se olakšava smještaj, prijevoz i ostale potrebe hodočasnika. Jedan od velikih problema koji se nameće bit će i ulazne vize jer bi zbog potpisivanja Schengenskog sporazuma svaki hodočasnik mogao otputovati u bilo koju zemlju Europske unije. Talijanska vlada pokazuje veliku otvorenost i razumijevanje za taj problem, istaknuo je mons. Sepe, "a mi ćemo još nastaviti dodatno razviti veze s diplomatskim predstavništvima pri talijanskoj vladi i Svetoj Stolici, kako bi se taj problem riješio", zaključio je mons. Sepe.

Jedna od glasovitih jeruzalemskih vratiju

Uređuju: Markan Lopar i Vladimir Sedlak

Iz našeg života

Nakon zimskog odmora opet smo u sjemeništu. Očekuju nas nove zadaće koje moramo svladati, ali i mnoge druge aktivnosti u sjemeništu i izvan njega. Mjeseci prosinac i siječanj su obilovali raznim događajima u kojima smo i mi uzeli udjela. Na IV. nedjelju došašća svojim nastupom počastio nas je mješoviti zbor "Musica viva" iz Čantavira, koji je prezentirao skladbe renesansnih, baroknih i klasičnih višeglasnih moteta pod ravnateljstvom prof. Éve Guben.

Uključili smo se i u Molitvenu osminu za jedinstvo kršćana (od 18. do 25. siječnja). Uz našu svakodnevnu privatnu pobožnost u našoj kapelici, pridružili smo se i našim vjernicima po raznim crkvama u kojima smo svi skupa molili za jedinstvo kršćana. Jedna grupa sjemeništaraca je bila na Službi riječi 19. siječnja u evangeličkoj crkvi, druga grupa 23. siječnja u pravoslavnoj crkvi, a na koncu 25. siječnja svi smo sudjelovali na svetoj misi u katedrali-bazilici, koja je ujedno bila završetak ove molitvene osmine.

Duhovni život u sjemeništu

(1. dio)

Molitva je neophodna za izgradnju čovjeka vjernika, osobito osobna molitva. Kroz molitvu čovjek susreće Boga. Ponekad je molitva "teška", ali i tada ima svoju vrijednost, jer čovjekovo zalaganje Bog cijeni i prihvaća. Kroz molitvu se učvršćuje vjera. Naš Sluga Božji o. Gerard Stantić kaže slikovito: "Molitva je disanje duše, bez koje se sve milosti uguše." Željeli bismo čitateljima "Zvonika" u kratkim crtama predstaviti liturgijski i molitveni život sjemeništaraca.

Postoji više molitvenih oblika. To su blagoslov i klanjanje, molitva prošnje, zagovorna molitva, te molitva pohvale.

U sjemeništu se svakodnevno iz Časoslova mole Jutarnja i Povečerje. Uz to dolazi krunica. Ona se svake subote moli zajednički u kapelici, a ostalim danima po razredima. Osobitost naše krunice je moljenje na raznim jezicima koje govore sjemeništarci, ali i šire. Tri puta na dan moli se Anđeosko pozdravljenje, a navečer se tome dodaje molitva za pokojne.

"Svagdanje slavljenje euharistije, koje se upotpunjuje sakramentalnom pričešću, primljenoj u punoj slobodi i dostojno, mora biti središte svega života u sjemeništu, a pitomci moraju kod toga pobožno sudjelovati." (RF 52)

Sjemeništarci svakodnevno sudjeluju u euharistijskom slavlju. Radnim danom svete mise slavimo u sjemenišnoj kapeli, koje predvode naizmjenično četvorica svećenika. Nedjeljom, te danima kada su svečane biskupske mise, idemo u katedralu, i tada sjemeništarci asistiraju biskupu. Petkom je u sjemeništu sveta misa na latinskom jeziku, a ostalim danima na hrvatskom i mađarskom jeziku.

/nastavit će se/

Zlatko Pletikosić

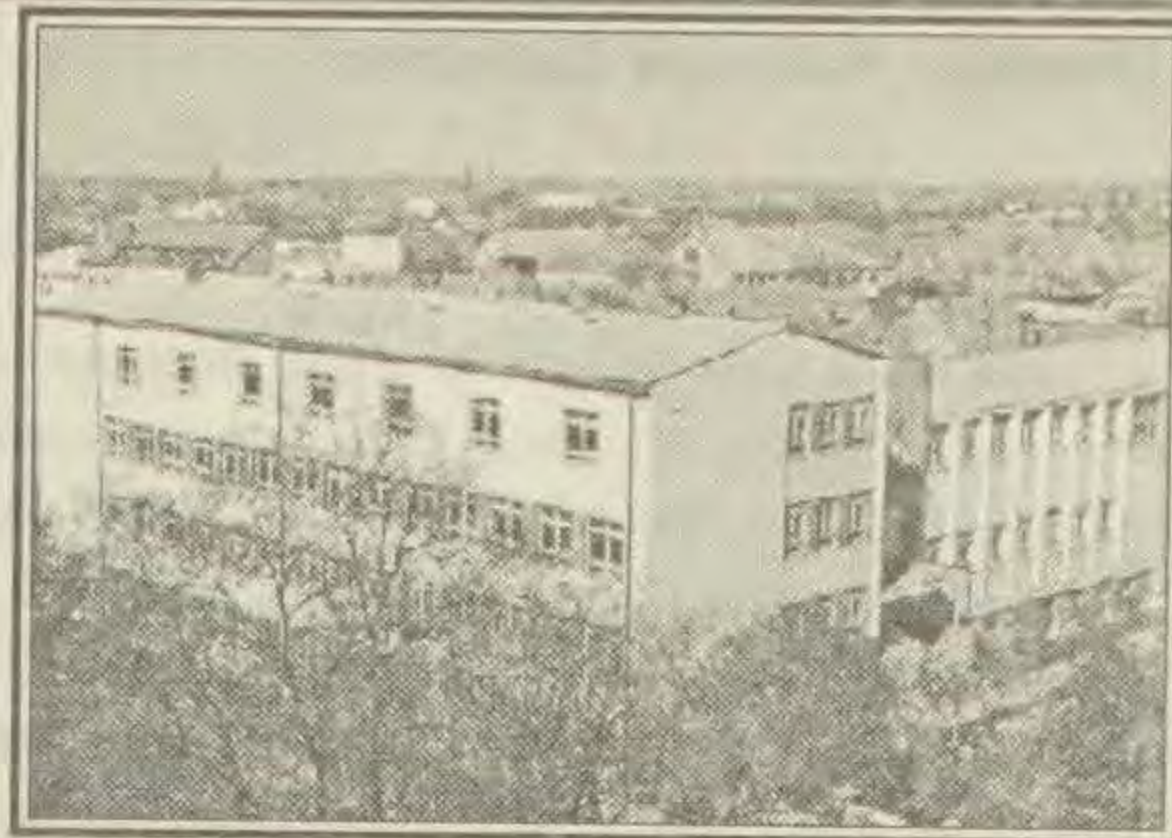
Glas Božji

Crkva prazna, samo ja pred Tobom
Gledam nježne, ranjene Ti ruke,
Ko da kip tvoj najednom oživje,
Podsjeti me na ogromne muke.
Koliko sam zbog vas prepatio,
Da vas spasim, životom platio.
Ne želite odstraniti mane,
Svakog dana krvare mi rane.

Ljubite me, brišete oltare,
Kunete se, uvijek priče stare.
Prestanite, klonite se grijeha,
Ja sam radost, ljubav i utjeha.

Tu sam s vama, vi me ne vidite,
Kad vas zovem, pravite se gluhi
I umjesto da krasite baštu,
Ostat ćete pokošeni, suhi.

Ivan Blažević

BIT ĆEMO BOLJI

Nakon četvorotjednih zimskih ferija vratili smo se u školu. Ovako odmorni već na početku smo počeli učiti punom parom. Završetak polugodišta je velik korak u našem školovanju u Paulinumu i ja sam u cjelini zadovoljan uspjehom. Ali znam da sam mogao i trebao biti još bolji. Nadam se da ću u drugom polugodištu postići bolji uspjeh i otići zadovoljan svojoj kući na velike ljetnje ferije.

Život u sjemeništu u ovoj novoj godini nije se znatno promijenio. Naši poglavari se brinu o radu i redu u zavodu. Duhovnik se, kao i uvijek, brine za naš duhovni život, da bismo jednog dana i mi postali dobri svećenici.

Sve u svemu, mi znamo zbog čega smo ovdje i da trebamo što bolje provesti našu svakodnevnicu misleći na Boga u svakom trenutku i u svakom djelu.

Edvard Križan

Proštenje u sjemeništu

Posebno je bilo lijepo u sjemeništu 25. siječnja, na blagdan Obraćanja sv. Pavla apostola, zaštitnika sjemeništa i škole Paulinum. Pošto je naš ordinarij biskup dr. Ivan Pénzes bio odsutan, a i drugi biskupi naše metropolije su bili spriječeni, svečanu svetu misu je predvodio rektor sjemeništa mons. Josip Mioč u koncelebraciji s duhovnikom mons. Markom Forgićem, koji je održao propovijed na hrvatskom jeziku, i prefektom sjemeništa vlč. Zsellér Attilom, koji je održao propovijed na mađarskom jeziku. Misi su prisustvovali sjemeništarci, učenici naše škole, profesori, roditelji, dobročinitelji i ostali vjernici. Nakon svete mise bio je kratki program u čast dobročinitelja književnog društva "Arač", kojeg su predstavili dr. Gubás Jenő i Ágota. Oni su nam poklonili 200 knjiga, školskih udžbenika i školsku lektiru.

Prvo polugodište u našoj školi je završeno 30. siječnja, kada su profesori imali svoju sjednicu za klasifikaciju učenika. Na kraju prvog polugodišta, prema ustaljenom običaju, kod nas se održava klanjanje i duhovne vježbe.

Klanjanje je bilo 31. siječnja u sjemenišnoj kapelici i trajalo je od 7 sati ujutro do 6 sati navečer. Pošto je ove godine klanjanje padalo na nedjelju, našu kapelicu je pohodio veći broj vjernika nego u ostalim godinama.

Istoga dana u 20 sati su počele duhovne vježbe, koje je vodio novi duhovnik sjemeništa mons. Marko Forgić. Duhovne vježbe prema propisu za sjemeništarce traju 3 dana, pa su se, dakle, završile 3. veljače. O duhovnim vježbama će biti više riječi u narednom broju "Zvonika".

Uređuje: Katarina Čeliković

Radost u odricanju

Još stižu vaše ankete te stoga ne znam da li i koliko čitate ovaj uvodnik. Ipak, uvijek bih vam željela reći nešto što i mene zaokuplja i o čemu razmišljam onih dana kada pripremamo za tisak "Zvonik". Ovoga bih puta željela s vama, dragi Zvončići, podijeliti radost što smo u jednom Bogu svi braća ma gdje živjeli.

Pred nama je priprava za naš najveći i najvažniji dan i blagdan u godini - Uskrs. Svakako da je priprava vrlo važna jer nam inače ljepota tog velikog blagdana ne bi bila potpuna. Što ćemo činiti u korizmi, u tom vremenu priprave? Načinite neki plan koji treba ostvariti. Neka u to obavezno uđe KRIŽNI PUT, MOLITVA kod kuće sa svojima, ODRICANJE od nekih "slatkih" običaja - tu ne mislim samo na čokoladu i bombone već na odricanje od svađe s bratom ili sestrom, drugovima u školi, od nepisanja domaćih zadataka, od pretjeranog gledanja televizije, od neposlušnosti roditeljima...

Obratite pažnju na vašu rubriku "Zvončići na misi" jer ćete shvatiti što to Isus od vas očekuje. Slušajte pažljivo čitanja na sv. misi.

Dok vaše ankete za nagradnu igru pristižu, pokušajte se poigrati STRIPOM i pošaljite mi vaše prijedloge kako nastaviti strip. Duhovite i zanimljive ideje objavit ćemo na vašim stranicama.

Prijatno druženje sa "Zvonikom"!

Vaša Zvončica!

Preobraženje Isusovo
S Isusom su razgovarali Mojsije i Ilija

Odjeci Božića...

Malom Isusu za rođendan

Došao je dugo očekivani dan, našeg malog Isusa rođendan. Dugo smo ga čekali, za njega se pripremali, mnogi od nas svako jutro na zornice hitali.

To su bile naše žrtvice koje smo za njega dali i pjevali mu - Dođi, dođi, naš Isuse mali! Sve je to tako malo prema onome što je naš dobri Isus za nas dao. Žrtvovao je sebe jer nas voli da nas vičnog ognja oslobodi. Zato mu sada na ovaj veliki dan hvalu dajmo i od srca zapivajmo: Dobro nam došao, naš Isuse mali, željno smo te i odavno čekali.

Dragana Vojnić, Sv. Rok - Subotica

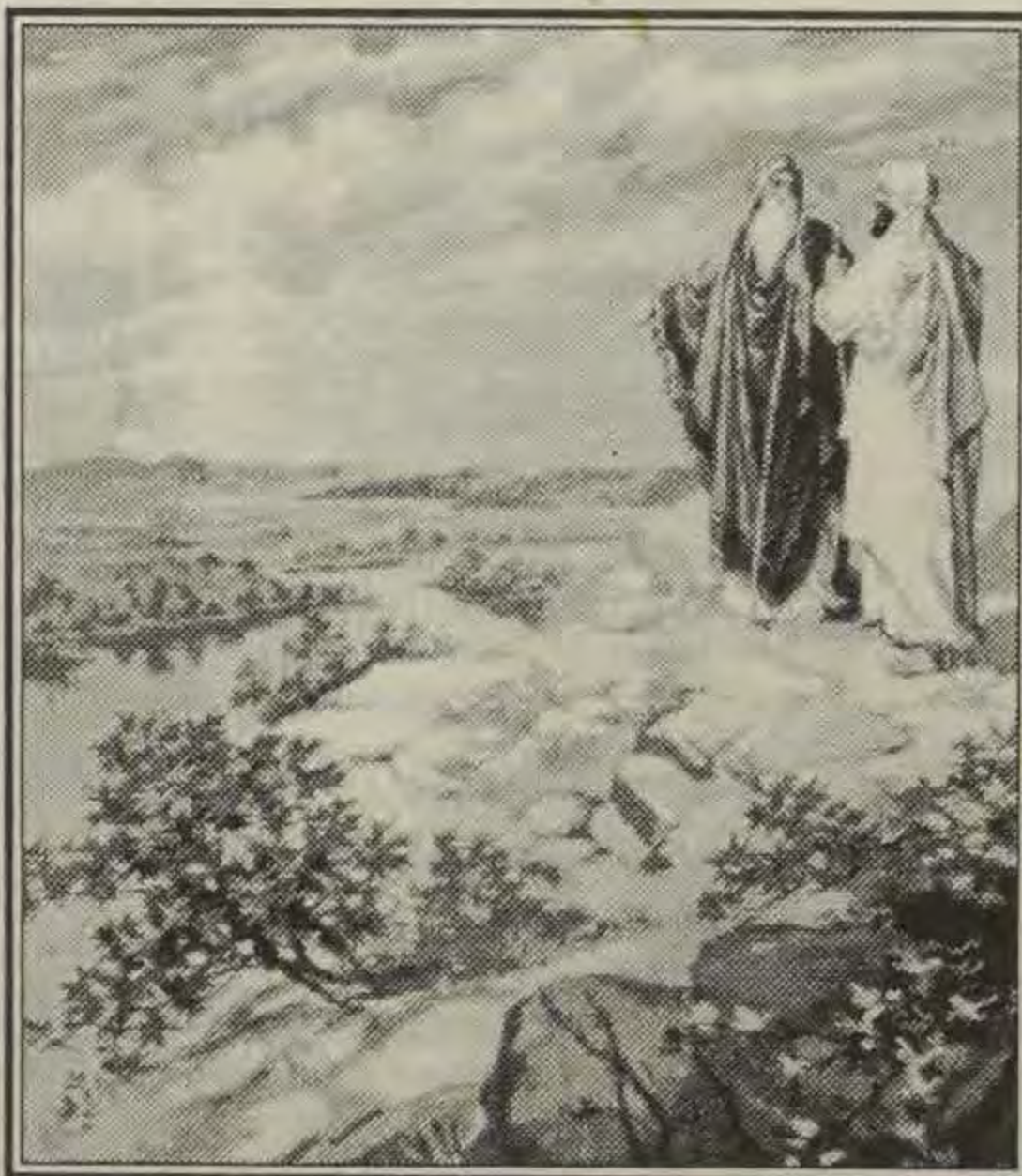
Upoznajmo Bibliju

ABRAHAM I LOT

Abraham i svi koji su bili s njim išli su po kanaanskoj zemlji koju im je Bog pokazao, dok nisu stigli na područje Betela i ondje se zaustavili.

Abraham bijaše vrlo bogat: imao je zlata, srebra i mnogo stoke. I njegov bratić Lot također je imao mnogo šatora, te sitne i krupne stoke, "tako da ih kralj ne bi izdržavao kad bi zajedno ostali. Njihovo je blago bilo veliko, te zajedno nisu mogli boraviti. Svađa je nastajala između pastira stoke Abrahamove i pastira stoke Lotove. Tada su zemlju nastavali Kanaanci i Perizani. Zato Abram reče Lotu: 'neka ne bude svađe između mene i tebe, između pastira mojih i tvojih - ta mi smo braća! Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se od mene! Kreneš li nalijevo, ja ću nadesno; ako ćeš ti nadesno, ja ću nalijevo.'

Lot podiže oči i vidje kako je dobro posvuda natapana sva Jordanska dolina, kao kakav vrt Jahvin, kao zemlja egipat-

ska prema Soaru. - Bilo je to prije nego je Jahve uništio Sodomu i Gomoru. - Lot izabere za se svu Jordansku dolinu i ode na istok. Tako se odijele jedan od drugoga. Abram ostade u kanaanskoj zemlji, dok je Lot živio po mjestima u dolini i razapeo svoje šatore do Sodome. A žitelji Sodome bijahu veoma opaki, sami grešnici protiv Jahve."

Postanak 13, 1-8

ZVONČIĆI NA MISI

Ovog mjeseca slavimo

07. 02. - 5. nedj. kroz godinu

Mt 5,13-16

Vi ste sol zemlje.

Vi ste svjetlo svijeta.

10. 02. - Bl. Alojzije Stepinac

11. 02. - Gospa Lurdska

14. 02. - 6. nedj. kroz godinu

Mt 5,17-37

Isus govori i ovako: "Svaki koji se srdi na brata svoga, bit će podvrgnut sudu. A tko bratu rekne 'Glupane!', bit će podvrgnut Vijeću. A tko reče: 'Luđače!', bit će podvrgnut ognju paklenomu."

17. 02. - ČISTA SRIJEDA

Pepelnica - POST!

21. 02. - 1. korizmena nedj.

Mt 4,1-11

Đavao kuša Isusa u pustinji. I mi smo često u "pustinji" - budimo poput Isusa i odlučno kažimo u kušnjama: ODLAZI SOTONO!

28. 02. - 2. korizmena nedj.

Mt 17,1-9

Preobraženje Gospodinovo

Božićni blagdani

Materice lip su dan,
U našoj kući proslavljan.
Mama i majke pune su dara
Za to im, mala, ja kažem hvala.

A Oci kad dođu u naš dom,
Tad su tata i dide važni.
Onda je toplo u srcu mom,
pa mi pokloni nisu važni.

Kad to sve prođe i Božić dođe,
tad je moje srce malo puno sriće,
kao da sam Isus u njega side.

Zato ja volim te dane -
božićne blagdane.

Kristina Marković, IV. raz.
Sombor - Gradina

NAGRADE ZA ANKETE!

Iako ankete sporo stižu, potičem vas da ih ne zaboravite ispuniti i poslati jer ćemo nagraditi 5 igrača lijepim nagradama. Još ima vremena - do kraja veljače (februara). Popunjene ankete šaljite na adresu: Uredništvo "Zvonika", I. Milutinovića 52, 24000 Subotica.

JEDAN ČOVJEK IMAO DVA SINA...

Oče, daj mi moj dio nasljedstva!

Ja odlazim!

STRIP NA POKLON

U Godini Boga Oca darujemo vam priču o izgubljenom sinu i divnom ocu u stripu. Svakog mjeseca ovdje ćete naći po jednu sličicu a do kraja godine skupit ćete ih 12 koje možete isjeći i od njih sastaviti priču.

Odjeci Božića ...

Božić

Božić je tu. Došao je i donio radost. Nježno, ali tiho ušao je u naša srca, domove, jednom riječju, spustio se na cijeli svijet. Ponovo se rodio i došao u naš kraj.

Bila je noć. Ovaj Božić su ispunili borovi ukrašeni snijegom, nasmijana lica u noći, ljudi koji su išli na misu. Među njima je bio i On, sam Božić.

Hodao je ulicama. Osjetila sam taj hod. To nije bio grub zvuk cipela. Bio je to poseban zvuk koji se ne može čuti, on se osjeti.

Poslije kratkih koraka našla sam se oči u oči s Božićem. Razgovarali smo. To nije bio običan razgovor. Bio je to razgovor srca, misli i vjere. Božić je šetao sa mnom. Zračio je neopisivom svjetlošću: svjetlošću života, ljubavi, mira i nezamislive sreće. Njegove riječi lagano su se talasale u meni i otkrivale

nešto novo, nešto što još nisam znala. Mnogo mi se svidio taj razgovor, ta opuštenost. Pokazao mi je svoj bor i rekao: "Ovo je moje božićno drvo, moje stablo i moj korijen!" U stvari, On je bio to drvo, prelijepo drvo koje je uvijek bilo iza mene. Kao da me je pratilo i guralo. Guralo me je prema onoj pravoj strani, strani dobrote.

Nastavili smo dalje. Sitne pahulje snijega su nečujno padale, Božić se počeo sjajiti. Kada smo stigli do crkve, još je bio iza mene. Pogledala sam ga, a on je rekao: "Danas sam se rodio! Uz mene su bili Majka Marija, Josip, svi anđeli i životinje. Danas postao čovjek, čovjek koji će se zbog vas žrtvovati i umrijeti na križu!"

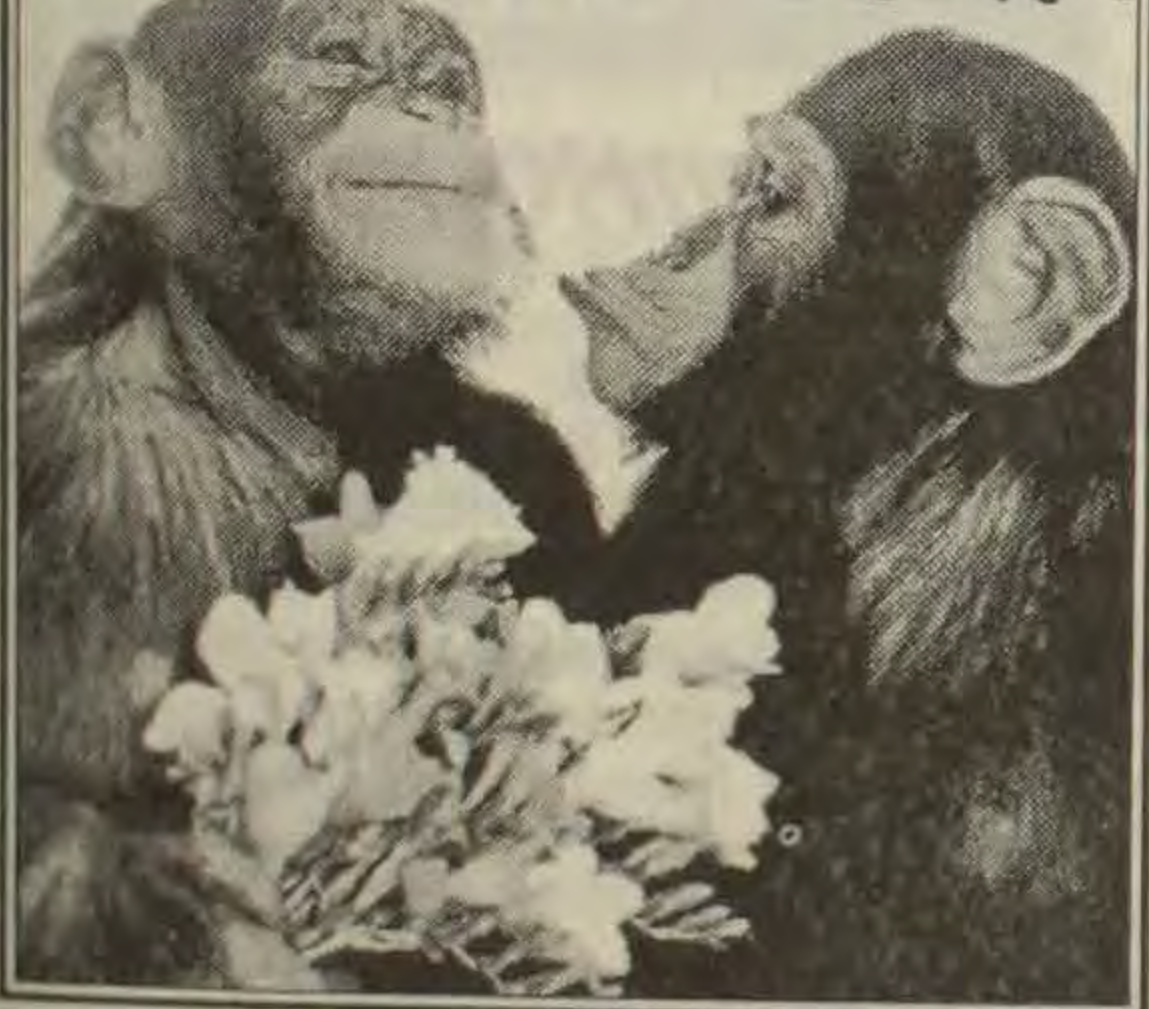
Poslije tih riječi me blagoslovio, poželio sretan Božić i uputio se sa mnom prema crkvi. Kada je ušao, njegova svjetlost je snažno zabljesnula. Tada sam osjetila snagu Božića!

Ivana Sabo, VII. raz., Bač

Maja Kovač

LUD SAM ZA TOBOM!

VALENTINOVO

* slavi se 14. veljače * uzoran svećenik, mučen zbog vjere u Isusa * izliječio kćer rimskog suca Asterija * zaštitnik je zaljubljenih, zaručnika, mladenaca * na Valentinovo se slavi dan ljubavi - oni koji se vole razmjenjuju darove *

Jeste li i vi pripremili mali dar za nekoga?

Pišemo i crtamo STRIP

Neka ovo bude vaš zadatak za korizmu... Pomozite malom Petru i njegovim drugovima - dajte im imena, nacrtajte i napišite što se dalje dogodilo.

Vaše stripove izrežite i pošaljite da ih vide i drugi. Budite duhoviti - sigurno u vašem životu ima sličnih situacija.

Kako ćete vi u korizmi pomoći svojim roditeljima?

- To je onaj dečko koji svake nedjelje ministrira na misi.
- Izgleda da mu je počela korizma...

- nastavi strip -

Uređuju: Dijana, Ivana, Ladislav, Marina, Svetlana, Vesna, Željka

Pozdrav svima!

Zamislite, već je drugi mjesec '99. godine. Da li se samo meni čini da vrijeme leti ili i netko od vas ima slično iskustvo?!

U veljači nastavljamo u veselom i svečarskom raspoloženju. Pred nama (tj. već u toku) su prela, poklade, maškare, pa i neki spomendan zaljubljenih. Sve su to trenuci kada nam se daje mogućnost da se radujemo i veselimo zajedno i da se darivamo međusobno. Pri tome ne treba zaboraviti:

- Veselite se tako da nikada ne povrijedite dostojanstvo svoje osobe i osobe drugih jer, kako ističe Katekizam Katoličke Crkve, "Budući da je na sliku Božju, čovjek kao pojedinac ima dostojanstvo osobe, on nije tek nešto, nego netko" (KKC, 357).

- I u darivanju je isto važno imati na umu da u svaki dar treba uključiti dimenziju ljubavi. Zapravo, istinskog darivanja i nema bez nje. Što se ovoga tiče, moram napomenuti da se na "tržištu ljubavi" prednost daje onim "materijalnim" darovima. U deficitu su

svi drugi, nazovimo ih nematerijalnim, tj. duhovnim darovima: podrška, razumijevanje, vrijeme itd. Zapravo ima i takvih koji smatraju da darovati podršku, razumijevanje ili pak darovati nekom vrijeme - i nije dar. Svima koji ovo budu čitali preporučam da svoju kreativnost u odabiru usmjere ka ovoj drugoj vrsti darova.

U tom kontekstu mi se i ovog puta radujemo i veselimo što vam možemo darovati po koju misao, podijeliti i neko iskustvo, kazati vam kako je bilo ono što je prošlo i potaknuti vas na otvorenost duha za neke od događanja koja slijede.

A misao s kojom bih vas sve na kraju pozdravila glasi: "Na svakom životnom putu, a naročito kršćanskom, nailazi se i na pustinje. Ako vrijeme i u veljači bude nastavilo letjeti, budite spremni da nakon svih ovih uzbuđenja počete u jednu, osobnu ili zajedničku, u svakom slučaju - korizmu - pustinju."

Ivana Lazić

TVOJ POGLED

Trenutak
taman i svilen u isto vrijeme,
Trenutak
silan i jak u isto vrijeme,
Trenutak
u kom se sve stapa.

To je trenutak Tvoje pogleda
kad više ništa nije bitno;
Trenutak
kad me dubina
Tvoje pogleda sjajnog
kupa, pročišćuje,
daje snagu, liječi...

I stvarno ništa više nije bitno!
Ušuškana u pogled Tvoj
VJERUJEM.
Vjerujem u Tebe, u sebe, u nas,
vjerujem Ti kao prijatelju, kao bratu.

Za jedno te zato molim:
POGLEDAJ ME!
Pogledaj me često!
Pogledom mi daruj sve ono
što me čini potpunom.
Pogledom mi daruj život i sreću.

Samo me pogledaj...
Samo jedan trenutak želim,
Samo jedan Tvoj pogled.

Marina

STARI - NAŠI BLIŽNJI

Predavanje na prvoj Tribini mladih u novoj, 1999. godini održao je mons. Bela Stantić, župnik župe Isusovog Uskrsnuća i generalni vikar Subotičke biskupije. Budući da je ova godina proglašena Međunarodnom godinom starih, tema predavanja je bila "Mladi i stari - kršćani".

Na početku predavanja pročitana je meditacija "Blago starima", a potom nam je gost-predavač postavio dva veoma bitna pitanja: "Jesu li stari bili mladi?" i "Jesu li stari krivi što su ostarjeli?" "Za nas je svakako", istakao je mons. Stantić, "što se tiče starih i bolesnih i našeg odnosa prema njima veoma bitno to što smo mi kršćani i stoga ono što nam Bog kaže za nas je sveto." U daljnjem toku predavanja naglasio je kako je ljudska pomoć starima jako bitna, jer je njima, kao i nama, potrebna lijepa riječ, pogled, nježnost. Stare nikako ne bismo smjeli ostavljati same. Njima trebamo čitati, moliti s njima i za njih; pozvati im svećenika i svakako ih posjećivati što češće. Predavač je protumačio također je stara osoba MILOST za obitelj, jer u njoj susrećemo Isusa koji je rekao: "Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste." Na kraju je dodao: "Mladi! Ako želite biti sretni, onda idite u posjete starima. Oni su jako zahvalne osobe."

Nakon predavanja uslijedila je zanimljiva diskusija koja je očitovala da mlade ova tema doista interesira.

Druženje je ovog puta organizirala župa Marije Majke Crkve, a na Tribini je bilo prisutno 120 mladih.

Željka Zelić

ŠTO ĆE BITI?
GDJE? KADA?

PROSLAVIMO POKLADE

TRIBINA MLADIH

14. 02. u 20 sati u Katoličkom krugu
Organiziramo MASKENBAL!

To je divna prilika da se našalimo, da se družimo. Pozivamo vas da se svi "NAMASKARATE" i dođete da se zajedno zabavimo i smijemo. Naravno, to nije sve!

ŽUPA SV. ROKA

ŽUPSKE POKLADE

PETAK, 12. 02. u 20 sati
- ZANIMLJIV SKEČ

ŽUPA MARIJE MAJKE CRKVE

Mladi priređuju POKLADNU ZABAVU

u SUBOTU, 13. 02. u 20 sati

Svi ste pozvani!

Učinimo sebe i druge sretnima. Stavimo na trenutak maske, lijepe, šarene, i smiješne!

MISA MLADIH ZA MIR

05. 03. u 20 sati

u katedrali-bazilici sv. Terezije Avilske

VJERONAUČ ZA STUDENTE I MLADE RADNIKE

župa sv. Roka

utorak 09. i 23. 02. u 20 sati

DIVNO JE BITI KRŠĆANIN

U samostanu sestara "Kćeri Milosrđa" u Subotici od 14. do 16. siječnja održana je trodnevna duhovna obnova za mlade pod motom "Miljenici smo Božji - divno je biti kršćanin". S mladima su sva tri dana bili župnik Andrija Anišić i katehistica s. Silvana Milan.

Voditelj duhovnih vježbi bio je "Dr. Tomislav Ivančić" iz Zagreba, ali samo glasom. Naime, sudionici ove duhovne obnove slušali su audio-kasete kršćanskog seminara kojeg je dr. Ivančić održao u Požegi potkraj prošle godine. Uz ova predavanja mladi su puno vremena proveli u molitvi (molili su Jutarnju, Srednji Čas i Večernju iz Časoslova naroda Božjega) i u druženju. Vrhunac dana svakako je bila sv. misa.

Mladi su bili oduševljeni ovom duhovnom obnovom. Predložili su da se dr. Tomislav Ivančić pozove u Suboticu kako bi ga mogli slušati "uživo", a predložili su također da se ovakve duhovne obnove održavaju i češće. /Zv/

Plodovi duhovne obnove...

Mir u meni - mir u tebi - mir u nama

Sigurno vam se dogodilo u životu, dragi mladi, da se toliko borite i zalažete, a da vam to za što se borite ne polazi za rukom. I ma koliko se trudili jednako nikud ne stižete jer se ništa ne događa, a snaga vam nestaje, troši se... Da li ste ikada pomislili da se trudite previše? Nekada treba znati pustiti stvari, prepustiti se Božjoj ljubavi i milosrđu. Na ovoj duhovnoj obnovi upravo to sam saznala i osjetila.

Kada sam davala izjavu za Radio Suboticu, redakciji na hrvatskom jeziku, rekla sam da ću sa ove duhovne obnove ponijeti MIR, ali nisam ni bila svjesna koliko je to točno dok nismo imali završnu molitvu.

Predavanja, koja smo slušali prethodnih dana, i ta molitva donijeli su mi pravi mir. Sva događanja su bila toliko divna, i toliko puna Duha, da je to za mene bilo jedno veliko iskustvo Božje ljubavi. U životu se toliko često borimo, na izmaku snage smo nekada, a ne shvaćamo da trebamo samo dopustiti Bogu da učini svoje. Trebamo se truditi, ali trebamo dozvoliti Bogu da djeluje u našem životu. Tako ćemo snažno osjetiti njegovu ljubav i prisutnost da će u nama biti samo mir. I ništa u životu nam neće biti toliko drago kao taj mir. Živjeti u zajedništvu s Bogom, osjećati njegovu ljubav koja umiruje dušu, pomaže nam da teškoće u životu prihvatimo bolje nego da se uzdamo samo u svoju snagu. Takav jedan duševni mir donijela mi je ova duhovna obnova. Svakako vam je preporučam narednih godina.

I za kraj vam želim citirati mog i vašeg najdražeg prijatelja Isusa:

"Dodite k meni svi koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti. Uzmite jaram moj na se i učite od mene, jer sam krotka i ponizna srca. Tako ćete naći pokoj svojim dušama, jer jaram je moj sladak, a breme moje lako." (Mt 11,28-30)

Marina

NITKO NIJE KAO TI

Hvala Ti, Bože, za današnji dan.
Hvala Ti što ga polako gasiš,
i što ćeš sutra svojim vječnim suncem obasjati novi.
Danas si mi dao novo srce, novu dušu,
dao si mi novo nebo, da se radujem i budem sretna.
A dao si mi i jednu suzu,
jednu suzu koja se kao biser skotrljala niz moje lice.
Onda kada mi je bilo najteže, ti si čuo moj krik.
Kako si me samo grlio i tješio!
Kako je divan Tvoj zagrljaj, i nježan i blag.
Kako si samo polagao svoje nježne ruke
na moje duboke rane.
Liječio si me!
I zato Ti neizmjereno HVALA,
jer Ti me nikada ne napuštaš,
Ti nemoguće činiš mogućim.
Ti mi jedini pružaš istinsku ruku prijateljstva.
Ma Ti se najljepše smiješ i gledaš!
Od Tebe mi nema dražeg, boljeg,
jer nitko ne ljubi kao Ti
I NITKO, NITKO NIJE KAO TI, ISUSE MOJ!

Željana

SV. VALENTIN - DAN ZALJUBLJENIH

Veljača... Vrijeme promjenljivo i raznoliko... Mimosze mirišu gradom i plijene poglede jarko žutom bojom u ovim sivim danima... **NE DAJTE SE SIVILU!** Neka veljača bude pravo vrijeme i pravi povod za novu rubriku: "NAŠA TEMA".
Ove dane poklada i Dan zaljubljenih ispunite RADOŠĆU!

9. Prošlog 14. veljače, na Valentinovo, bila sam na koncertu Željka Samardžića, koji je za sve nas zaljubljene (i sretno i nesretno) priredio fantastičan doživljaj. Tada je jedino meni nedostajala moja ljepša, romantična, bolja polovica. Ove godine, za promjenu, moglo bi proći i nešto skromnije od koncerta, ali neka bude romantičnije i od srca drage osobe...

KNJIGE

Svim zaljubljenima, i onima koji će to tek biti, darujemo ovaj mali spisak izvrsnih knjiga napisanih o ljubavi i iz ljubavi. Čitajte i provjerite!

1. ZALJUBLJENOST, Ivan Cvitanović
2. PSIHOANALIZA LJUBAVI, Ignac Leep
3. LJUBAV JE OSJEĆAJ KOJI SE MORA UČITI,
4. OSNOVNI ZAKON SVEMIRA, Josip Weissgerber
5. GOLUBIČINA OGRLICA, Ibi Hazim
6. SUNČANE ZRAKE LJUBAVI, Phil Bosmans
7. CIVILIZACIJA LJUBAVI (OO RAZMIŠLJANJA O LJUBAVI), Nikola Pavčić
8. SNAGA SUSRETA. MUŠKO I ŽENSKO STVORI IH, Priručnik za mlade
9. BRAČNA ABECEDA (Pročitati prije braka), Christa Maves
10. KAKO DO ZRELOSTI, Luciano Cian

moje valentinovo

Gotovo svi mladi znaju da je 14. veljače DAN SV. VALENTINA - DAN ZALJUBLJENIH. O sv. Valentinu ste mogli čitati u jednom od prošlih brojeva "Zvonika", a ovdje vas podsjećamo kako se Valentinovo slavi. Na zapadu se organiziraju plesovi, zabave, izlasci; šalju se (uglavnom anonimno) čestitke voljenima... No, nikad ne dopustite da vas stave u šablone! Sami smislite kako ćete pokazati svoju ljubav dragoj osobi. Pročitajte ova romantična razmišljanja i tajne želje vaših vršnjaka na temu kako svojom ljubavlju i nježnošću proslaviti Valentinovo i neka Vas Duh Sveti nadahne na ispravno djelovanje.

2. Za Dan zaljubljenih prije par godina dečko mi je poklonio cvijet ruže (još ga čuvam!) i vodio me na koncert "TAP 011"...

3. Za Valentinovo bih najradije voljela da dobijem crvenu ružu od voljene osobe sa bombonjerom (po mogućnosti, malo većom).

4. Što ima ljepše od proslave Valentinova sa pravom osobom? Dovoljno bi bilo dobiti jednu crvenu ružu, uz poljubac - naravno.

5. Moj dečko je prošle godine zaboravio da je Valentinovo. Bila sam jako tužna jer sam morala otkazati za vikend i, kada su mi prijateljice u vlaku zadrijemale, malo sam plakala. Nisam željela ni očekivala ništa osobito - tek da se sjeti...

1. Najzanimljivije proslave sv. Valentina su bile u mojoj gimnaziji. Pisali smo poruke jedni drugima i stavljali ih u zajedničku kutiju. Poslije Valentinova smo podijelili porukice. Bilo je vrlo interesantnih izjava (simpatija).

8. Za ovo Valentinovo planiram da budem sa voljenom osobom, a priželjkujem da mi ispeče neki dobar kolač ("ledene kocke") ili da spremi neku "romantičnu večeru za dvoje", uz svijeće.

6. Ja sam prošle godine za Valentinovo bio u kasarni. Zagrlio sam najboljeg druga, poljubio ga u čelo i rekao: "Sretno ti Valentinovo, moj druže - beogradski."

7. Za Valentinovo bih volio da mojoj djevojci dođe dečko iz vojske.

10. Bilo je jutro - sv. Valentin - prije 5-6 godina. Tada kod nas još nije bilo "moderno" slaviti Dan ljubavi, pogotovo u mojem društvu. Zato smo, dvije prijateljice i ja, potajno od svih, pa i od naših tadašnjih "ljubavi" - oko 8 sati ujutro otišle u Dudovu šumu, pronašle svaka po jedno lijepo drvo u blizini i na ta stabla svezale smo marame u boji. To je nama simboliziralo našu ljubav koja treba rasti, rasti... do neba! I biti sretna, vesela, negovana, dotjerana i - naravno - vječna. Simpatije su se promijenile, ali ljubav u nama i dalje raste...

PRAVI PRIJEDLOG

Tko je istinski zaljubljen, ljubi Boga. Na ovaj dan možda ćete poželjeti posebno se posvetiti Bogu odlukom "TRUE LOVE WAITS" (ako je već niste donijeli) ili uljepšati svoju ljubav na Dan zaljubljenih moleći krunicu s otajstvom: "ISUS, KOJI NEKA NAM USAVRŠI LJUBAV" (ili bar desetku...). U svakom slučaju, vidimo se na Tribinil!

(Dečki, TM je najbolje mjesto na koje možete povesti svoju "dragu"... ako je još nemate, nađite onu pravu - na TM!)

ZALJUBLJENOST

Nadam se da je ono što je dosad u ovoj knjizi rečeno svima nama dobro poznato. Pa ipak, trebalo je to reći, napisati, na to upozoriti, jer mi se čini, da je danas zaljubljenosti sve manje i manje. A ja ne bih želio da takve ljepote nestane. Ja se bojim da ne izgubimo svoje najljepše snove. Bojim se da pustinja, koja se sve više oko nas širi, ne dodamo i pustinju svoga srca.

Išao sam tražiti istinu. Žao mi je što je moj put bio vrlo složen, što sam morao mnoga raskršća označiti, mnoge ptine utrti i mnogo se puta vraćati na polazište. Ipak se nadam da ste, putujući sa mnom, otkrili nove vidike. Želio sam vam ponuditi ruku. Nisam baš siguran da ste je uzeli iz moje drhtave ruke. Strah me je da sam je možda putem izgubio. Kako bih bio sretan kad bih znao da barem jedna ljubav od moje ruže živi!

/Ivan Cvitanović: Zaljubljenost, str. 73/

A ŠTO JE OVO?

Pred vama su vidljivi plodovi druženja, koje su za siječanjsku Tribinu mladih priredili mladi župe Marije Majke Crkve iz Subotice. Ove rečenice su takmičarski parovi sastavljali dodavanjem riječi naizmjenično i bez dogovora, a bilo je potrebno da rečenica ima 27 riječi i - naravno smisla. Svi su bili više nego uspješni - iako su početni, zadani pojmovi (BOG, ČOVJEK, LJUBAV, PLANETA) ponekom bili i neobični za ovu igru. Nagradujemo ih objavljivanjem njihovih maštovitih zajedničkih misli, a vama toplo preporučamo ovakve i slične igre u manjem ili većem društvu, na kućnim žurkama, rođendanima i sl. ZABAVITE SE!

BOG, koji nas sve voli i tako jako i snažno oplemenjuje, svaki trenutak posjećuje u našoj molitvi, uvijek snažno radi za nas koji ga volimo; kao pastir bdije nad nama.

/Renato i Vesna, Subotica/

ČOVJEK koji silazi s grane drveta koje nikada nije propalo misleći da ustvari neće nikad da ostari, pa i pokušava da gura kolica u smjeru obrnutom od kazaljke na satu.

/Mišel i Kristijan, Sombor/

LJUBAV počinje sa prvim pogledom koji se događa u momentu radosti koja ima drhtanje i osjećaj toplote, zatim se ukoči u cijelom tijelu zajedno s rukom, nogom, srcem i dušom.

/Đurđica i Klaudija, Subotica/

PLANETA se okreće na nekom mjestu i zvjezdanoj prašini, prati iz broda na periskopu male zvjezdice koje tako značajno i lijepo sjaje noću sto litara čist zvjezdane boje.

/Antun i Saša, Sombor/

Dijana Š.

MASMEDIJI I OBITELJ (12)

Sve je ljudsko nesavršeno, pa tako i obiteljski život i odgoj djece. Zato ne postoji posve idealan za televiziju koji ne bi imao svojih problema i proturječnosti. Tako je to na svim područjima odgoja. No, te probleme ne valja prikrivati i potiskivati, nego ih treba u razgovoru s djecom raspraviti, a to je obostrani i zajednički proces učenja. Što je takav proces dinamičniji i otvoreniji, to se više približava svojem idealu. Ovaj članak je uspio tek dotaknuti neke probleme koje obiteljskom životu donose mediji. Ako uspije probuditi interes za ovu problematiku, tada će se naći ljudi i sredstva da se i kod nas počne prevoditi i izdavati literatura koja opširnije i dublje obrađuje ova pitanja, pitanja koja zadiru u važne segmente suvremenoga života. Na prevođenje ćemo biti upućeni dok sami ne počnemo ozbiljno istraživati ovo važno područje. A posve je jasno da će biti potrebno i jedno i drugo. Razvoj računala, koje sve više ulazi u naš život, pokazuje jasno da nas u budućnosti očekuje sve veća uloga medija. Zato i odgoj mlade generacije ne može biti cjelovit bez uvođenja medija i bez odgoja za odgovorno ophođenje s njima. Jer rješenje postojećih problema sigurno nije u nekom povratku unatrag, u stanje kada nije bilo ni znanosti, ni tehnike, ni medija, nego nam valja, na putu kojim smo krenuli, izbjegavati sve ono što se dosad pokazalo kao pogrešno.

Mirko Mataušić

Ovim tekstom završavamo razmišljanje o moćnom mediju koji je ušao u naše kuće kao "član obitelji", a o posljedicama "neznanja" u korišćenju televizije, kao i drugih medija, morat ćemo više razmišljati.

Novi dokument Papinskog vijeća za laike

DOSTOJANSTVO STARCA I NJEGOVO POSLANJE U CRKVI I SVIJETU

Struktura dokumenta

Od poziva na otkrivanje smisla i vrijednosti starosti (I. poglavlje) i njezinih vlastitih karizmi - sjećanja, iskustva, međusobne povezanosti i potpunijeg viđenja života, prelazi se na tumačenje starosti u svjetlu Riječi Božje (II. poglavlje) koja pomaže iskušati punu duhovnu, moralnu i teološku dimenziju toga životnog razdoblja.

Govori o manjku prava za obrazovanje starijih čije se znanje ne uzima u obzir na tržištu rada, te iznevjerenoj želji za sudjelovanjem u društvenom životu (III. poglavlje). Crkva se mora osobito otvoriti prema starijim osobama, njihovim mogućnostima i potrebama (IV. poglavlje). Smjernice koje dokument pruža za pastoral starih (V. poglavlje) na svjetlo dana stavljaju ona područja koja su najpogodnija za istinsko kršćansko svjedočanstvo.

Starci imaju svoje počasno mjesto i u obitelji, kojoj treba pružiti pomoć ukoliko brine o svojim nemoćnim članovima. Osim toga, osobitu pozornost treba

posvetiti i starcima u domovima umirovljenika i sličnim državnim i privatnim ustanovama, a dužnu skrb zaslužuju najstariji svećenici i redovnici.

Dva važna poticaja zaočkružuju ovo putovanje u svijet starih. Prvi je podsjećanje na izvanredni primjer Ivana Pavla II, koji je i u tome veliki svjedok svakome današnjem čovjeku. Papa svoju starost živi sasvim prirodno, te se ne skriva od ničijih očiju.

Vedrom jednostavnošću o sebi kaže: "Ja sam stari svećenik." Svoju starost Papa živi u vjeri, služeći poslanju koje mu je Krist povjerio. Jednostavno, dob ga ne može slomiti niti uvjetovati. Njegovih navršениh 78 godina nije ga lišilo mladenačkog duha, niti je njegova očita fizička slabost okrnula polet kojim se posvećuje svojem poslanju Petrova nasljednika. Nastavlja s apostolskim pohodima različitim kontinentima, a njegova je riječ sve jača i sve dublje prodire u ljudska srca.

Drugi je poticaj prisjećanje na provi-

In memoriam

MARIJA PIUKOVIĆ rod. VUKOVIĆ

U Subotici je 05. 01. 1999. godine u 79. godini života preminula Marija Piuković, rođena Vuković. Pokopana je u subotičkom Bajskom groblju na blagdan Bogojavljenja. Sprovođne obrede predvodio je župnik Bela Stantić, uz nazočnost svećenika Andrije Kopilovića i Josipa Kujundžića. Župnik je u prigodnoj propovijedi istaknuo da je preminula u najradosnijem periodu godine i da ju je Gospodin uzeo k sebi baš u to vrijeme da je učini dionikom vječne radosti.

Marija je rođena 27. kolovoza 1920. godine u Tavankutu od roditelja Neste Vukovića i Gabrijele rod. Krmpotić. U brak je stupila 1941. godine s Andrijom Piukovićem. Dugi niz godina živjela je sa svojim mužem i sinovima Grgom i Josipom u Maloj Bosni, na salašu. Iako je salaš bio udaljen od crkve nekoliko kilometara, redovito je pohađala sv. misu. Sedamdesetih godina sa svojom obitelji napušta salaš i dolazi živjeti u "varoš". Tu je ostala sve do svoje smrti. Nikada nije prežalila napuštanje života na salašu, iako ga je redovito posjećivala zbog obrađivanja zemlje i "bašče". Dok je živjela u gradu, svakodnevno je sudjelovala u sv. misi zajedno sa svojim mužem, a kada je on umro, nastavila je to činiti i kao udovica. Bila je radina i pobožna žena. Osobito je štovala Gospu i sv. Leopolda Mandića. Nije propuštala devetnice njemu u čast, kao ni pobožnost pet prvih subota na Bunariću; rado je sudjelovala u Molitvenim osminama za jedinstvo kršćana i u drugim vjerskim susretima. Rado i puno je molila za svoju obitelj, unučad i praunučad. Bila je uvijek vesela i nasmijana, sve do posljednjeg dana.

Svi članovi njezine obitelji zahvaljuju svećenicima na lijepom sprovednom obredu, časnim sestrama za molitve i pjevanje kao i mnogobrojnoj rodbini, prijateljima i susjedima koji su bili nazočni na sprovodu.

Sv. misa na 6 nedjelja bit će 20. 02. 1999. godine u 8 sati u crkvi Isusova Uskrsnuća.

S ljubavlju je se sjećaju njezini najmiliji:

Sin **Grgo** sa suprugom **Dominikom**, sin **Josip** sa suprugom **Veronikom**, brat **Antun** sa suprugom **Jovankom**, sestra **Kata**; unučad: **Ivan** sa suprugom **Blaženkom**, **Jelena**, **Ivan** sa suprugom **Marinom**, **Marinko** sa suprugom **Anastazijom** i **Antonija**, te praunučad: **Marin**, **Marija** i **Ivana**.

donosno poklapanje okolnosti jer su Ujedinjeni narodi godinu 1999. posvetili upravo starim osobama, a u sklopu pripreme za Veliki jubilej 2.000. Crkva tu godinu posvećuje Bogu Ocu.

.../ Uvjereni smo da će taj dokument biti koristan za pripremu Jubileja starih osoba, koji će biti obilježen 17. rujna 2.000, te na taj način potaknuti u mnogima od njih da se odluče i sami biti sudionikom toga važnog događaja u Rimu.

(Prema IKI)

LIPO PONAŠANJE

Od pamtvika ljudi žive u manjim il većim zajednicama, a svi zajedno u prirodi. Da bi uredili život onako kako njim najviše pasira, ubardali (1) su da drugima po potrebi budu od pomoći, da se klone ponašanja kojim bi smetali drugima, a jel žive u prirodi i od nje donekle i nju moraju poštivat. Da bi udovoljili ovom temeljnom svaćanju ponašanja, ljudi su počeli određivat oblike odnosa jedni naspram drugi, pa i prema prirodi. U početku su ova pravila bila nepisana, nastala iz životnog iskustva svakidašnjice, najčešće nametnuta voljom moćnika dotične zajednice - onog ko je najjači.

Vrimenom, kako je društvo išlo naprid, pravila ponašanja i odnosi med ljudima su unapriđivani, napisani - ozakonjeni, od Hamurabija (2) na ovamo. Ta pisana i ozakonjena pravila su temelj pravno uređenog društva; što je ono razvijenije, tim mu je savršenije ponašanje ljudi i odnosi med njima, a ko se u društvu ogriši o ta pravila rad tog mora snositi posledice. U stvarnosti život, ipak, u svem nemož bit uramljen u nika napisana pravila, pa često dolazi do tog da u svakidašnjici jedni drugima otežavaju, zagorčavaju život. Da do tog ne bi dolazilo, postoje običajno nastala i napisana pravila bon-tona (3). O ovom mož sa tušta primera kontat i pisat jel je s njima brimenita svakidašnjica.

Mene je na ovo pisanje potako nedavni događaj kojem sam nehotice bio svidok. Na vidljivo obiluženom pešačkom prilazu jedan mladić je iđuci zagledo novine i, po ocni dolazećeg vozača, ko da se otezo. Vozač je moro malko usporit, stao je s autom i zdravo jogunasto (4) se okomio na mladića s takim prostačkim izrazima kaci se ne mogu čut ni u najzabačenijoj drumskoj mijani u svađi narakijani pijandura. Mladić ga je pogledo zabezeknuto, a tribalo mu je vrimena dok nije svatio šta ga je snašlo - izvinio mu se, na to se vozač još više razbisnio pa je nastavio vriđat mladića izrazima na kojima bi mu pozavidio i kadgodašnji austro-ugarski husarski kaplar.

U opisanom slučaju prisuđivanje u ponašanju uzo je na se čovik koji svoj prostakluk nije moro pokazivat, jel je on bio vidljiv i po njegovom izgledu. Vozač nije bio ni malo uviđavan što se dotični mladić malko zaboravio - zaokupljen svojim mislima. Ne triba pravdat mladića koji se otezo na prilazu, to njegovo ponašanje nije lipo, smeto je drugom čoviku. Kojekaki sitni svaki-dašnji smetnji skoro svako od nas, s vrimena na vrime, pokaže prema drugom. Al ako je "krivac" uljudan, onda će se za to ispričat i paštrit da to ne ponovi, drugi će mu to oprostiti i svaki će otić svojim putom ko da se ništa nije desilo. Rad tog nema opravdanja za vozača koji je bio prisuditelj u opisanom slučaju, napose ne na taki prostakluk i uvride, na koje bi mu kogod na njegov nalik, a ako je nuz to još i tukadžija (5), uzvratilo sličnim ričima - i čuškama.

O ovom ne bi piso da ne žalim za nestalim odnosima u kaku su živili naši preci u društvu koje je ostalo čvrsto sve do II. svitskog rata. Ondašnje odnose sam upozno na salašu u osnovnoj škuli života, kad su ljudi živili načinom ko i njevi preci prija stotinu i više godina. Ondašnje odranjivanje dice bilo je utemeljeno na čvrstoj viri iz koje su skoro svi brez razlike crpili obilje kriposti, koje su većinom smišljeno iskrivljene i potiskivane

u posliratnom društvu, rad čega smo dospili na najnižu pričagu visoki listava napridni društava. Kad su se naši preci našli u prilici da moradu uzvratit il se usprotivit kakoj nanetj njim smetnji il nepravdi, paštrili su se da to raščiste lipim, izabranim ričima, kloneći se neprimerenog uzvraćanja, zato jel su prid sobom imali Isusovo učenje, na koje su podsicani svetom knjigom (6), u crkvi u nediljnim pridikama; svakidašnjim molitvama, brez koji nisu ustajali, ili, legali... Potvrdu ovog nosim jednom uspominom iz ditinjstva. Mojoj majki je na bajmačkoj hetiji (7) jedan pijandura brez ikake potrebe nano prostačku uvridu, na čeg se majka prikstila i uzvratila: "A, fala Ti, Bože, što nisam taka!" i očla dalje svojim putom.

Od onda je prošlo više od po vika, a ja se ti riči sićam ko da sam ji malopre čuo. Lipota i dubina te misli, ti u toj prilici izušćeni

riči jedne jedva pismene starice, mogu posramit tušta nas kad katkad, možda, nepromišljeno uzvratimo na nanetu nam kaku nepravdu, smetnju, uvridu... Ove riči mi se često vrzmaju u glavi, a vrimenom sam ubardo da moja majka nije nigdi pročitala kako triba postupit u ovakoj prilici, već je to iznela iz svog svaćanja oblikovanog u škuli života. One su joj najedared izronile iz dna duše brimenite kripostima u kojima je poranjeno sve šta čovika čini čovikom. Da ne bude zabune, moja

majka nije bila ni u čem posebna žena, bila je samo prosična u društvu koje je bilo najvećim dilom od taki ljudi. Život u ondašnjem društvu je i zato bio ugodniji od današnjeg jel su ritki bili ljudi koji nisu bili taki, za razliku od današnjeg kad su ritki oni koji su nalik našim precima.

Ovo je divan primer kad se na uvridu nije uzvratilo uvridom, kad je ona nadvladana snagom duha, rad svaćanja da drugom za kaku krivnju bude prisuditelj jedini kojem to pravo pripada, a to je STVORITELJ - svega vidljivoga i nevidljivoga - kako Boga spominjemo u često izmoljenom Virovanju.

Naši preci nisu imali napisano kako se moraju ponašat u slučajevima koji nisu pridviđeni kakim pravilima, oni su ji imali u se uranjene, do nji su držali i prinosili ji sa kolina na kolino, a nji su obuvatili u jednoj riči: lipo - zapravo "to je lipo" el "to nije lipo". Kad su onovrimeno za koga kazli da se ne zna lipo ponašat, taj je bio zgledan, manje vridan i rad tog manje uspišan u životu, izostala mu je nužna potpora društva.

I na kraju - nenapisano pravilo lipog ponašanja naši predaka je bilo: naspram drugi ljudi su se odnosili tako kako su želili da se drugi odnose prema njima!

I ova pripovitka je jedan od piljaka (8) u mozaiku kriposti naši predaka.

Manje poznate riči:

- 1 - ubardat - upamtiti, svatiti
- 2 - Hamurabi - babilonski kralj (1729-1686 prija Krista) nama poznat i po najstarijim pisanim zakonima
- 3 - bon-ton - napisana pravila lipog ponašanja
- 4 - jogunast - tvrdoglav, razjaren
- 5 - tukadžija - čeljade koje se voli tuć
- 6 - sveta knjiga - molitvenik
- 7 - hetija - stalni nediljni pijačni dan, u Bajmaku je uvijek četvrtkom
- 8 - piljak - ugladen kamenčić

Alojzije Stantić ✍

Piše: Jakob Pfeifer

VRŠENJE EKUMENIZMA

U drugoj glavi dekreta "Unitatis redintegratio" - o EKUMENIZMU, pod naslovom "Vršenje ekumenizma", a podnaslovom - *sjedinjenje mora sve zanimati* - piše ovako: "Briga za obnovu jedinstva tiče se sveukupne Crkve, kako vjernika tako i pastira, i svakog pojedinoga od njih obvezuje prema njegovim mogućnostima, bilo to u svagdašnjem kršćanskom životu ili teološkim i povijesnim istraživanjima. Ova briga, na neki način, očituje bratsku povezanost koja već postoji među svim kršćanima i vodi u puno i savršeno jedinstvo prema Božjoj dobrohotnosti."

Osim molitvom, osobnom ili zajedničkom, i ekumenskim djelovanjem odgovaramo na molitvu samoga Isusa te tako izvršavamo svoju kršćansku obavezu, kako je gore navedeno. Na to nas poziva i Sveti Otac Ivan Pavao II. i primjerom pokazuje gdje god ima priliku; dekret II. vatikanskog sabora o EKUMENIZMU, potpisan još 1964. godine, preporuča i poziva na: *Obnovu Crkve; Obraćanje srca; Uzajamno poznavanje među braćom; Ekumenski odgoj; Način izražavanja i izlaganja nauke vjere; Suradnju s rastavljenom braćom.*

Ovoga puta poseban naglasak stavljamo na *Uzajamno poznavanje među braćom*. To znači da je potrebno upoznati duh rastavljene braće i to činiti po istini i s dobrohotnošću. Potrebno je da katolici bolje upoznaju nauku i povijest, duhovni i bogoštovni život i kulturu braće s kojom žive.

Navedeni dekret o ekumenizmu kaže: "Teologija i druge znanstvene, osobito povijesne grane moraju se predavati i pod ekumenskim vidom, da bi sve točnije odgovarale stvarnoj istini. Jer, jako je važno da budući pastiri i svećenici budu potkovani u ovako točno razrađenoj teologiji, ne polemički, osobito ne u onome što se tiče odnosa rastavljene braće prema Katoličkoj Crkvi."

Naime, od svećenika, duhovnih pastira, koji su na terenu, najviše zavisi duhovni odgoj vjernika a, naravno, onda i ekumensko razumijevanje i prihvaćanje drugih. Jer oni koji nisu "s nama", ne mora značiti da su protiv nas; kako su se i apostoli tužili Isusu. On im je odgovorio da se ne boje, jer bez Njega ne može nitko dobro činiti. Ta On je začetnik i pokretač svakoga dobra.

"... s tim se zapravo vraćamo na izvorni smisao pojma koji se, ko zna zbog čega sve, često zaboravlja, na smisao sadržan u Hristovoj prvosveštenskoj molitvi koju kazuje Jovan u 17,21; i koja se svodi na *ut unum sint* - 'da svi jedno budu'; to jedinstvo nije jedinstvo kolektivističkog krda, već jedinstvo slobodnih ličnosti" (Iz knjige Mirka Đorđevića: ZNACI VREMENA, Enigma ekumenizma, str. 111).

Zato:

"Ekumenizam nije popuštanje u vjeri, odricanje vlastite prošlosti ni skrivanje vjerskih razlika.

Ekumenizam je skupni napor kršćana za dubljim poznavanjem vlastite baštine i poštivanjem tuđih vjerskih vrednota.

Ekumenizam nije nadmudrivanje pametnijih.

Ekumenizam je razgovor među kršćanima na "ravnoj nozi".

Ekumenizam nije osuda drugih što nisu znali ili nisu mogli ostati zajedno.

Ekumenizam je ostvarivanje želje Isusove "da svi budu jedno".

Ekumenizam je stvarnost osuđena na uspjeh, jer je Isus za to molio: Oče, da svi budu jedno." (Preuzeto dijelom iz: BLAGOVEST, 12/1998)

Piše: Bela Stantić

MEĐUNARODNA GODINA STARIH

Međunarodna zajednica proglasila je predzadnju godinu u ovom drugom tisućljeću, tj. 1999., GODINOM STARIH. Uvjeren sam, bit će to na opću radost starih i bolesnih. A upravo oni predstavljaju većinu stanovništva kod nas i u cijeloj Europi, osim rijetkih iznimaka. To potvrđuju i naše crkvene statistike iz godine u godinu. Izumiremo!

No, to nam ne daje pravo na diskriminaciju starih osoba. Nisu stari krivi što su ostarjeli! Nisu oni krivi što moraju doživjeti starost i okusiti gorčinu treće dobi koja sa sobom, najčešće, nosi i bolest i sve druge poteškoće koje prate starost.

Ako hoćemo biti iskreni, moramo priznati da je starost najteže razdoblje ljudskog zemaljskog življenja. Kad mi kršćani to usporedimo s Isusovim zemaljskim životom, kažemo da je to razdoblje Kristove razapetosti na križu. Evo zašto. Fizički, tjelesno gledano - ono što smo u mladosti imali zdravo (ruke, noge, oči, uši, živci, srce...) u starosti pomalo otkazuje a kod mnogih i potpuno otkaže. To starim osobama pada jako teško. Nekada su mogli, sad više puno toga ne mogu. Sad im je potrebna pomoć drugih. Te pomoći najčešće nema ili je nema u onoj mjeri u kojoj bi trebala ili koliko je stari očekuju. Stoga im to stvara velike muke. Duševno ili psihički gledano također se događaju promjene na gore: razum klone, volja slabi i nije lako držati u vlasti sebe i svoje prohtjeve, potrebe, napasti, boli... Jedna od specifičnih staračkih žrtava jeste odužiranje. Čovjeku koji je u životu radio i stvarao s puno volje i ljubavi, potrebno je puno snage i milosti da shvati i prihvati da više ne može tako. Čovjek koji je bio zauzet i maksimalno angažiran, sad mora očekivati od drugog da mu doda hranu, lijek, štap itd. Takvim ljudima je to neka vrsta poniženja. Ako još tu pomoć ne dobivaju od djece za koju su sve dali i sve učinili - to silno boli. Kako im je tek kad ih vlastita djeca presele iz njihove sobe negdje u dvorišnu zgradu. Ne tako rijetko u neku "komaru", gdje jednom dnevno na tacni dobiju svoje sljedovanje hrane?! Isto tako teško doživljavaju svoj odlazak u domove za stare i bolesne gdje moraju na svakom koraku slušati kako oko njih stenju, kukaju i plaču i tako danomice gledaju ono što i njih čeka. Uz sve to pridolazi i jedna stalna mora - pomisao: UMRIJET ĆU! Još je gore kad se zbog bolesti ili duboke starosti smrt približava i kad se već vidi na pragu. Pa i samim vjernicima je teško prihvatiti smrt! To je uzrok tolikih prijevremenih smrti samoubojstvom ili eutanazijom. Znamo. I Gospodin Isus se krvavo znojio pred svoju smrt. On je molio Oca: "Oče, ako je moguće, neka me mimoide ovaj kalež. Ali, ne moja, nego Tvoja volja neka bude" (Mt 26,42). Na taj način se Isus solidarizirao sa starima i bolesnima koji se moraju suočiti s tim zadnjim činom svakog čovjeka na zemlji.

Dok ovo pišem, u prvom redu imam pred očima stare i bolesne vjernike-kršćane katolike. Oni nisu isto što i stari i bolesni nevjernici. Ako ikada ima smisla biti vjernik, onda je to upravo u starosti i bolesti. Zašto? Jer nam vjera Kristu Bogu otvara vrata nade u konačno ispunjenje svega što nam je obećano i u što mi čvrsto vjerujemo. Za Krista, a onda i za vjernika, to nije samo neka lažna utjeha, nego je to stvarnost koja se obistinjuje upravo sad kad prestaje zemaljsko, a počinje nebesko. Evo samo nekih Isusovih riječi koje stari i bolesni trebaju primijeniti baš na sebe: "Blago milosrdnima... Blago progonjenima... Blago vama kad vas pogrde...!" Možemo slobodno dodati: Blago vama kad ste strpljivi u starosti, kad ste oprostili svojoj djeci, kad prikazujete svoje boli i patnje za spas svoje djece...! A onda dodajmo Isusov zaključak: "RADUJTE SE I KLIČITE: VELIKA JE PLAČA VAŠA NA NEBESIMA!" (Mt 5,12).

Ili, sjetimo se opet Isusovih riječi što ih prije svoje muke upućuje učenicima: "U kući Oca mojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: Idem pripremiti vam mjesto? Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja" (Iv 14,2-3).

Za nas vjernike je istina što govori Isus kad ovako moli: "Oče, hoću da i oni koje si mi dao budu gdje sam ja..." (Iv 17,24).

Za razliku od nevjernika, mi vjernici možemo poput svetog Pavla klicati: "GDJE JE SMRTI POBJEDA TVOJA?... Hvala Bogu koji nam daje pobjedu po Gospodinu našem Isusu Kristu..." (1 Kor 15,55-57).

SOMBORSKA ŽUPNA CRKVA BISER FRANJEVAČKOG GRADITELJSTVA

Što su franjevci ostavili Somborcima?

Osim duhovnih vrijednosti i svoga samoprijegornog višestoljetnog rada, zadužili su somborski franjevci svoj grad i najljepšom katoličkom baroknom crkvom u Bačkoj. Nažalost, 31. listopada 1781. godine morali su somborskim katolicima oglasiti na hrvatskom i njemačkom jeziku da im istoga dana prestaje župnička jurisdikcija. Na Svi sveti 1781. somborska župa je dobila prvog župnika iz redova svjetovnih svećenika. Na čelo župe kalačko-bački nadbiskup je postavio sončanskog župnika Stjepana Jagodića. Uživao je ugled pobožnog, blagog i uzornog svećenika. Rođen je u Kaptolu, u današnjoj Požeškoj biskupiji u Hrvatskoj. Ustoličen je u, i danas postojećoj, kapeli svetoga Roka u groblju. Samo je tri godine župnikovao u gradu. Imao je 61 godinu kad je umro. Sahranjen je 29. srpnja 1784. godine u kriptu franjevačke (danas župne) crkve. Elegantna crkva i samostan su još samo dvije godine bili franjevački. Samostan je 17. srpnja 1786. raspušten, a imali su ga podijeliti Bačko-Bodroška županija i župnik. Franjevci su za crkvu dobili 30.000 forinti, dok su župljani ostali dužni svojim bivšim dušobrižnicima još 15.000. Ono što su franjevci ostavili gradu i Crkvi nikada neće biti isplaćeno.

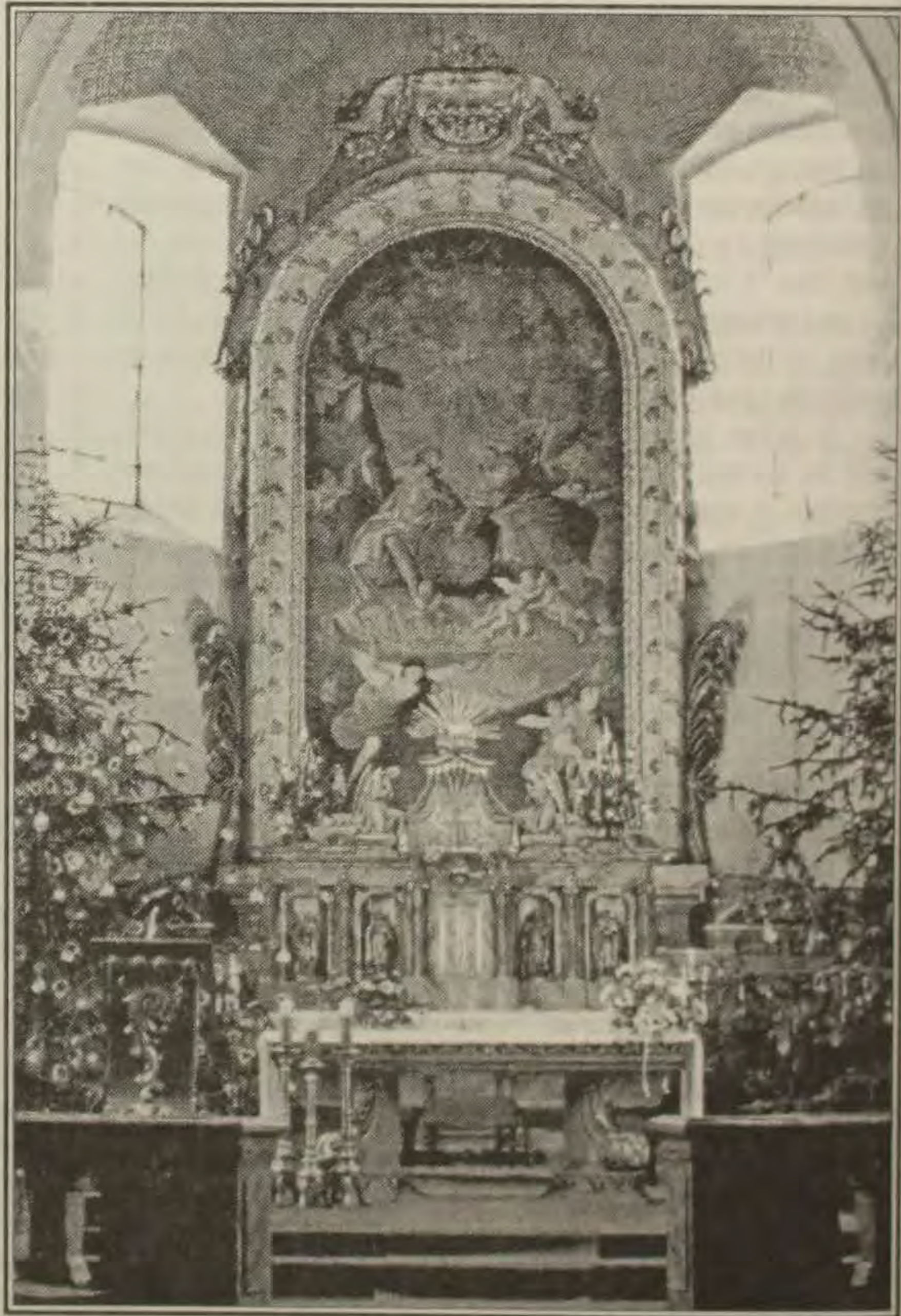
Gradnja crkve od 1752. do 1762. i njezin ukras

Kamen temeljac za somborsku crkvu Presvetog Trojstva položen je 24. lipnja 1752. godine. Tada je župnik bio fra Emerik Buday. Dalje su se smjenjivali: fra Ferdo Lipljanić, Petar Komaričić, Marko Žličar. U gradnji se najviše istakao župnik Tedej Hegedús. On je doživio i 1762. godinu, kada je crkva blagoslovljena. Zvonik je dovršen 1769. godine. Tada su u zvoniku već bila četiri zvona. Za tri znademo i darovatelje: Jakov Bokerović, Antun Menešković i župljani. Godine 1770. grom udari u zvonik, razbije vrata na koru, spali pozlatu na oltaru sv. Franje, razbije i raspelo nad sakristijom. Svoj današnji izgled dobio je somborski toranj tek u prošlom stoljeću. Kripta župne crkve je dovršena još 1762. godine. U kriptu se ulazilo iz crkve sve do 1776. godine, kad je otvoren ulaz iz samostanskog vrta. Prvi je u nju sahranjen Marko Bogešić. Godine 1782. kraljevskom naredbom su svi posmrtni ostaci sasuti u jednu zajedničku grobnicu na sjevernoj strani kripe.

Oltari, orgulje i propovjedaonica

Najljepši ukras somborske župne crkve, najkitnjastiji njezin oltar je oltar svetoga Franje. Dvršen je 17. rujna 1769. godine. Maljanje crkve i nekoliko novih prozora dovršeno je 1770. godine. Oltari svete Ane i svetoga Josipa stoje još od 1778. godine, kad ih je dao podići neumorni župnik fra Tedej. Cijelih godinu dana radio je umjetnik na zacijelo najljepšoj propovjedaonici u Bačkoj. Darove za propovjedaonicu skupio je fra Bono Mihalović, dobrim dijelom među hrvatskim seljacima. Propovjedaonica krase crkvu od 1779. godine. Najmarkantnija umjetnina u crkvi je ipak veličanstvena slika glavnoga oltara. Ta

slika ispunja cijelu apsidu svetišta. Djelo je slikara Pavla Kronowettera, a blagoslovio ju je gvardijan fra Petar Novak 31. svibnja 1784. godine. U crkvi više nema 1782. godine nabavljene slike svetog Izidora i Vendelina. Taj su oltar podigli ratari u čast svojih svetih zaštitnika, a bio je posljednji u redu pomoćnih oltara. Na tom je mjestu sada ili oltar Srca Isusova ili Lurdske Gospe. 1784. godine je na dražbi u Kalači slikar Kronowetter kupio sliku svete Obitelji, koja je bila naslikana u 17. stoljeću u Rimu. Ni te slike više nema. Godine 1785. dobila je crkva i danas postojeću Kronowetterovu sliku svetog Ivana Nepomukog. Svojom ljepotom se ističu slike svetoga Antuna i Blažene Djevice Marije. Orgulje su u Sombor stigle 21. studenog 1771. godine iz Budima Dunavom do Bezdana, a onda su kolima prevežene do crkve. Mjesec dana kasnije, 21. prosinca 1771. godine čuli su Somborci prvi put orgulje. 1772. godine su orgulje obojene i konačno ugođene. Samostanska je blagajna bila prazna. Fra Augustin Stopić iz Sonte posudio je somborskom župniku 450 forinti. Nije ih morao vratiti, nego su mu Sončani darovali još 50 forinti za pozlatu. Kor je krasila bogata rezbarena ograda. Slična ograda je sačuvana još u bačkoj franjevačkoj crkvi. Tako su svjetovni svećenici u Somboru dobili od franjevaca potpuno dovršenu crkvu.

Glavni oltar u crkvi Presvetog Trojstva u Somboru

Što je to iscjeliteljska metoda "reika"?

Želio bih saznati nešto više o nekakvoj japanskoj iscjeliteljskoj metodi po imenu "reiki" koja s pomoću kozmičke energije pomaže u liječenju raznih bolesti i olakšava tegobe. Sve se više mladih bavi time i taj "reiki" postaje sve popularniji i poznatiji po Zagrebu i šire u Hrvatskoj. Govori se kako to nije religija, a zove se, uz kozmičku, još i božanska i univerzalna energija.

Neki moji kolege to rade i vrlo su zadovoljni postignutim rezultatima u iscjeljivanju. Moj cimer iz sobe bavi se time pa sam pristao da mi daje tretmane "reikija". Moram priznati da mi je pomogao kod moje teške bolesti plućne astme, oštećene jetre i iskrivljene kralježnice od čega dugo patim, pri čemu mi medicina nije mogla pomoći. Neusporedivo mi je bolje. U to stvarno vjerujem.

Želio bih se i ja time baviti, ali mi tu nešto ne miriše dobro. On priznaje nekakvo načelo "karme", reinkarnaciju i sve ostalo što meni nije prihvatljivo kao katoliku. On neće jesti meso jer smatra da je to ubijanje, a Bog je ubijanje zabranio. Ja smatram da su takvi stavovi pomalo blesavi, ali mi se sviđa metoda koju provodi polaganjem ruku iz kojih ide energija koju je pozvao iz svemira. Da bi to mogao, morao je ići na tečaj i dobiti inicijaciju, tako da može kanalizirati energiju u svoje ruke.

Malo je neobično, ali ako ima učinka u liječenju, u što sam se uvjerio, smije li se to?

Molio bih o tome komentar. Ja inače studiram elektrotehniku kao i moj cimer "reikist". Uz pozdrav, s poštovanjem, student B. Z.

Profesor na Papinskom sveučilištu Gregoriana Michael Fuss, priznati stručnjak za budizam i nove religiozne pokrete, smatra da je riječ o pukoj izmišljotini vjerojatno jedne od dviju žena na čelu dviju glavnih organizacija reikija: velikog meštra Barbare W. Ray - na čelu organizacije AIR, ili velikog meštra Takata Sensei - na čelu organizacije RA. Postoji već i čitavo "stablo" nasljeđa od tog legendarnog valjda nikada postojećeg dr. Usuija. No i tu su različite hipoteze. Jedna je od njih sljedeća: dr. Usui je "posvetio" velikog meštra reikija dr. Hyashija, Hyashi je posvetio velikog meštra gospođu Takata, Takata je posvetila dvadeset i jednog velikog meštra, od kojih je jedan Barbara W. Ray.

O ČEMU JE RIJEČ?

Riječ je o golemoj prijevari, a na temelju nekih prirodnih elemenata. "Reiki" naveliko grabi, osobito one koji napuštaju Katoličku Crkvu, jer da su Božje zapovijedi "preteške". U zamku upadaju i mnogi neupućeni mladi. Propagatori reikija prijevarno tvrde da to nije "nova religija", "nova sekta" ili "paranormalni sistem", jer žele sakriti istinu. Zapravo je riječ o jednoj novoj i posebnoj "školi" unutar svjetskog pokreta **New Agea (Novog doba)**, koji "proriče" novu kulturu za novu generaciju u trećem tisućljeću u znaku "Vodenjaka", jer da je stara kultura u znaku "Riba" neuspjela i propala. Želi se stvoriti nov čovjek s novim načinom mišljenja, novom literaturom, glazbom, pjesmama, filmovima, videom, napose preko Interneta, s novom politikom, ekonomijom itd; - naprosto, "novi humanizam" bez Boga, temeljen isključivo na čovjeku, kako ga oni projektiraju. Osobnog Boga nema, dok se priznaje "kozmička energija" kojoj treba sve zahvaliti. Nitko se ne pita odakle energija. Utjelovljeni Sin Božji - Spasitelj svijeta, njegova Crkva, vjerske i moralne katoličke istine: sve treba srušiti. Mnogi neupućeni, bez promišljanja, odlučuju se protiv Boga. (o tome isti autor piše u *Glasniku SIM*, 3/1998, str. 96-97: *Što misliti o pokretu "Novo Doba"?*).

"Reiki" je spletko umiješana od mnogih elemenata. Treba dobro lučiti dvije stvari. 1) "Kozmička energija" po sebi je prirodna datost kao i elektromagnetski valovi. 2) Ali zašto je liječenje "kozmičkom energijom" spojeno s "tri" ili "sedam" stupnjeva inicijacijskih obreda i s čitavom serijom raznih "reiki-konfesija" (to je njihov izraz!), međusobnih rivala - kao "Reiki Alliance - RA" i "American International Reiki Association AIRA", od kojih svaka za sebe tvrdi da je "izvorno čista nauka doktora Mikaoa Usuija"?

ODAKLE DOLAZI

"Reiki" se predstavlja japanskog porijekla, a pomiješana je s reinkarnacijom, što je apsurdno za Japance nebudiste. Oni ne naučavaju reinkarnaciju nego štiju svoje pretke. Tko je začetnik današnjeg oblika reikija? Postoje razne priče (legende) koje se međusobno ne slažu. Jedna od tih kaže da će to biti kršćanski, a po drugima čak katolički "monah", imenom dr. Mikao Usui. Htjelo se pokazati "znanstvenu utemeljenost" reikija pa legenda kaže da je on potkraj 19. st., po drugima krajem 18. stoljeća, živio u Kyotu i istraživao Isusova čudesa nad bolesnicima (zgodno: čak vezanje reikija s Isusom!), zatim da je prešao na sveučilište u Chicago (što je ondje radio, priča ne kaže jasno), da se vratio u Japan i dao na studij budističkih izvora (odatle elementi budističkog tipa reinkarnacije), pa da je za vrijeme te pouke i svršetkom trotjednog posta imao "viđenje" o formuli na koji način treba upotrebljavati "univerzalnu kozmičku energiju" (tako je prirodnu energiju trebalo povezati s tim izmišljenim "prorokom" i "čudotvorcem"), napokon da je Usui umro 1929, a po drugoj verziji 1930, ili desetak godina prije.

Trebalo je, naime, opravdati "metodu liječenja" reikijem. Prema rezultatima ozbiljnih istraživanja ista osoba nije povijesna ličnost.

ELEMENTI UČENJA

Reiki se predstavlja kao "sveopća životna energija", "sveobuhvatna i sveprožimajuća životna sila", čak kao "božanska sila". Ona je svima pristupačna, ali isključivo unutar metode reikija (tu je zamka!). Slog "ki" japanska je primjena kinesko-taoističkog "chi", a ondje znači "životna energija", "životna snaga", "kozmički duh" koji prožima i oživljava sve stvari, "srž stvari", "božanska iskra u čovjeku", pa je istovjetan s "praenergijom", "bioenergijom", s "pranom" (životnim dahom), sa "svjetlom" itd. Eto: panteističko-budistička zamjena za osobnog Boga.

Slog "rei" nema tako jasnog značenja. "Reiki", dakle, omogućuje pristup "transcendentalnoj, sveopćoj energiji u nama i njenom zračenju kroz naše ruke na nas same, na druge, na životinje, biljke i stvari". "Reiki" metoda je, kao i mnoge druge "iscjeljujuće religije", usmjerena na tehniku i praksu liječenja, ne na teoriju.

Inicijacija se provodi u tri, pet ili sedam stupnjeva. Najviše se govori o prvim trima. Prvi stupanj događa se u seminaru potkraj tjedna ili u četiri susljedne večeri, svaki put s "posvetom". Plaća se više stotina DEM, čime se dotični osposobljava za prenošenje reiki-energije polaganjem ruku na sebe i na druge. Drugi stupanj postiže se tečajem od više dana, stoji i više od tisuću DEM, a omogućuje posredovanje ozdravljenja mentalnom metodom (vjerojatno sugestijom i autosugestijom) "liječenja na daljinu", primjenom nekih tajnih "simbola" i ezoterično-magijskih elemenata. Trećim stupnjem, nakon duljeg sudjelovanja s mešтром, a stoji više od 10.000 dolara (!), postiže se pravo druge "posvećivati", također spojeno s odgovarajućom svotom. Primjena "reikija" odnosi se na različite psihičke i tjelesne bolesti. Tako "energija svjetla" metodom "reikija" postaje neki "mlaz svjetla" ili "mlaz ljubavi" da se "ozrače" važni dijelovi tijela: glava, prsa, trbuh, leđa itd., u svrhu ozdravljenja od mnogih fizičkih i psihičkih bolesti, kadšto s dugotrajnom "terapijom".

Reinhart Hummel, jedan od stručnjaka u pitanju "reikija", kršćansku poniznu molitvu za ozdravljenje, upravljenu osobnom Bogu, s pravom predpostavlja ovoj ozdravljajućoj kozmičkoj energiji, koju je, uostalom, Bog stvorio. Ali "metoda reiki" unutar svojega panteističko-budističkog i ezoterično-magijskog sustava, koja obećava Novo doba (New Age) za "novi svijet bez boli i trpljenja", "novi humanizam", što nije daleko od temeljnih masonskih teza, bitno se protivi katoličkoj vjeri. Isus je ozdravljao riječju, ne "mlazom svjetla" unutar nekoga opskurnog sustava. Sv. Jakov (5,13-16) hvali molitvu za bolesnike, na čemu se temelji i sakrament sv. ulja. Kršćanstvo je uvijek promicalo napredak zdrave medicine. Kad bi, dakle, liječenje prirodnom energijom bilo izvan svih tih mračnih obreda i nastranih učenja, ne bismo imali ništa protiv. Ali svjesno i hotimično sudjelovanje u okviru tih metoda vodi otpadu (apostaziji) od prave vjere, Krista i Crkve, prema tome, dužni smo ga izbjegavati pod težak grijeh.

/usp. Glasnik SIM, 12/1998/

Ivan Fuček

ISTINITA PRIPOVIJEST

"Bio jednom jedan čovjek - kralj - vojskovođa..." Tako slično započinju mnoge narodne "priče". U sljedećem opisu neće biti govora o izmišljenoj narodnoj pripovijetki. Tu ćemo otkriti istinitu pripovijest jedne od mnogih naših obitelji. A moglo bi se sročiti još puno sličnih

priča o našim kršćanskim, onim patrijarhalnim ili i suvremenim obiteljima mlađih brakova koji su kršćanski orijentirani.

"Čovjek" o kojemu će se ovdje nešto reći nije bio KRALJ koji bi mogao dijeliti imanja i plemstva. Bio je to seljak, Grgo - sin Stipana Kujundžića, a ostavio je svome narodu u baštinu veliko potomstvo svojih sinova i kćeri, izvršujući onu prvu Stvoriteljevu zapovijed iz Raja zemaljskog - "Množite se i napučite zemlju!" U svoje vrijeme oženio je vrijednu djevojku Katu Francišković. Skromno su započeli obiteljski život i rađali djecu kako je Bog davao. Ali tu njihovu tihu sreću prekinuo je II. svjetski rat, 1941. godine. Grgo je s ostalim mladićima morao na Frontu; a onda je dospio u Rusiju na robiju... Vrativši se iz ropstva našao je kod kuće svoju vjernu ženu Katu bolesnu od tuberkuloze i oko nje četvero zdrave dječice. Ubrzo je Mama podlegla toj, onda gotovo neizlječivoj bolesti. A mladi "bačo" ostao sa svojih četvero siročića, bez matere...

No, Gospodin se očinski pobrinuo. Grgo je naišao na pobožnu, zrelu djevojku Etelu istoga prezimena, koja je pošla za njega i ozbiljno preuzela majčinsku brigu za njegovu siročad. Naravno, kršćanski otac nije ostao na tome. Uz dobru vjernicu Etelu obitelj je rasla brojem i srećom. Rađali se dječaci i djevojčice i punili kuću. Od svih rođenih od nove Mame ostalo ih je živih i zdravih 11. Dodajmo onih četvero, eto nam petnaestero djece: Janja, Liza, Doca, Grgo, Krešo, Anica, Stipan, Đula, Antun, Marica, Joso, Gabriel, Lozija, Slavica, i Tomica.

Glavna briga roditelja "trećoredaca" bila je postaviti svoju djecu na noge i odgojiti ih u strahu Božjem za dobre ljude. Nije sve uvijek išlo lako. Ali oni su ustrajali. Njihov "bačo" Grgo naučio je svu djecu težačkim poslovima. Ali, dopustio je da uz to izaberu i zanimanje koje sami žele. Tako su svi završili neku školu ili zanat te postali korisni građani u raznim strukama. U zrelih godinama poženili se i pouđavali te stvorili nova obiteljska gnijezda za samostalan život. Prošle godine slavili su vjenčanje najmlađeg svoga brata Tomislava zvanog Matiša. Eto, opet 13 novih obitelji za naš narod. Jedan od njihove braće - Josip - odlučio se za duhovni stalež. Postao je svećenik i sada revno radi kao župnik u Vajskoj. Svi ga poštuju i rado se kod njega okupljaju kad je za to prilika. A oko svoje Mame - "majke Etele", da i ne kažem.

Mogao bi netko upitati: A što je s petnaestim članom Grgine obitelji? To je upravo glavno lice ove duge priče. Njihova najstarija SEKA - Janja, pomagala je dugo svom ocu u teškim poslovima zemljoradnje. A dijelila je i brigu nove Mame u odgoju mlađe djece. Kad je Janja vidjela da su već ponarasi drugi koji Baći mogu pomoći, odlučila ona poći na područje šire ljudske obitelji: Raditi na župi! Pošla je na njihovu rodnu župu - u MALU BOSNU. Tu je dugi niz godina pomagala u crkvi i oko crkve. A s ljubavlju se žrtvovala i u malom gospodarstvu biskupijskog sjemeništa. To joj je bio dragi apostolat: pomagati pripravnicima za svećenike...

Među pripravnicima bio je od vremena na vrijeme i po koji mladić baš iz njezine župe. Tako se s današnjim svojim župnikom još prije ređenja "nagodila" da će mu - kad postane župnik - biti domaćica. I eto, već pet godina ona ostvaruje to svoje zadano obećanje na župi sv. Roka u Subotici. Marljivo kuha, sprema, otvara vrata, prima goste, odgovara na telefonske pozive i drugo. Ali, priznala je, od svega joj je najdraže raditi u vrtu, njegovati ruže, tulipane i drugo cvijeće koje joj lijepo uspijeva...

Tako stigismo i do raspleta ove životne pripovijesti. Okupljaju se članovi ove velike obitelji često: na rođendanima, imendanima, krštenjima, vjenčanjima... Često je s njima i Janja. I oni k njoj navraćaju. Ali još nikada nisu bili svi. Jednoga dana obeća župnik njoj i nekima od njezinih da će ih sve pozvati na njezin imendan. I bi tako. Za spomendan sv. Agneze došli oni svi. I "veliki" i "mali". Slavlje je započelo sv. misom u crkvi, koja je bila još sva u božićnom ambijentu. Sv. misu je služio i propovijedao mons. Marko Forgić, njezin bivši župnik u Maloj Bosni. Uz njega su bili u konceleciji domaći župnik Andrija Anišić i njezin voljeni brat Josip. Tko sretniji od Janje!

Ispunjeni srećom radi susreta s Isusom u sv. pričesti i međusobno, izlazili su gosti iz crkve upravo kad je zvono javljalo na Gospin "Angelus". Na župi ih je dočekala ukrašena dvorana. Brižne domaćice žurile su se da ih počaste toplim fancima. Među uzvanicima se razvezao prijateljski i rodbinski razgovor. Vedro raspoloženje je svima godilo. Među svima najčasnija bila je MAJKA ETELA, koja je skromno, tiho ali očito zadovoljna sjedila među svojim. A svi ovi

tu su njezini! "Majka Etela koliko imate unučadi?" - upita je netko te večeri? "Imam 30 unučadi i 14 praunučadi"... Koliko će ih još biti?! "To znade samo Gospodin koji je Gospodar života..."

Bilo je na ovoj proslavi i "bliceva" i videokamera. Jer ovako nešto - dosada jedinstven skup "Kujundžićevih" - mora se zabilježiti, da se ne zaboravi! Za vrijeme večere pojavio se i tamburaši. Ubrzo zatitraše tanke žice tamburice pod vještim prstima mladih muzičara. Dok su oni svirali i pjevali, najednom se u sredini dvorane stvorilo KOLO onih najmanjih, od jedne do desetak godina. Bila je to dirljiva slika. Eto kako se priprema novo

pokoljenje zaljubljenika u narodno blago i ovu plodnu crnicu zemlju, gdje živi jedna "mala ali fina grana bunjevačkog roda, naroda hrvatskog..."

A svečarica JANJA, uvijek tiha i skromna, zahvaljujući za svaku riječ priznanja i darove kojima su je obradovali njezini, sve je to upijala u svoje srce... A pjesmom "LIJEPO IME JANJA - Bog je živio skupa s nama" njezini NAJMILIJ sve su rekli! Jer to je i zahvala i molitva i želja - za novim, sličnim susretima... **M. A.**

Još nisu svi tu...

Piše: s. Blaženka Rudić

ZNAK NA PRAGU TREĆEG TISUĆLJEĆA

U pripravi za Veliki jubilej, Crkva, pod ljubaznim pogledom Presvetog Trojstva, promatra svoj hod dug dvije tisuće godina. Crkva ujedno želi, poučena iskustvom prošlosti, skromno nazrijeti tek korak u novo tisućljeće. Na to su pozvani svi: papa, biskupi, svećenici, redovnici i redovnice, vjernici laici.

Ono što bitno spada na život Crkve kroz gotovo dva tisućljeća svakako jest redovništvo. Što je redovnički život značio u Crkvi i što se od posvećenih osoba očekuje u trećem tisućljeću? Na ova i neka druga temeljna pitanja koja prate redovničko životno opredjeljenje "Zvonik" će pokušati odgovoriti u ovoj godini te ukratko prikazati redovničke zajednice koje djeluju u našoj biskupiji.

Shvaćanje redovništva kroz povijest

Počeci redovništva sežu u treće stoljeće, kada pojedinci ili skupine žive u pustinjama posvećujući svoj život Bogu kroz molitvu, pokoru i rad. Otac zapadnog redovništva je sv. Benedikt. No, ne želim opisivati opširno povijesni razvoj redovništva, nego samo neka shvaćanja takvog načina života.

Često se redovnički život smatrao bijegom od svijeta. Svijet je previše nasrtljiv sa svojim ponudama i požudama pa odvlači čovjeka od njegova cilja. Samostanski život, odvojenost od svijeta pomažu čovjeku da se lakše usmjeri prema Bogu.

Bilo je mišljenja da je redovnički život šansa da čovjek lakše spasi vlastitu dušu. Naglašavalo se osobno spasenje, a gubio se iz vida zajedničarski element, potrebe drugih ljudi i sveopće Crkve. Zato se redovnički stalež smatrao povlaštenim jer je bilo "zagantirano" spasenje.

Svakako da je i "svijet" imao svoje mišljenje o redovništvu. Takav način života mogu izabrati samo nesposobni za život, razočarani u ljubavi i slično. Takva mišljenja su i danas prisutna.

No, povijest je pokazala da je među redovničkim osobama bilo i ima bezbroj velikana srca i uma, izvrsnih učenjaka i mislilaca, pobožnih molitelja i mistika koji su svoje sposobnosti, oduševljenje i ljubav predali Bogu i uložili na opću dobrobit Crkve i čovječanstva u cilju širenja Božjeg kraljevstva na zemlji.

Posvećeni život

Najnoviji naglasak na shvaćanje redovništva dao je papa Ivan Pavao II. u svom apostolskom pismu iz 1996. godine *Vita consecrata* - O posvećenom životu i njegovu poslanju u Crkvi i svijetu. Život darovan Bogu po zavjetovanju evanđeoskih savjeta **čistoće, siromaštva i poslušnosti** Papa naziva posvećenim životom. Posvećeni život se može živjeti u redovima i redovničkim ustanovama koje su usmjerene na kontemplativni (molitveni) život ili apostolsku djelatnost, u Društvima apostolskog života, u Svjetovnim ustanovama ili u drugim skupinama posvećenih osoba.

Papa u posvećenom životu, koji je u samom srcu Crkve, vidi znak. A znak mora biti jasan, uočljiv. Znak upućuje na nešto. Redovničko odijelo koje nose posvećene osobe jasno ih ističe među ostalima, jer je i ono znak njihova posvećenja.

Evandeoski savjeti

Biti posvećen znači pripadati isključivo Bogu. To posvećenje se događa življenjem triju evandeoskih savjeta: čistoće, siromaštva i poslušnosti. Evandeoski savjeti su dar i odraz Presvetog Trojstva. Posvećeni život svjedoči o čudesnim stvarima koje Bog izvodi u krhkoj naravi posvećenih osoba.

Čistoća posvećenih osoba svjedoči o pripadnosti Bogu nepodijeljena srca; svjedoči da Bog jedini zaslužuje svu našu ljubav i da jedini može ispuniti čežnju ljudskog srca.

Siromaštvo svjedoči da je Bog jedino čovjekovo pravo bogatstvo.

Poslušnost svjedoči oslobađajuću ljepotu sinovske, a ne ropske ovisnosti; čudesnu snagu slobode.

Bratski život

Posvećene osobe žive u zajednici. Zajedno žive i stari i mladi, osobe različitih navika i temperamenta, različitih mentaliteta i kultura. Nitko nije izabrao sebe ni druge s kojima će živjeti. Sve je pozvao Krist i ujediniio istom željom: posvetiti se Bogu. Život posvećenih osoba svjedoči o bratskom zajedništvu koje ne poznaje granica a za kojim čeznu svi ljudi.

Znak budućega života

Ljude našeg vremena uhvatila je pošast nekontroliranog uživanja u bogatstvu, tjelesnim užicima, u moći i vlasti. Zaboravljaju da "prolazi obličje ovoga svijeta". Zato su tu posvećene osobe kao znak. Siromašne, čiste i poslušne, radosne i strpljive, poručuju ljudima: Nije to sve! Mi navješćujemo pravi život, život koji dolazi; život blaženog sjedinjenja s Bogom koji jedini daje smisao ljudskom postojanju i mir svakom srcu!

Posvećene osobe su pozvane biti učitelji molitve ljudima koji traže Boga. Oni koji stalno druguju s Bogom promatrajući Njegovo lice odrazuju sjaj Njegove slave.

Čemu posvećeni život?

Nije mali broj onih koji se danas zbunjeni pitaju: "Zašto posvećeni život? Zašto prigrliti tu vrstu života budući da ima toliko toga hitnoga na području djelatne ljubavi i same evangelizacije, na što se može odgovoriti i bez preuzimanja naročitih obveza posvećenog života? Nije li možda posvećeni život neka vrsta 'rasipanja' ljudskih snaga koje se prema kriteriju uspješnosti mogu iskoristiti za veće dobro čovječanstva i Crkve?"

Pitanje korisnosti bilo je prisutno i u Isusovo vrijeme. Kad je Marija u Betaniji "rasipala" mirisnu pomast pomazujući Isusu noge, Juda je prigovorio da se to moglo korisnije upotrijebiti. A Isus je rekao: "Pusti je!"

"Onome kome je dodijeljen neprocjenjivi dar da izbližega nasljeđuje Gospodina Isusa čini se očitim da On može i mora biti ljubljen s nepodijeljenim srcem, da se Njemu može posvetiti CIJELI ŽIVOT a ne samo neki postupci, ili neki trenuci, ili neke djelatnosti."

Posvećeni život je znak preobilja dragovoljnosti, znak ljubavi darovane Gospodinu i braći i sestrama. Odatle se razliva miomiris koji ispunjava cijelu kuću Božju - Crkvu i razlijeva se na čovječanstvo.

Prema apostolskoj pobudnici Ivana Pavla II, Vita consecrata

Kafana - "Dukat"

Subotica, Preradovića 4 (u Bunjevačkom kolu)
Tel: (024) 30-136

Organizira: svadbe, rođendanska slavlja, bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI

Nedjeljom: "BUNJEVAČKA UŽNA"

Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22 sata, nedjeljom od 12 - 16 sati,
ponedjeljkom zatvoreno

vl. Jakov Letović

Posjetite knjižaru
i papirnicu

MAPA 5

u Štrosmajerovoj
ulici u Subotici!

Tel./fax: 21-311

Poljoprivredna apoteka

Nudimo vam

AgriS

Subotica

- sredstvo za zaštitu simena žita
- ostala sredstva za zaštitu bilja
- stručni savjeti

Radno vrijeme od 8 do 19 sati, a subotom od 7 do 12 sati

Prešemova ulica 37 (kod crkve sv. Jurja), Tel./fax: 556-228

BOG LJUBI VESELA DAROVATELJA

G. BLAŠKO GABRIĆ I ŠTAMPARIJA "GLOBUS"
DAROVALI SU KUNSTDRUCK PAPIR ZA KORICE "ZVONIKA"
DO KRAJA 1999. GODINE!
TOPLO ZAHVALJUJEMO!

NAMA JE DOVOLJNO DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

- SUBOTICA, Karađorđev put 2.
Telefon (danonoćno): 024 / 55-44-33
- BAJMOK, JNA 3 (u cvečari "MARIŠKA")
Telefon (danonoćno): 762-024
- PALIĆ, Jo Lajoša 18 (u cvečari "ORHIDEJA")
Telefon: 752-759
- HORGOS, Borisa Kidriča 7
Telefon (danonoćno): 792-202
- NOVI KNEŽEVAC, Maršala Tita 16
Telefon 0230 / 83 - 417

CROATIA
TROGIR

- * Luxury private apartments
- * Boat excursions
- * Vacation through all-year round
- * Lowest prices in Dalmatia

VLADO TUMBAS
travel agency partner

Vojvodina office:

Subotica

tel/fax: +381-24-556-247

Mobilphone: +36-309-287-011

Hungary office:

Szeged 6724

Garam u. 5/B-I/1

tippnet
System

Postanite prijatelj Interneta!

Predstavite svoju firmu svetu!

Izradujemo www prezentacije i držimo ih na Svetskoj mreži

Kompletna ponuda internet servisa

Subotičko čvorište je kod nas

Naučite koristiti Internet i Vi

Kurs traje 16 časova

Sve INFORMACIJE možete dobiti u našem Informativno-prodajnom centru

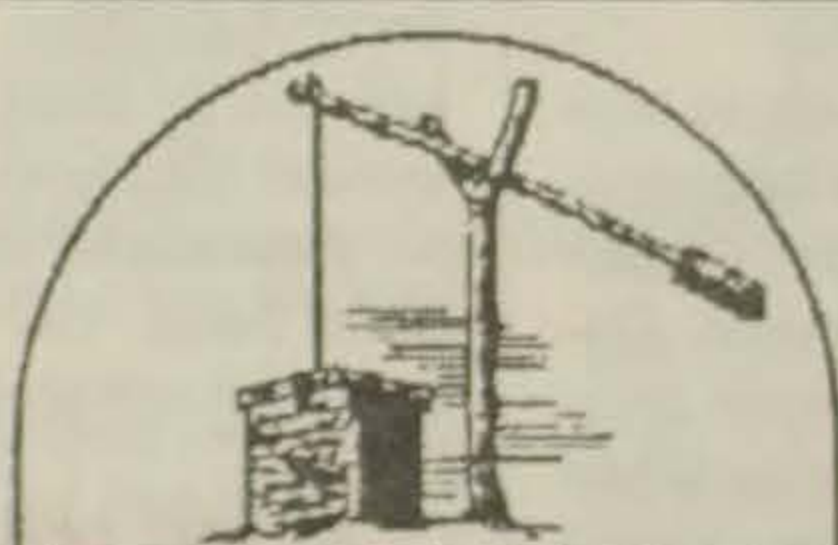
✉ BRAĆE JUGOVIĆA 5

Radno vreme: 9 - 19 sati

☎ 555-765

E-mail: admin@tippnet.co.yu

Home Page: www.tippnet.co.yu

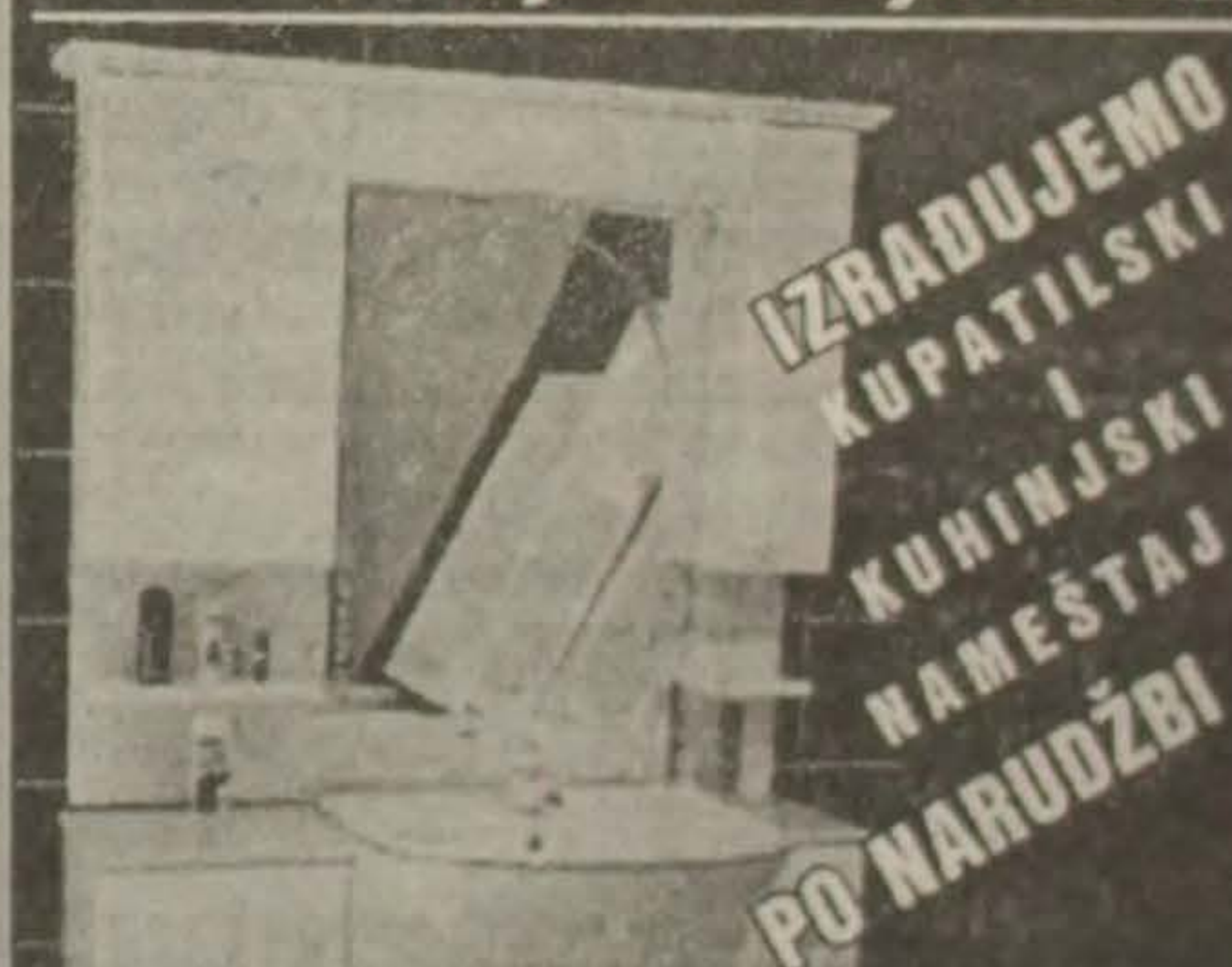
SALAŠ

ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Možete nam pisati i na
E-mail adresu:
zvonik@tippnet.co.yu

P.T.P. BANE.
...uvek, kada počnete lepe stvari.

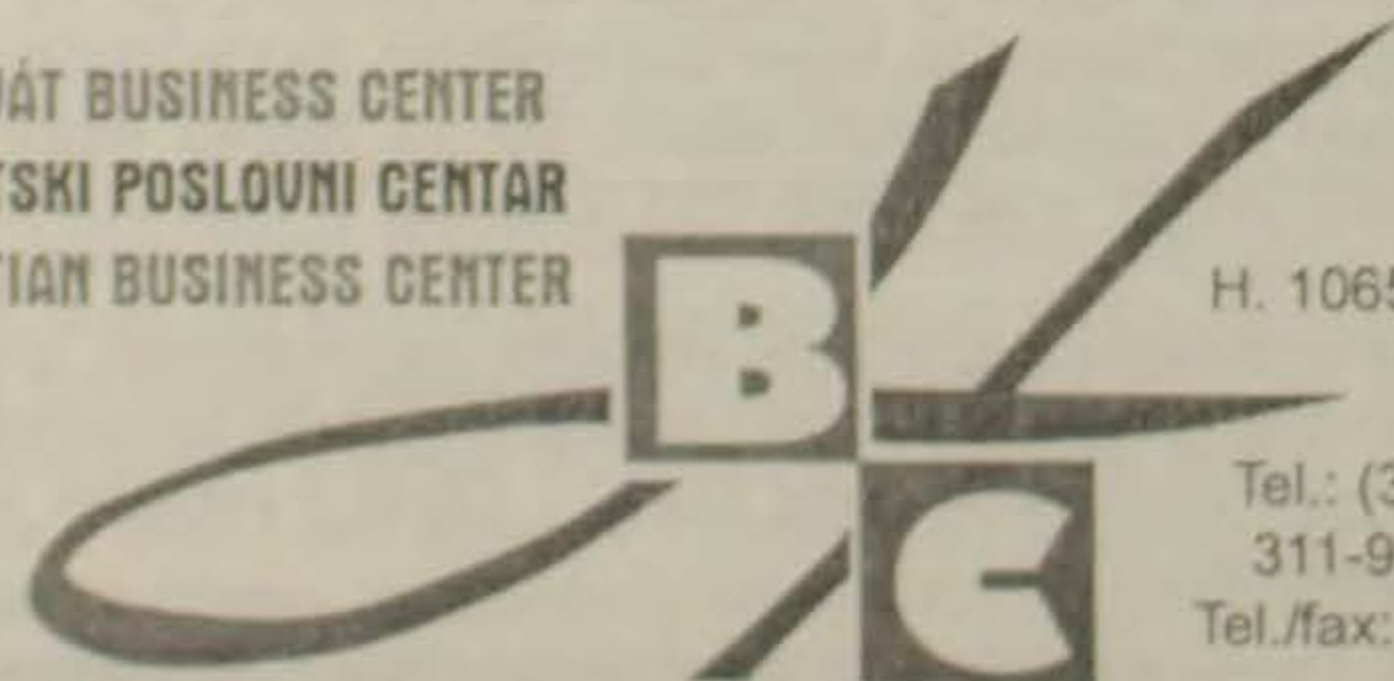

UREĐENJE ENTERIJERA

PRODAJEMO UNIVER, MEDIJAPAN, RADNE PLOČE,
ŠARKE ("LAMA"-SLOVENIJA) I SAV OSTALI PRIBOR ZA STOLARE,
PLOČICE, SANITARIJU I KOMPLETNI GRADEVINSKI MATERIJAL.

24000 SUBOTICA, Batinska 34, Tel./fax: 024/ 561-198, Tel.: 024/ 561-187

HORVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.
H. 1065 Budapest P.f. 468

Tel.: (36-1) 269-1301,
311-9200, 353-1501
Tel./fax: (36-1) 269-1300

DEVETNICA GOSPI LURDSKOJ

U franjevačkoj crkvi od 2. do 11. 02.

- u 17 sati - krunica;
- u 17,30 - sv. misa i propovijed
(propovjednici: o. Ivan Holetić, Subotica i
o. Bonaventura Duda, Zagreb)

* u katedrali ista pobožnost i u isto vrijeme
na mađarskom jeziku

- 10. 02. u okviru Devetnice Gospi Lurdskoj
- u franjevačkoj crkvi
- u 17,30 sati - biskupska misa
- 11. 02. završetak devetnice Gospi Lurdskoj
- u 17,30 sati - sv. misa u franjevačkoj crkvi (hrvatski)
- u 17,30 sati - u katedrali biskupska sv. misa i posveta
grada i biskupije Bezgrešnom Srcu
Marijinom (mađarski)

Subotica - sv. Rok
OBITELSKI SUSRETI
12. 02. u 20 sati
ŽUPSKE POKLADE

Program: kratko predavanje o značaju humora
u duhovnom životu,
igrokaz: "Ravnopravnost u braku",
druženje uz kolače i glazbu ansambla "BISERI"

POKLADNA ZABAVA MLADIH
u župi Marije Majke Crkve
13. 02. od 20 sati

Isplati se ženiti

*Jer Štamparija "Globus"
brzo kvalitetno i jeftino
štampa pozivnice
za svadbu.*

Otmara Majera 10
Telefon: (024) 551-202
553-142

SREBRNA MISA

preč. **STJEPANA BERETIĆA,**
katedralnog župnika

u katedrali bazilici sv. Terezije 14. 02. u 18 sati

17. 02. PEPELNICA - POČETAK KORIZME

uključite se u pobožnost
- KRIŽNOG PUTA -

i

- KORIZMENE PROPOVIJEDI -

DRUGO IZDANJE KNJIŽICE
"OČE NAŠ"
(PRIJEVOD JAKOBA PFEIFERA)

Narudžbe prima:
Jakob Pfeifer, Župni ured, Odžaci i "Zvonik"

SLUŠAJTE RADIO SUBOTICU PROGRAM NA HRVATSKOM JEZIKU

Svakim radnim danom od 19-20 sati

SLUŠAJTE RADIO VATIKAN

Emisija za katolike na hrvatskom jeziku
svaki dan od 19 do 19,15;

ista emisija ponavlja se ujutro od 5 do 5,15 sati

Štovani čitatelji!

*Podsjećamo vas da zbog povećanih poštanskih troškova
nismo više u mogućnosti slati "Zvonik"
onima koji nisu uplatili pretplatu.*

Godišnja pretplata u Jugoslaviji iznosi 84 dinara (bit će nam
drago ako uplatite i koji dinar za poštanske troškove).

Godišnja pretplata za inozemstvo je 30 DEM.

Pretplatnici iz Hrvatske uplaćuju protuvrijednost u kunama
poštanskom uputnicom na adresu: Gabrijela Skenderović,
Kneza Trpimira 1/3, 41320 Kutina, R. Hrvatska
Pretplatnici izvan Hrvatske mogu se na istu adresu
pretplatiti vrijednosnim čekom.

Još uvijek možete nabaviti "Subotičku Danicu"
za samo 40 dinara!

Narudžbe: Uredništvo "Zvonika"

ZVONIK, Katolički list (mjesečnik). Izdaje: Rimokatolički župni ured sv. Roka, 24000 SUBOTICA, Ivana Milutinovića 52.
Telefon: 024/554-896; E-mail: zvonik@tippnet.co.yu. Uredničko vijeće: Andrija Anišić - glavni i odgovorni urednik; Franjo
Ivanković - zamjenik glavnog i odgovornog urednika; mr. Ervin Čeliković - tehnički urednik; Katarina Čeliković - lektor i
korektor; Bernarda Kopunović - korektor; Cecilija Milanković - vinjete; Josip Anišić, Željko Augustinov, Stjepan Beretić,
Marko Forgić, Bela Gabrić, Josip Ivanković, Elizabeta Kesler, Andrija Kopilović, Grgo Kujundžić, o. Mato Miloš, Lazar
Novaković, Ivan Piuković, Blaženka Piuković, s. Blaženka Rudić, Alojzije Stantić i Branko Vaci; urednici stranice mladih:
Vesna Ivanković, Dijana Šarčević, Ivana Lazić, Ladislav Huska, Marina Kujundžić, Svetlana Sudarević, Željka Zelić. List je
registriran u Ministarstvu za informacije Republike Srbije, broj: 632-1093/94-03, 20.10. 1994. Tisak: Štamparija "GLOBUS",
Otmara Majera 10, Subotica, Tel.: 024/551-202.

MARIN 1999.

Oblaci
puni bilog sniga
i prazni sokaka
škripe.

A u kući
kraj puna astala
panonski beskraj
srca.

Mama,
vire nam tvoje
od Boga isprosi.

Danas je vrime
vrlo, vrlo teško.
Kako bi
ostali ljudi.

I uskoro širom Bačke
veseo glas tambure mio
Da zapiva.

Lazar Francišковиć

OSJEĆAMO DA JE S NAMA SAV NAŠ ROD

Iz pozdravnog govora Bele Ivkovića, predsjednika HKC "Bunjevačko kolo" na Velikom prelu u Subotici, održanom 30. 01. u svečanoj dvorani HKC "Bunjevačko kolo"!

Zbog stodvadesetgodišnje tradicije a i zbog sviju vas i ove godine je ovo "Veliko prelo"...

Želja nas u HKC "Bunjevačko kolo" je da stisak vaše ruke na dolasku, osmijeh na vašem licu i sjaj u vašim očima ostanu kao blagoslov u našim prostorijama i kao garancija naše sloge i zajedništva.

Žao nam je što mnogi koji su željeli ni ove godine ne

moгу biti s nama jer je ova dvorana za ovakve zgrade ipak premalena.

Kod otvaranja obnovljene dvorane rečeno je da je ona projektirana i građena tako da može da raste i da njena veličina ovisi o veličini našeg duha. Nadam se stoga, da osjećamo, da su s nama večeras i svi oni koji nisu dobili ulaznice, svi čiji obiteljski proračuni, radi gospodarskih uvjeta u kojima živimo, nemaju stavku "Veliko prelo"; vjerujemo da su s nama i oni koji su stari, koji "žale" ili boluju, da je s nama sav naš Rod.

To nas obavezuje da budemo veseli! Organizatori žele da se družimo i zabavljamo i ponovo nademo na "Velikom prelu" u završnoj godini ovog milenija.

STARE KAJDE

Stare kajde,
natirajte gajde,
da sviraju
u srce diraju.

Strune stare,
budte čestitare,
nek se čuje
kog srce miluje.

Pisme naše,
oživte salaše,
draga sela
i u njima prela.

Da preljari
zapivu iz glasa,
da se Bačka
lipa zatalasa.

Pismo naša,
cvitu sa salaša,
draga vilo,
domovine bilo!

Josip Brdarić, Sonta

Pohvaljena pjesma od strane žirija na Prelu '99.

S lijeva na desno: Svetlana Tonković (najljepša prelja), Miroslava Ostrogonac (prva pratilja) i Jelena Skenderović (druga pratilja)